

**MINISTARSTVO OBRANE
REPUBLIKE HRVATSKE**

Prijedlog

**DUGOROČNI PLAN RAZVOJA
ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE
2006. – 2015.**

Zagreb, lipanj 2006.

SAŽETAK

Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske 2006. – 2015. dokument je kojim se operacionalizira vizija Oružanih snaga prikazana u Strateškom pregledu obrane. Strateškim pregledom obrane određene su četiri temeljne misije Oružanih snaga: zaštita suvereniteta Republike Hrvatske, obrana Republike Hrvatske i saveznika; sudjelovanje u operacijama odgovora na krize u inozemstvu; sudjelovanje u mjerama izgradnje sigurnosti i povjerenja; te pomoć civilnim institucijama u zemlji.

Kako bi Oružane snage Republike Hrvatske bile spremne za izvršavanje ovako definiranih misija nužno je razviti sljedeće sposobnosti: pravodobna raspoloživost snaga; sposobnost zapovijedanja i nadzora; sposobnost iskorištavanja informacijskog prostora; sposobnost razmještanja snaga i mobilnost u području operacija; učinkovitost u angažiranju snaga; održivost i sposobnost izvođenja dugotrajnih operacija; sposobnost preživljavanja i zaštite snaga.

S obzirom da procjena ugroza s kojima se suočava Republika Hrvatska ukazuje na malu vjerojatnost klasične vojne prijetnje te potrebu sudjelovanja u širokom spektru vojnih zadaća, Oružane snage će u ovom desetogodišnjem razdoblju razvijati sposobnosti oslanjajući se na potpuno dragovoljnu popunu osobljem, uključujući dragovoljne ročnike i ugovornu pričuvu.

Ključne sposobnosti Oružanih snaga postizat će se nizom projekata i zadaća u glavnim razvojnim područjima: ljudski resursi; vojna izobrazba; materijalni resursi; logistički sustav; doktrina i obuka; međunarodna vojna suradnja; istraživanje i razvoj.

U području ljudskih resursa glavni razvojni ciljevi su dostizanje potpuno profesionalne strukture osoblja, ugovorna pričuva, dragovoljni ročnici te nova kategorija osoblja – vojni specijalisti. Vojna izobrazba će se oslanjati na civilni sustav izobrazbe, uz dopunu vojnim programima tijekom karijere. Vojnu izobrazbu namjeravamo uvezati u nacionalni obrazovni sustav što je djelomično već napravljeno kroz projekt „Kadet“ i na taj način omogućiti prepoznatljivost vojnog poziva u nacionalnoj klasifikaciji zanimanja, a istodobno omogućiti kvalitetne pretpostavke za drugu karijeru pripadnicima Oružanih snaga koji napuštaju profesionalni sastav Oružanih snaga Republike Hrvatske.

U području materijalnih resursa težište će biti na opremanju grana i postrojba Oružanih snaga modernim naoružanjem i vojnom opremom te modernizacija postojećeg naoružanja i vojne opreme koja zadovoljava razvoj ključnih sposobnosti.

Novo oklopno borbeno vozilo bit će najvažniji projekt opremanja i modernizacije Hrvatske kopnene vojske.

Težište opremanja Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane je novi borbeni avion, koji će se uvesti u uporabu po isteku resursa postojećim avionima te suvremeni radarski sustav.

Hrvatska ratna mornarica opremit će se ophodnim brodom koji će osigurati sposobnost nadzora teritorijalnog mora i zaštite interesa Republike Hrvatske na Jadranskom moru.

Za potrebe glavnih projekata opremanja i modernizacije Oružanih snaga planira se izdvojiti 8,879 milijardi kuna u desetogodišnjem razdoblju.

Preduvjet dostizanja ciljane organizacijske strukture, standarda smještaja i obuke osoblja i postrojbi te racionalnog upravljanja resursima je okrupnjavanje smještajnih i skladišnih kapaciteta te modernizacija objekata i infrastrukture. Za ovu namjenu planirano je 1,920 milijardi kuna u desetogodišnjem razdoblju.

Kako bi se osigurala sposobnost vođenja i zapovijedanja Oružanim snagama u svim uvjetima nužno je osigurati i modernu komunikacijsko-informacijsku opremu.

Oružane snaga nezamislive su bez visokomotiviranog profesionalnog osoblja za čije pribavljanje i profesionalni razvoj ovaj Plan također predviđa dostatna sredstva.

Za ostvarivanje ovako zahtjevnih razvojnih ciljeva za obrambene potrebe postupno će se dostići izdvajanje 2% bruto društvenog proizvoda. Time će se ostvariti stabilnost financiranja i mogućnost započinjanja višegodišnjih razvojnih projekata, bez kojih je nemoguće dosegnuti potrebnu razinu sposobnosti Oružanih snaga.

SADRŽAJ

SAŽETAK	3
UVOD	5
I. MISIJE I ZADAĆE, VOJNE SPOSOBNOSTI I STRUKTURA OS RH.....	7
1. Misije i zadaće OS RH	7
2. Ključne operativne sposobnosti OS RH	7
3. Struktura, razmještaj i glavni oružani sustavi OS RH.....	15
II. RAZVOJNI CILJEVI OS RH	35
1. Ljudski resursi	36
2. Vojna izobrazba	41
3. Materijalni resursi	43
4. Logistički sustav OS RH.....	59
5. Doktrina i obuka	62
6. Međunarodna vojna suradnja i doprinos međunarodnoj sigurnosti.....	65
7. Istraživanje i razvoj.....	67
III. FINANCIRANJE DUGOROČNOG PLANA RAZVOJA OS RH	68
1. Obrambeni proračun	68
2. Obrambeni troškovi	69
IV. MEHANIZMI OSIGURANJA PROVEDBE DPR OS RH 2006.-2015.....	75
ZAKLJUČAK.....	77
POPIS TABLICA	78
POPIS SLIKA	79
POPIS KRATICA.....	80
PRILOZI	83
PRILOG 1: Misije i zadaće OS RH	84
PRILOG 2: Pregled projekata komunikacijsko-informacijskog sustava	86
PRILOG 3: Pregled ulaganja u objekte i infrastrukturu	90
PRILOG 4: Pregled vojarni i objekata predviđenih za napuštanje do 2015.	94
PRILOG 5: Pregled vojnih objekata-lokacija pripremljenih za prenamjenu	95
PRILOG 6: Popis studija i raščlambi korištenih tijekom izrade DPR-a	98

UVOD

Oružane snage Republike Hrvatske (OS RH) štite njezin suverenitet i neovisnost te brane teritorijalnu cjelovitost. Ispunjavanje ove uloge zahtijeva prilagođavanje OS RH sigurnosnim promjenama. Potrebe razvoja društva u cjelini zahtijevaju, između ostalog, i OS RH primjerene sigurnosnim izazovima i istodobno financijskim mogućnostima države. Glavni dokument kojim se usmjerava razvoj OS RH je Dugoročni plan razvoja OS RH (DPR OS RH).

Programom Vlade RH za mandatno razdoblje 2003. – 2007. izražena je potreba za izmjenama i usvajanjem novih strategija (Strategija nacionalne sigurnosti RH, Strategija obrane RH i Vojna strategija RH). S obzirom da su izrada i usvajanje DPR OS RH postali *conditio sine qua non* nastavka obrambene reforme u RH, iskazana je potreba usvajanja novog polazišta za izradu prvog DPR OS RH, uz istodobno usklađivanje postojećih strategija s tim polazištem. Izradom prvog Strateškog pregleda obrane (SPO), Ministarstvo obrane (MORH) kreiralo je potrebno polazište, predlažući osnovne smjerove nastavka obrambene reforme i razvoja OS RH. DPR OS RH 2006. – 2015. se oslanja na nalaze i preporuke SPO-a koji je rezultat konsenzusa državnog vrha i istodobno, plod šire suradnje MORH-a s drugim resorima Vlade RH, stručnjacima s područja obrane u RH te sa zemljama članicama NATO-a. Na taj način, SPO predstavlja „most“ u razdoblju u kojem je potrebno prilagoditi strategijske i zakonske dokumente istodobno nastavljajući započete procese transformacije OS RH.

Namjena DPR OS RH 2006. – 2015. (dalje: Plan) je utvrđivanje smjera razvoja OS RH u idućem desetogodišnjem razdoblju i definiranje obveza elemenata obrambenog sustava u njegovom ostvarenju. Usvajanjem ovog dokumenta Hrvatski sabor iskazuje odlučnost u provedbi reforme obrambenog sustava i obvezuje Vladu RH da osigura resurse potrebne za dostignuće ciljeva utvrđenih ovim Planom. Plan je polazište za izradu svih razvojnih i provedbenih planova u okviru MORH-a i OS RH, uključujući i prijedloge obrambenog proračuna, odnosno financijskog plana MORH-a.

Cilj ovoga Plana je utvrditi vojne sposobnosti koje će OS RH razvijati i održavati, te financijske okvire i dinamiku njihova punog dostizanja. Slijedeći nalaze i preporuke SPO-a buduće vojne sposobnosti bit će primjerene suvremenim sigurnosnim izazovima i raspoloživim resursima.

SPO je predložio smjer razvoja OS RH definirajući im misije i zadaće te sposobnosti koje moraju posjedovati kako bi ih učinkovito provodile odnosno sudjelovale u sustavu kolektivne obrane. U skladu s ovim prijedlogom vizija OS RH je:

- veličina OS RH koja neće prelaziti 16 000 djelatnih vojnih osoba, 2 000 civilnog osoblja, 2 000 dragovoljnih ročnika (ukupni godišnji kontingent) i do 6 000 pripadnika ugovorne pričuve;
- OS RH će se popunjavati isključivo dragovoljcima najkasnije od 2010.;
- napuštanje teritorijalnog načela organiziranja snaga;
- zapovjedništva grana OS RH imat će primarnu ulogu pripreme snaga, a operacije će voditi Glavni stožer OS RH;
- posebno ustrojeno združeno zapovjedništvo skrbit će se o potpori u segmentima logistike, zdravstva i osoblja;
- kopnene snage bit će nositelj izvođenja združenih operacija OS RH razvijajući i održavajući uravnotežene sposobnosti odgovora na suvremene sigurnosne izazove;
- 8% djelatnih kopnenih snaga bit će angažirano ili spremno za angažiranje u međunarodnim vojnim operacijama, a 40% će posjedovati sposobnosti sudjelovanja u operacijama izvan teritorija RH;

- pripadnici ugovorne pričuve pripremat će se za sudjelovanje i u operacijama izvan teritorija RH;
- pomorske snage razvijat će sposobnost nadzora i zaštite pomorskog prostora RH i potpore kopnenim snagama u združenim operacijama;
- zrakoplovne snage održavat će sposobnosti nadzora i zaštite zračnog prostora RH te sposobnosti potpore kopnenim snagama u združenim operacijama;
- sposobnosti OS RH bit će dostignute i održavane primjerenom obukom postrojba i pripadnika OS RH, te nabavom potrebnog naoružanja i opreme.

Ovakva vizija izvire iz realistične procjene prijetnji i rizika, postojećih i anticipiranih misija i zadaća OS RH, preuzetih obveza u međunarodnim okvirima i očekivanih resursa koje RH za obrambeni proračun može izdvojiti.

U prvom poglavlju ovog dokumenta opisane su zadaće koje će u budućnosti provoditi OS RH, sposobnosti potrebne za njihovu provedbu, ciljana struktura i veličina OS RH te njihov razmještaj.

U drugom poglavlju definirani su razvojni ciljevi na području osoblja, materijalnih resursa, logističkog sustava, obuke i doktrine, međunarodne vojne suradnje i istraživanja i razvoja.

U trećem poglavlju utvrđuju se proračunski, odnosno financijski okviri koji će omogućiti ostvarivanje razvojnih ciljeva.

Četvrto poglavlje razrađuje mehanizme osiguranja provedbe Plana te upravljanje rizicima koji mogu otežati ili onemogućiti realizaciju ciljeva.

I. MISIJE I ZADACÉ, VOJNE SPOSOBNOSTI I STRUKTURA OS RH

1. Misije i zadacé OS RH

Oružane snage Republike Hrvatske imaju četiri temeljne misije: zaštita suvereniteta Republike Hrvatske, obrana Republike Hrvatske i saveznika; sudjelovanje u operacijama odgovora na krize u inozemstvu; sudjelovanje u mjerama izgradnje sigurnosti i povjerenja; te pomoć civilnim institucijama u zemlji.

Vjerojatnost konvencionalnog napada na Republiku Hrvatsku je vrlo mala te će na strukturiranje i dimenzioniranje OS RH, osim osnovne misije zaštite suvereniteta i obrane Republike Hrvatske, utjecati i sve ostale misije.

Za izvršavanje temeljne, ustavne misije, OS RH će zadržati sposobnost narastanja ukupnog vojnog potencijala zemlje na potrebnu veličinu. Sposobnost narastanja vojnog potencijala osigurat će se zadržavanjem opće vojne obveze, uvođenjem dragovoljnog služenja vojnog roka te usvajanjem novog koncepta pričuve (ugovorna i nerazvrstana pričuva).

Ugovornom pričuvom popunjavat će se pričuvne postrojbe s djelatnom jezgrom koje će moći biti upućene u sve vrste operacija u roku od 120 dana od dana donošenja odluke. Ugovorna pričuva pojačavat će potencijal OS RH u izvođenju operacija u zemlji i inozemstvu.

Postrojbe popunjene pripadnicima nerazvrstane pričuve bit će ustrojavane, opremene i uvježbavane tek u situacijama kada Republika Hrvatska bude ugrožena potencijalnom agresijom. Raspoloživo vrijeme za njihovo ustrojavanje i obuku iznosit će 120 do 360 dana. Za pripadnike nerazvrstane pričuve (oko 40 000 pripadnika) vodit će se evidencija i čuvati dio pješačkog i topničkog naoružanja i potrebne opreme. Pripadnici nerazvrstane pričuve neće biti pozivani u vojnu službu niti uvježbavani sve dok stupanj ugroženosti ne dostigne razinu koja zahtijeva značajno povećanje obrambenih sposobnosti zemlje.

2. Ključne operativne sposobnosti OS RH

Tijekom transformacije obrambenog sustava provest će se promjene koje će povećati sposobnosti odgovora na sigurnosne izazove i ugroze. Ovaj proces će ostati otvoren za primjenu novih rješenja u područjima doktrine, organizacije, osoblja i obuke.

Transformacija OS RH usmjerena je na dostizanje potrebne razine vojnih sposobnosti mirnodopskog sastava OS RH za izvršavanje svih vojnih zadataka te na razvoj sposobnosti stalne prilagodbe obrambenog sustava dinamičnom sigurnosnom okružju. Tijekom procesa transformacije pratit će se promjene koje se događaju u NATO-u, EU-u te promjene u našem bližem i širem okružju. U slučaju značajnih promjena, razvoj vojnih sposobnosti OS RH prilagođavat će se novim uvjetima.

OS RH će u budućnosti u međunarodnim operacijama odgovora na krize značajnije djelovati izvan nacionalnog teritorija, u područjima gdje je mogućnost oslonca na postojeću infrastrukturu vrlo ograničena. Ovo djelovanje bit će uvijek u sklopu savezničkih snaga, bilo u okvirima NATO saveza, UN-a, EU-a ili u sklopu drugih koalicijskih snaga, a u skladu s interesima i mogućnostima RH. U cilju ispunjenja takvih zadataka bit će donesena pravila angažiranja postrojba i pojedinaca iz sastava OS RH u inozemstvu koja će biti usklađena sa zakonskom regulativom Republike Hrvatske i regulativom međunarodnih organizacija pod čijim vodstvom će biti angažirane hrvatske snage.

Imajući u vidu financijska sredstva raspoloživa za obrambene potrebe, OS RH neće biti u mogućnosti niti će razvijati cijeli spektar vojnih sposobnosti potrebnih za samostalno

djelovanje izvan teritorija RH. U slučaju takve potrebe OS RH će se djelomično oslanjati na saveznike koji te sposobnosti posjeduju.

U svrhu odvratanja od eventualnog konvencionalnog napada OS RH će zadržati pojedine sposobnosti na razini koja će omogućiti narastanje obrambenog potencijala zemlje.

Razvoj sposobnosti snaga i funkcionalnih područja u OS RH bit će usmjeren na sposobnost planiranja i izvođenja združenih operacija. Za dostizanje tih sposobnosti značajnu ulogu imat će prilagodba sustava obuke i školovanja vodećeg i zapovjednog osoblja.

Ključni čimbenik za uspješno i ravnopravno sudjelovanje u budućim združenim međunarodnim operacijama je interoperabilnost na svim područjima djelovanja. Realizacija partnerskih ciljeva i obveza preuzetih u okvirima Akcijskog plana za članstvo (MAP-a) i Proces planiranja i raščlambe (PARP-a), u tom smislu, ima najveći prioritet.

Nove misije i zadaće OS RH, kao što su sudjelovanje u operacijama odgovora na krize izvan nacionalnog teritorija, uključujući i borbu protiv međunarodnog terorizma, zahtijevaju potpuno novi profil vojnih sposobnosti koji će biti definiran razvojem sedam sljedećih, međusobno uvjetovanih i povezanih kategorija sposobnosti:

- pravodobna raspoloživost snaga,
- sposobnost zapovijedanja i nadzora,
- sposobnost iskorištavanja informacijskog prostora,
- sposobnost razmjешtanja snaga i mobilnost u području operacija,
- učinkovitost u angažiranju snaga,
- održivost i sposobnost izvođenja dugotrajnih operacija,
- sposobnost preživljavanja i zaštite snaga.

Pravodobna raspoloživost snaga

S ciljem razvoja sposobnosti pravodobnog angažiranja primjerenih snaga postrojbe OS RH nalaziti će se u sljedećim stupnjevima spremnosti:

Snage brzog odgovora bit će spremne intervenirati unutar 24 sata u različitim tipovima izvanrednih situacija u zemlji. U ovom stupnju spremnosti stalno će se nalaziti ojačana motorizirana satnija, satnija za specijalna djelovanja s dijelom postrojbi mornaričkog pješastva, rodova i službi borbene potpore (vod inženjerije, vod NBKO, vod veze, vod vojne policije, transportni vod i sanitetski tim), zrakoplovne postrojbe u sustavu zaštite zračnog prostora (dežurni dvojac i ZMIN), dva transportna / MEDEVAC helikoptera, te dva aviona PC-9, dva plovila Obalne straže i postrojbe Obalne službe motrenja i obavješćivanja (OSMIO). Postrojbe OS RH uključene u aktualnu rotaciju NATO snaga brzog odgovora (NRF), odnosno borbenih skupina EU-a (Battle groups) bit će spremne za upućivanje u operacije izvan teritorija RH unutar 5 dana.

Ukupno će se u ovom stupnju spremnosti nalaziti do 10% djelatnog sastava OS RH.

Snage visoke spremnosti mogu doseći punu borbenu spremnost unutar roka od 30 dana za operacije u zemlji odnosno u roku od 90 dana za operacije u inozemstvu. U ovom stupnju spremnosti nalaziti će se bojna za specijalna djelovanja, ojačana motorizirana/mehanizirana bojna i satnija mornaričkog pješastva s dijelom postrojba borbenih rodova i službi borbene potpore (dvije inženjerijske satnije, satnija NBKO,

satnija veze, satnija VP, postrojbe PZO-a te bojna za opću logističku potporu iz sastava ZzP-a). Osim toga, sve zrakoplovne i mornaričke postrojbe i postrojbe komunikacijsko-informacijskog sustava (KIS-a) u cjelokupnim OS RH bit će u stanju doseći zahtijevanu spremnost unutar tog roka.

Ukupno će se u ovom stupnju spremnosti nalaziti oko 35% djelatnog sastava OS RH.

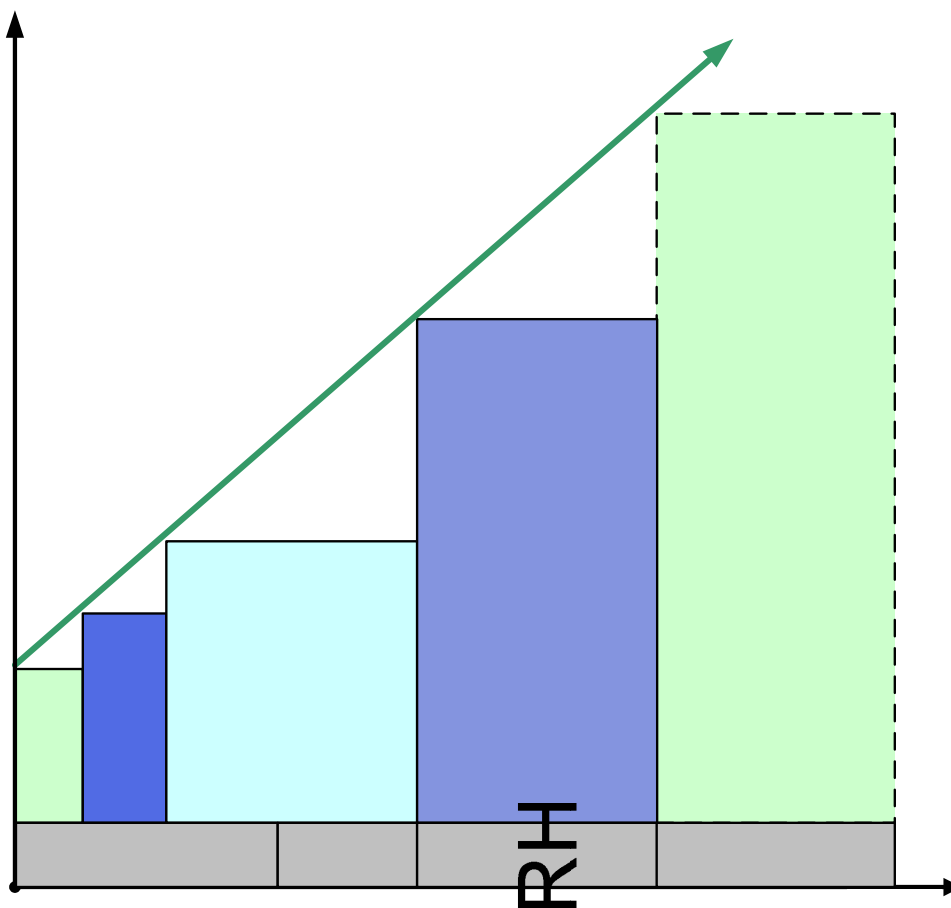
Snage niske spremnosti punu borbenu spremnost mogu doseći u roku od 30 do 120 dana. Namijenjene su za potporu djelovanja i angažiranja snaga brzog odgovora i snaga visoke spremnosti. Sve postrojbe popunjene djelatnim osobljem koje se ne nalaze u jednom od prethodna dva stupnja spremnosti te postrojbe popunjene ugovornom pričuvom nalazit će se u ovom stupnju spremnosti. U postrojbama popunjenim ugovornom pričuvom, djelatna jezgra imat će zadaću obuke pričuvnog i djelatnog sastava u okviru roda.

Ukupno će se u ovom stupnju spremnosti nalaziti oko 55% djelatnog sastava OS RH i postrojbe popunjene ugovornom pričuvom.

Snage s duljim vremenom uspostave (snage za narastanje potencijala OS RH) zahtijevanu borbenu spremnost mogu postići postupno u roku od 120 do 360 dana. Namijenjene su za razvoj snaga za nacionalnu obranu, a oslanjat će se na pripadnike nerazvrstane pričuve. Konceptualnim definiranjem ovih snaga iskazuje se sposobnost narastanja OS RH na veličinu potrebnu za obranu nacionalnog teritorija u određenom vremenskom razdoblju. U slučaju potrebe, svi državljani RH, vojni obveznici moći će biti pozvani na službu u OS RH u skladu s ustavnim i zakonskim odredbama.

S ciljem održavanja definiranih stupnjeva spremnosti OS RH će:

- strukturirati i opremiti do 40% djelatnih kopnenih i dio ostalih snaga (u prvom redu postrojba rodova i službi borbene potpore) na način koji omogućava njihovo upućivanje u područje operacija izvan Republike Hrvatske,
- imati stalno raspoloživo ukupno do 8% djelatnih kopnenih snaga OS RH za upućivanje u operacije ili imati angažirano u operacijama,
- planirati, uz snage potrebne za izvršenje zadaće, snage za potporu, moguće pojačanje i evakuaciju angažiranih snaga.

Slika 1. Postupno narastanje ukupnog potencijala OS RH

Vrsta i veličina postrojba u pojedinom stupnju spremnosti mijenjat će se ovisno o sigurnosnoj procjeni, planiranim zadaćama i prihvaćenim obvezama.

Sposobnosti zapovijedanja i nadzora

Sustav zapovijedanja i nadzora u OS RH bit će razvijan na način koji omogućava skraćivanje vremena potrebnog za donošenje odluke i pravodobnu pripremu i upućivanje snaga u područje izvođenja operacije. Ovaj sustav bit će u stanju istodobno planirati i voditi sljedeće vojne operacije:

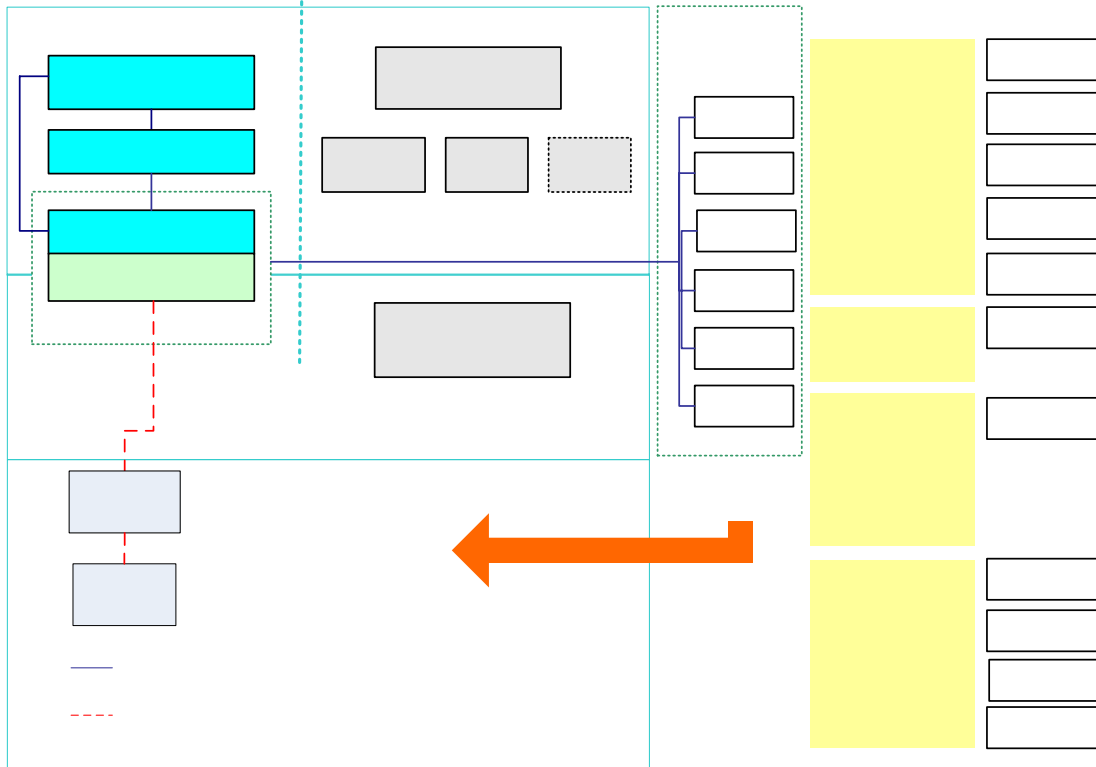
- a. operaciju obrane teritorijalne cjelovitosti sa ili bez poziva na članak V. Sjevernoatlantskog ugovora,
- b. dvije operacije u sklopu međunarodnih operacija odgovora na krize izvan teritorija RH (ukupno angažirane snage ekvivalenta jedne ojačane bojne),
- c. potporu operacijama uklanjanja posljedica izvanredne situacije u zemlji (ukupno angažirane snage ekvivalenta namjenski organizirane bojne),
- d. zapovijedati i voditi zapovjedništva i postrojbe OS RH u izvršavanju redovitih mirnodopskih zadaća.

Osim toga, sustav zapovijedanja i nadzora imat će sposobnost zapovijedanja i nadzora (nacionalni zapovjedni lanac) svim pojedincima i postrojbama koje sudjeluju u međunarodnim operacijama, aktivnostima, misijama ili zapovjedništvima NATO-a, EU-a, UN-a i dr.

Zapovjedni lanac u miru i u izvanrednim situacijama (sudjelovanje u međunarodnim operacijama, nesreće uzrokovane ljudskim, tehničkim ili prirodnim čimbenicima i sl.) prikazan je na slici 2.

Zapovjedništva grana OS RH i Zapovjedništvo za potporu osiguravat će i pripremati snage potrebne za izvođenje operacije i vodit će svakodnevne aktivnosti u vlastitim organizacijskim cjelinama.

Postrojba ili pojedinac upućeni u operaciju zapovjedno će privremeno biti podređeni zamjeniku načelnika GS OS RH za operacije.

Slika 2. Zapovjedni lanac u miru i izvanrednim situacijama (katastrofe, akcidenti, hitne situacije i sl.)

Sustav zapovijedanja i nadzora tijekom izvođenja operacije obrane RH od agresije neće pretrpjeti značajnije promjene u odnosu na mirnodopski. Zapovjedništva triju grana OS RH bit će dimenzionirana i organizirana za izvršenje mirnodopskih zadaća, a moći će dio osoblja ili pojedine module staviti i na raspolaganje za formiranje namjenski organiziranih operativnih zapovjedništava. Namjenski organizirana zapovjedništva će narastanjem i potpunom osobljem iz svih grana, rodova i struka OS RH imati potreban broj i profil stožernog osoblja za potrebe planiranja i izvođenja zoružanih operacija.

ZAPOVJEDNI LANAC

Sposobnost iskorištavanja informacijskog prostora

Brzi razvoj i napredak u području informacijske tehnologije otvaraju mogućnost prikupljanja, prijenosa, obrade i distribucije velike količine informacija. Na temelju točnih, pravodobno obrađenih i dostavljenih informacija moguće je u znatnoj mjeri povećati učinkovitost snaga te uspješno izvršiti zadaće i s daleko manjim snagama. OS RH će stoga u budućnosti sve više pažnje davati sposobnosti iskorištavanja informacijskog prostora.

VRHOVNI ZAPOVJEDNIK

OS RH

MINISTAR OBRANE RH

Najznačajniju ulogu u razvoju i održavanju ove sposobnosti imat će zapovjedno-informacijski i komunikacijski sustavi te vojno-obavještajni sustav OS RH.

Vojno-obavještajni sustav OS RH će u suradnji s drugim obavještajnim i sigurnosnim agencijama u RH razvijati sposobnosti prikupljanja informacija od interesa za OS RH, njihovu obradu i distribuciju korisnicima. U okviru obavještajnog sustava u OS RH ustrojiti će se Središnjica elektronskog izviđanja (EI) kao pristožerna postrojba GS OS RH i vojno-obavještajna bojna kao postrojba u sastavu HkoV-a.

OS RH će imati i sposobnost institucionalne razmjene obavještajnih i drugih informacija sa savezničkim oružanim snagama. U područje međunarodne operacije bit će upućivani i nacionalni obavještajni elementi sa zadaćom osiguranja obavještajne potpore nacionalnom kontingentu angažiranom u operaciji.

Sposobnost razmještanja i mobilnost snaga

Sposobnost razmještanja i upućivanja u operacije izvan teritorija RH razvijati će se samo za dio postrojba za koje se takva vrsta djelovanja predviđa u budućnosti. Obvezivanjem svih pripadnika OS RH da, po potrebi, sudjeluju u operacijama izvan teritorija RH, te mogućnost angažiranja pojedinih pripadnika ugovorne pričuve i pojedinih civilnih osoba u takvim operacijama pridonijet će sposobnosti razmještanja.

U cilju povećanja sposobnosti razmještanja snaga OS RH će:

- usmjeriti opremanje i modernizaciju snaga (u prvom redu borbenim sredstvima i komunikacijsko-informacijskim sustavima) na sredstva i sustave koji se mogu transportirati zračnim putem,
- biti strukturirane modularno, na način koji omogućava izdvajanje dijela snaga potrebnih za izvođenje operacija te njihovu popunu i rotaciju, primjenjujući iste kriterije na postrojbe borbenih rodova i postrojbe rodova i službi borbene potpore,
- planirati i provoditi strategijski transport i razmještanje snaga zajedno sa saveznicima, a taktički transport vlastitim snagama i sredstvima,
- osigurati postrojbama dovoljnu razinu taktičke pokretljivosti u području operacije.

Mobilnost snaga značajno će se povećati nabavom borbenih oklopnih vozila na kotačima, moderniziranjem i proširenjem zrakoplovnih kapaciteta za taktički zračni transport te nabavom drugih nebojnih transportnih vozila. Svi elementi OS RH koji sudjeluju u određenoj operaciji ili aktivnosti imat će potrebnu razinu mobilnosti.

Učinkovitost u angažiranju snaga

Učinkovitost u angažiranju snaga podrazumijeva uspješnost u ostvarivanju planiranih učinaka određene operacije. Ovi učinci mogu biti borbenog, ali sve češće i neborbenog karaktera.

Borbena učinkovitost ovisi o uspješnosti izravnog ili neizravnog djelovanja protiv ciljeva na zemlji, na moru, pod morem i u zraku, uključujući i sposobnost izvođenja informacijskih i drugih operacija.

OS RH zbog ograničenih financijskih sredstava nemaju mogućnost primjene svih najnovijih tehnologija i dostignuća moderne tehnike, ali će postupnom modernizacijom postojećih i nabavom novih borbenih sustava povećavati sposobnost izbora,

pronalaženja, dodjeljivanja i neutraliziranja ciljeva, sposobnost djelovanja u otežanim klimatskim uvjetima i sposobnost djelovanja noću i u uvjetima smanjene vidljivosti.

Željeni učinak može se postići i prije same uporabe snaga, vjerodostojnim prikazom snaga i sposobnosti. Vrijeme potrebno za razmještaj snaga skratit će se povećanjem sposobnosti obavještajnog sustava i sustava zapovijedanja i nadzora.

Osim sposobnosti učinkovite uporabe oružane sile protiv protivnika, OS RH će razvijati i sposobnost postupnog smanjenja intenziteta sukoba te sudjelovanja u stabilizaciji i smirivanju stanja u području djelovanja.

Budući da se OS RH nalaze pred financijski vrlo zahtjevnim procesom sveobuhvatne modernizacije i opremanja, mogućnost razvoja snaga koje mogu sudjelovati u sukobu visokog intenziteta, tj. koje mogu biti angažirane u početnoj fazi sukoba u združenoj međunarodnoj operaciji je ograničena.

OS RH će na početku procesa opremanja i modernizacije u prvom redu razvijati snage i sposobnosti koje mogu biti upotrijebljene u fazi stabiliziranja stanja i održavanja mira. Za tu svrhu OS RH će deklarirati i stavljati na raspolaganje snage koje će biti opremljene, organizirane i osposobljene za sudjelovanje u dugotrajnijim međunarodnim združenim operacijama održavanja mira i stabilizacije, tijekom kojih se mogu očekivati sukobi niskog do srednjeg intenziteta.

Razvoj snaga koje mogu sudjelovati u operacijama vrlo visokog i visokog rizika odnosno u sukobima visokog intenziteta moguće je očekivati nakon završetka procesa transformacije OS RH te nakon djelomične modernizacije i opremanja dijela postrojba suvremenom borbenom, zaštitnom i komunikacijskom opremom potrebnom za takve vrste operacija. U tom razdoblju očekuje se i članstvo RH u EU-u i NATO-u. Snage koje će OS RH pripremati za međunarodne vojne operacije bit će koncipirane za različito vođene operacije (NATO, EU ili UN) prema konceptu jedinstvenog kompleta snaga (*Single Set of Forces*).

Održivost snaga i sposobnost izvođenja dugotrajnih operacija

Uspjeh snaga u izvršenju predviđenih zadaća ovisit će i o njihovoj sposobnosti održivosti. Održivost snaga bit će osigurana bez obzira na udaljenost područja operacije, klimatske i infrastrukturne uvjete, trajanje operacije te intenzitet i vrstu djelovanja angažiranih postrojba i dijelova OS RH.

Logistička održivost postrojba OS RH u operacijama i aktivnostima u zemlji oslanjat će se na vlastite kapacitete i civilne kapacitete na teritoriju RH.

Održivost snaga i sposobnost izvođenja dugotrajnih operacija izvan teritorija RH osigurat će se:

- prihvaćanjem obveza sudjelovanja u zajedničkim operacijama izvan teritorija RH samo sa snagama za koje OS RH mogu osigurati dostatnu logističku i drugu potporu,
- strukturiranjem namjenski organiziranih snaga sposobnih za izvršenje predviđene zadaće, s dostatnom logističkom potporom i početnom samoodrživošću u ograničenom razdoblju. U načelu će postrojbe OS RH biti organizirane, opremljene i popunjene s ciljem ostvarenja sposobnosti samoodrživosti za djelovanje bez popune tijekom 7 do 30 dana od dana upućivanja u operaciju,
- upućivanjem u područje operacije nacionalnog elementa za potporu (National Support Element – NSE) koji će biti dimenzioniran, opremljen i osposobljen za pružanje logističke potpore vlastitim snagama,

- sposobnošću OS RH za korištenje različitih načina osiguranja logističke potpore prepoznatih u konceptu logistike OS RH (oslonac na vlastite kapacitete, kapacitete teritorija, kapacitete savezničkih oružanih snaga, kapacitete ugovornih dobavljača te kapacitete zemlje domaćina),
- obvezom svih pripadnika profesionalnog sastava i ugovorne pričuve za sudjelovanjem u međunarodnim operacijama.

Sposobnost preživljavanja i zaštita snaga

Sposobnost preživljavanja i zaštita snaga te otklanjanje opasnosti po život i zdravlje pripadnika OS RH predstavlja jedan od važnih preduvjeta za uspješno izvršavanje dodijeljenih zadaća.

OS RH će sposobnostima preživljavanja i zaštite snaga poklanjati posebnu pažnju, kako tijekom obavljanja rutinskih zadaća i obuke tako i tijekom izvršavanja i najzahtjevnijih i najrizičnijih borbenih zadaća.

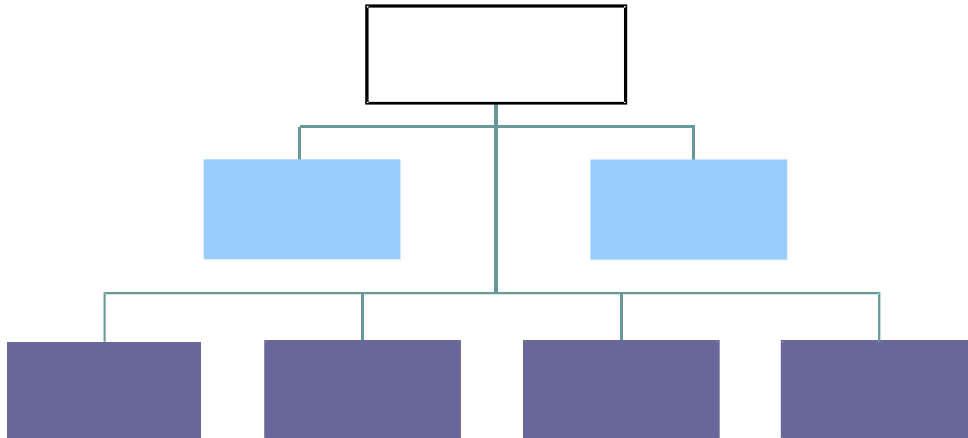
Pasivna zaštita pojedinaca i postrojba realizirat će se:

- Kvalitetnom i realističnom obukom za izvršavanje zadaća u svim uvjetima. Prije upućivanja u operacije izvan zemlje izvest će se i posebna preduputna obuka prilagođena konkretnim uvjetima u području operacije i potencijalnim prijetnjama.
- Opremanjem kvalitetnom i za zadaću prilagođenom osobnom i zaštitnom opremom, uključujući i opremu potrebnu za preživljavanje i djelovanje u uvjetima ugroze NKB. Pojedinci i postrojbe će se potpunom zaštitnom opremom opremiti u skladu s uvjetima u operaciji.
- Opremanjem postrojba sredstvima koja ispunjavaju zahtjeve balističke i druge zaštite ljudstva.
- Pravodobnom provedbom zdravstvenih, psiholoških i sanitarnih mjera u skladu s predviđenim angažiranjem snaga.
- Provođenjem obavještajno-sigurnosnih mjera u cilju pravodobnog otkrivanja potencijalne opasnosti i njezina otklanjanja prije nego što nastupe štetne posljedice po vlastite snage.
- Smještajem pojedinaca i postrojba na način koji osigurava dovoljnu razinu pasivne zaštite od mogućeg konvencionalnog i nekonvencionalnog napada, uključujući i maskiranje.

Zbog predviđenog smanjenja ukupne bročane veličine OS RH, sustav osiguranja i zaštite vojnih objekata i infrastrukture bit će značajno moderniziran i u velikoj mjeri će se oslanjati na tehnička sredstva zaštite.

3. Struktura, razmještaj i glavni oružani sustavi OS RH

Na temelju nalaza i preporuka SPO-a, a s ciljem razvijanja i dosezanja ključnih sposobnosti oblikovana je organizacijska struktura OS RH, čije su glavne organizacijske cjeline prikazane na slici broj 3:

Slika 3. Organizacijska struktura OS RH

Prikazana organizacijska struktura bit će dostignuta najvećim dijelom do kraja 2008. godine.

Glavni stožer OS RH (GS OS RH) Združeno je tijelo Oružanih snaga ustrojeno u okviru Ministarstva obrane, nadležno za zapovijedanje, pripremu i uporabu Oružanih snaga. GS OS RH omogućava zapovijedanje cjelokupnim OS RH u skladu sa zapovijedima vrhovnog zapovjednika i aktima ministra obrane te obavlja i druge stručne poslove za potrebe vrhovnog zapovjednika i ministra obrane.

Pristožerne postrojbe GS OS RH Izvršavaju zadaće za potrebe cjelokupnih OS RH.

Zapovjedništva triju grana OS RH Odgovorna su za funkcioniranje grana i nadležna su za ustrojavanje, popunu, razvoj, opremanje i uvježbavanje zapovjedništava i postrojba za izvršavanje namjenskih zadaća. Osim toga, zapovjedništva grana sudjeluju u profesionalnom razvoju osoblja, razvijaju gransku i rodovske doktrine te su nadležna za obuku djelatnog i pričuvnog osoblja.

Zapovjedništvo za potporu (ZzP) Zaduženo je za operacionalizaciju i koordiniranje logističke i zdravstvene potpore OS RH u cjelokupnom spektru operacija te obavlja i dio poslova jedinstvenog personalnog upravljanja. U skladu s dodijeljenim misijama i zadaćama osigurava namjenski organizirane logističke postrojbe/module terenske logistike kao potporu postrojbama OS RH u operacijama u zemlji i inozemstvu, osigurava ekonomično i učinkovito funkcioniranje OS RH u mjestima baziranja uključujući razvoj i nadzor sustava vanjskih usluga. U suradnji s drugim cjelinama OS RH poboljšava i provodi obuku pripadnika OS RH za logističke VSSp kao i funkcionalnu obuku u dijelu logističkih znanja i vještina.

U izvršavanju njegovih obveza i zadaća, na raspolaganju će mu biti Kabinet, dva zamjenika, šest uprava, Vojno-stegovni sud, Odjel kriminalističke vojne policije i Zapovjedno operativno središte.

U OS RH uspostavljen je i funkcionira dočasnički lanac potpore na čelu s prvim dočasnikom OS RH, koji je izravno odgovoran načelniku GS OS RH za izgradnju i rad dočasničkog zbora. Prvi dočasnik OS RH u suradnji s prvim dočasnicima podređenih zapovjedništava sudjeluje u usmjeravanju profesionalnog razvoja vojnika i dočasnika u OS RH.

S dva zamjenika omogućit će se načelniku GS OS RH koncentriranje na njegovu središnju ulogu u vođenju vojnih operacija i glavnog vojnog savjetnika vrhovnom zapovjedniku i ministru obrane.

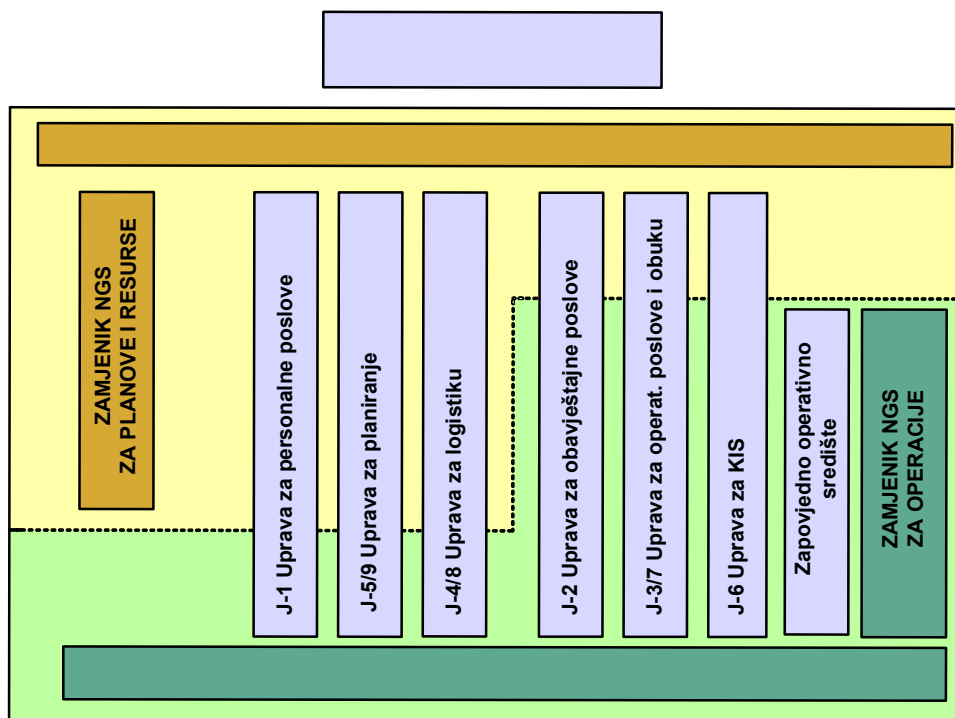
Zamjenik za planove i resurse ujedno je i prvi zamjenik u vrijeme odsutnosti načelnika GS OS RH.

U GS OS RH ustrojiti će se sljedeće uprave:

- Uprava za personalne poslove (J-1), nadležna za funkcionalno područje personalnih poslova, izobrazbe i nakladništva,
- Uprava za obavještajne poslove (J-2), nadležna za funkcionalno područje obavještajnih poslova,
- Uprava za operativne poslove i obuku (J-3/7), nadležna za planiranje operacija, za funkcionalno područje operativnih poslova, združene doktrine, vojne vježbe i obuku,
- Uprava za logistiku (J-4/8), nadležna za funkcionalno područje logistike (uključujući i zdravstvo) i financija,
- Uprava za planiranje (J-5/9) nadležna za funkcionalno područje dugoročnog planiranja uporabe snaga, resursa, međunarodne vojne i civilno-vojne suradnje te za programiranje i proračun,
- Uprava za komunikacijsko-informacijske sustave (J-6) nadležna za funkcionalno područje komunikacijskih i informacijskih sustava (KIS).

Dva zamjenika načelnika GS OS RH imat će nadzirat će i koordinirat radom uprava GS OS RH.

Sve uprave GS OS RH i dalje će biti dužne svojim specifičnim sposobnostima koju posjeduju sudjelovati i u obrambenom i u operativnom planiranju.

Slika 5. Funkcionalna struktura GS OS RH

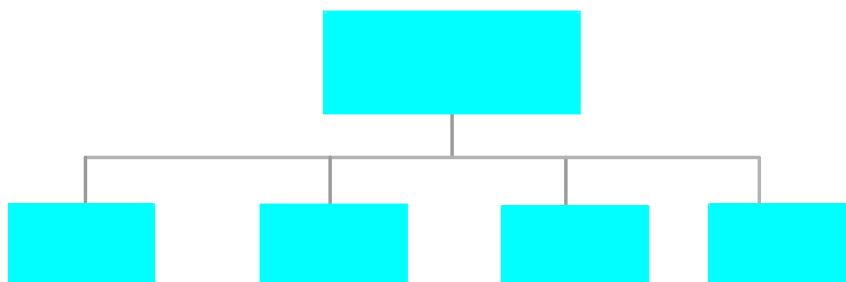
Zapovjedno-operativno središte (ZOSr) bit će ustrojeno kao sastavni dio GS OS RH sa zadaćom omogućavanja zapovijedanja i nadzora operacijama i aktivnostima u zemlji i inozemstvu. Bit će dimenzionirano i tehnički opremljeno za pružanje infrastrukturne, komunikacijske, tehničke i druge potpore planskim i zapovjednim elementima GS OS RH tijekom planiranja i vođenja operacija i aktivnosti OS RH.

U Zapovjednom operativnom središtu (ZOSr) stvarat će se jedinstvena operativna slika, a njegova opremljenost i popunjenost omogućit će vođenje svih aktivnosti i operacija postrojba OS RH do 96 sati, uključujući i angažiranje snaga u izvršavanju zadaća nadzora zračnog i morskog prostora RH.

Vojno-stegovni sud bit će ustrojen kao samostalno i neovisno prvostupanjsko tijelo za sankcioniranje teških kršenja vojne stege (stegovnih prijestupa) pripadnika OS RH i odlučivanje o materijalnoj odgovornosti pripadnika OS RH (naknadi štete).

Odjel Kriminalističke vojne policije bit će ustrojen kao nositelj poslova i zadaća istraživanja i sprečavanja svih oblika kriminala u i prema OS RH. Odjel će biti popunjen istražiteljima i kriminalističkim tehničarima obučanim i opremljenim za provođenje očevida i istraga, te će usmjeravati rad Kriminalističke vojne policije u granama OS RH.

Pristožerne postrojbe GS OS RH

Slika 6. Pristožerne postrojbe GS OS RH

Središnjica elektroničkog izviđanja

Središnjica elektroničkog izviđanja provodit će strateško elektroničko izviđanje za potrebe obavještajnog osiguranja na najvišim razinama odlučivanja i zapovijedanja te elektroničko djelovanje u potpori izvođenja operacija OS RH. Podaci prikupljeni elektroničkim izviđanjem bit će na propisan način obrađivani i distribuirani korisnicima u sklopu jedinstvenog obavještajnog sustava u RH. U svojem će sastavu integrirati elemente za elektroničko izviđanje i elektroničko djelovanje u OS RH, a u djelovanju u operacijama komplementarno će se nadopunjavati s vojno-obavještajnom bojnomo HkoV-a.

Imat će do 400 pripadnika profesionalnog sastava.

Bojna za specijalna djelovanja

Bojna za specijalna djelovanja objedinit će sve resurse sa sposobnostima izvođenja specijalnih operacija iz svih ustrojstvenih jedinica OS RH (HkoV, HRM, postrojbe vojne policije). Imat će sposobnosti izvođenja specijalnih operacija koristeći sve tri prostorne dimenzije (kopno, more, zrak). Za izvođenje operacija i borbenih aktivnosti načelnik GS OS RH će, na temelju zahtjeva zapovjednika operacije za određenim snagama za izvođenje specijalnih operacija, dodjeljivati potrebne snage pod neposredni operativni nadzor zapovjednika operacije.

Bojna za specijalna djelovanja brojat će do 300 pripadnika profesionalnog sastava.

Počasno-zaštitna bojna

Počasno-zaštitna bojna izvršavat će protokolarne zadaće za potrebe državnog i vojnog vrha te zadaće zaštite i osiguranja vrhovnog zapovjednika. U cijelosti će biti popunjena s profesionalnim pripadnicima (do 300 pripadnika).

Središnjica

EI

	Mjesto	Vojarna
GS OS RH Zapovjedno-operativno središte	Zagreb	Kompleks MORH – GS OS RH
Središnjica elektroničkog izviđanja	Zagreb	"Croatia"
Bojna za specijalna djelovanja	Delnice	„Drgomalj“
Počasno-zaštitna bojna	Zagreb	"Tuškanac"

Tablica 1. Razmještaj GS OS RH i pristožernih postrojbi

Hrvatska kopnena vojska (HKoV)

U potpori ispunjenja misija i zadaća cjelokupnih OS RH glavne zadaće HKoV-a u miru su:

- održavanje optimalne razine spremnosti snaga u cilju odvratanja od agresije na RH,
- razvoj i održavanje sposobnosti za sudjelovanje u združenim operacijama i za provedbu obrambenih i napadnih operacija,
- razvoj i održavanje sposobnosti za provedbu netradicionalnih vojnih zadaća i za odgovor na asimetrične ugroze,
- razvoj i održavanje sposobnosti za sudjelovanje u međunarodnim vojnim operacijama i humanitarnim operacijama u sklopu međunarodnih snaga,
- sudjelovanje u međunarodnim vojnim operacijama potpore miru u spektru od održavanja do nametanja mira,
- sudjelovanje u potpori savezničkim snagama u RH (Host Nation Support - HNS),
- sudjelovanje u aktivnostima nadzora naoružanja i izgradnje mjera povjerenja i sigurnosti,
- sudjelovanje u potpori civilnim strukturama u RH.

U ratu HKoV ima sljedeće zadaće:

- nositelj provedbe združenih obrambenih i napadnih operacija u obrani teritorijalnog integriteta RH,
- sudjelovanje u obrani RH i saveznika u skladu s člankom V. Sjevernoatlantskog ugovora.

HKoV će biti glavna snaga OS RH odgovorna za obranu zemlje od vanjske ugroze i nositelj izvođenja združenih operacija. Obrambene operacije mogu uključivati izvođenje protunapada kako bi se ponovno uspostavio teritorijalni integritet Republike Hrvatske ili spriječilo razaranje infrastrukture u Republici Hrvatskoj.

Najznačajnija zadaća HKoV-a i nadalje će biti obrana Republike Hrvatske, ali najvjerojatnija zadaća će biti sudjelovanje u operacijama potpore miru i u humanitarnim operacijama u sklopu međunarodnih snaga izvan zemlje, te zadaće na sprečavanju i

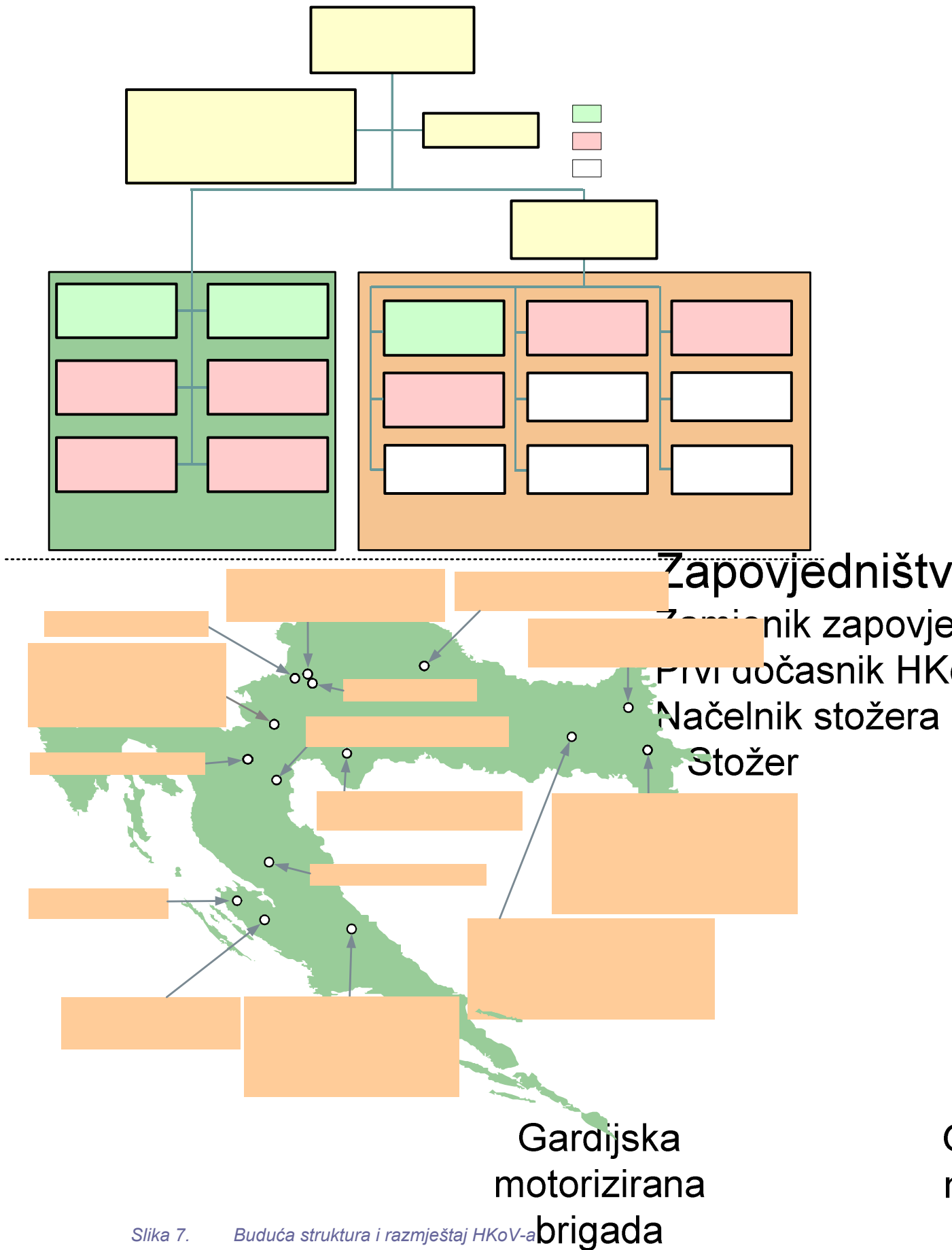
otklanjanju posljedica izvanrednih situacija u zemlji uzrokovanih prirodnim i tehničkim nesrećama i katastrofama.

Da bi mogla ispuniti dodijeljene misije, HKoV mora biti u stanju održavati visok stupanj opremljenosti, popunjenosti i obučenosti postrojba, imati sposobnost brzog reagiranja, visoku taktičku i operativnu mobilnost te odgovarajući visoki stupanj spremnosti dijela mirnodopskog sastava.

U okviru HKoV-a će se, u cilju dosezanja sposobnosti kopnenih snaga, ustrojiti potrebni elementi snaga u postrojbama borbenih rodova (lako, motorizirano i mehanizirano pješništvo, oklopništvo), postrojbama rodova borbene potpore (topništvo, PZO, inženjerija, veza, NBKO, vojna policija i vojno-obavještajne postrojbe) te postrojbama službi potpore (opskrba, transport, održavanje i sanitet).

Pukovnija veze iz sastava HKoV-a će osim svojih namjenskih zadaća potpore HKoV-u osiguravati potpunu funkcionalnost stacionarnog, mrežno-informacijskog i kriptozastitnog sustava veza te radioveza. Održavanje sustava veze omogućit će siguran i neprekidan sustav zapovijedanja, nadzora i izvješćivanja te zaštićen prijenos podataka. Posebni moduli iz sastava pukovnije veze pružat će potrebnu i neprekidnu informacijsku i komunikacijsku potporu radu GS OS RH i ZOSr, te Zapovjedništvu za potporu i Hrvatskom vojnom učilištu.

Brojno stanje HKoV-a smanjit će se na približno 10 300 djelatnih vojnih osoba, ukinut će se zapovjedništva korpusa, a razmještaj više neće biti uvjetovan konceptom obrane teritorija RH. Temeljna vojna obuka za potrebe OS RH provodit će se u Središtu za temeljnu obuku, a specijalistička u rodovskim postrojbama. Bobrena obuka postrojba do razine bojne provodit će se u Središtu za borbenu obuku, a obuka zapovjedništava do razine brigade u Simulacijskom središtu.

Slika 7. Buduća struktura i razmještaj HKoV-a brigada

	stanje	potrebno za djelatni sastav i ugovornu priču	nerazvrstana priču	za nabavu	višak sredstava
Tenk M-84A	72	72			
Tenk T-72	3	3			
Tenk T-55	192				192
LOV (ED, Z)	13				13
BVP M-80	104	74			30
POLO 9P133 (prenamjena BVP M-80)	0	16		16	
POLO BOV M83	37	37			
BOV na kotačima – sve inačice	0	126		126	
S-10 CRO	9	12		3	
LPRS PZO "Iгла"	67	67			
LPRS PZO „S2M“	513	141			372
PZO BOV 20/3	44	42			2
PZO top A4 20/3	73	54			19
MB 60 mm	1253	69	270		914
MB 82 mm	360	69	270		21
MB 120 mm	201	43	140		18
Haubica 105 mm	142	4	43		95
H 122 mm 2 S1	8	8			
Haubica 122 mm D-30	53	28	24		1
Top 130 mm M46 (M46 H1)	83	36			47
Haubica 155 mm M1H1 L-33	18	18			
TH 152 M84 NORA	18	16			2
Rak. sustavi 128 mm RAK-12	91	8	60		23
Rak. sustavi 128 mm RAK-24	2				2
Raketni sustavi 122 mm	39	36			3
POLK 9K11 „Maljutka“	418		360		58
POLK „METIS“	23	23			
POLK „FAGOT“	119	119			

Tablica 2. Glavni oružani sustavi i sredstva HKoV-a

MOTORNA VOZILA <i>(neborbena i bez logističkih elemenata postrojbi)</i>	stanje	potrebno za djelatni sastav i ugovornu pričuvu	potrebno za opremanje dvije mot. bojne do 2012.	za zamjenu prema mogućnostima u razdoblju 2006-2015.
Terenski automobili	499	606	56	550
Teretna vozila nosivosti do 5t i 10t	1057	1270	70	1200
Terenska sanitetska vozila	100	40	10	30
Vozila specijalne namjene	271	180	30	150

Tablica 3. Pregled motornih vozila HKoV-a

HKoV ne raspolaže dovoljnim brojem nebojnih vozila, a raspoloživost transportnih kapaciteta je nezadovoljavajuća. Stoga će se u idućem desetogodišnjem razdoblju pristupiti njihovoj postupnoj zamjeni, a prednost će imati vozila za opremanje dvije motorizirane bojne (166 vozila). Ostala će se vozila zamjenjivati postupno, ovisno o njihovu stanju i raspoloživim financijskim sredstvima.

Hrvatska ratna mornarica (HRM)

Glavne zadaće HRM-a u miru bit će:

- održavanje optimalne razine spremnosti snaga u cilju odvratanja od agresije na RH,
- sudjelovanje u nadzoru i zaštiti morskih i podmorskih prostora i epikontinentalnog pojasa na kojima Republika Hrvatska ima puni suverenitet, suverena prava i nadležnosti, u suradnji s drugim institucijama i organizacijama RH,
- razvoj sposobnosti za sudjelovanje u združenim operacijama,
- održavanje sposobnosti mornaričkog pješastva za vođenje borbe u priobalju i na otocima,
- razvoj i održavanje sposobnosti za provedbu netradicionalnih vojnih zadaća i za odgovor na asimetrične ugroze,
- sudjelovanje u međunarodnim vojnim operacijama potpore miru,
- sudjelovanje u potpori zemlje domaćina savezničkim snagama u RH,
- sudjelovanje u aktivnostima nadzora naoružanja i izgradnje mjera povjerenja i sigurnosti,
- sudjelovanje u potpori civilnim organizacijama i institucijama RH na moru,
- sudjelovanje u traganju i spašavanju na moru.

Glavne zadaće HRM-a u ratu bit će:

- sudjelovanje u združenim obrambenim i napadnim operacijama u obrani i uspostavi teritorijalnog integriteta zemlje,
- sudjelovanje u obrani RH i saveznika u skladu s člankom V. Sjevernoatlantskog ugovora.

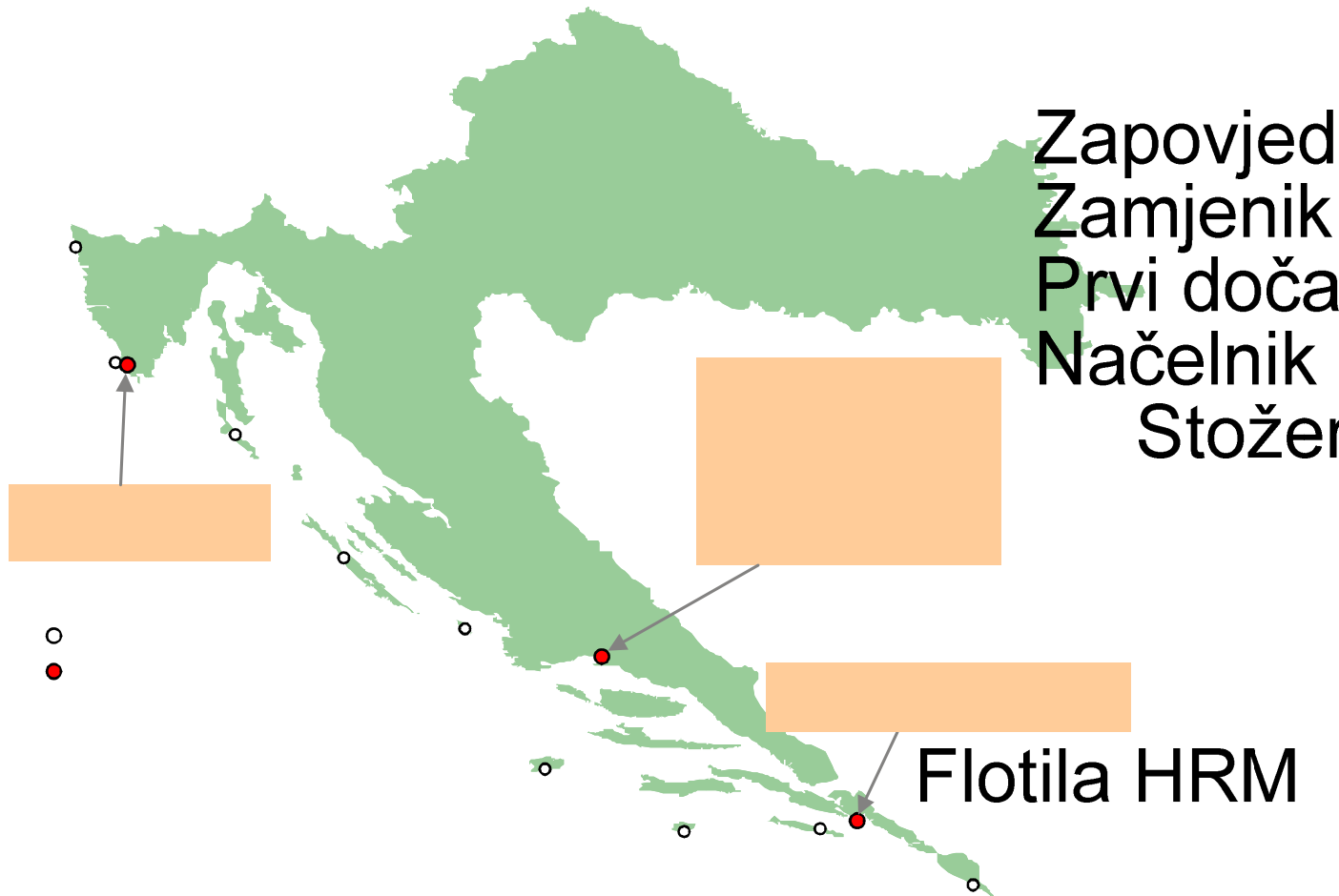
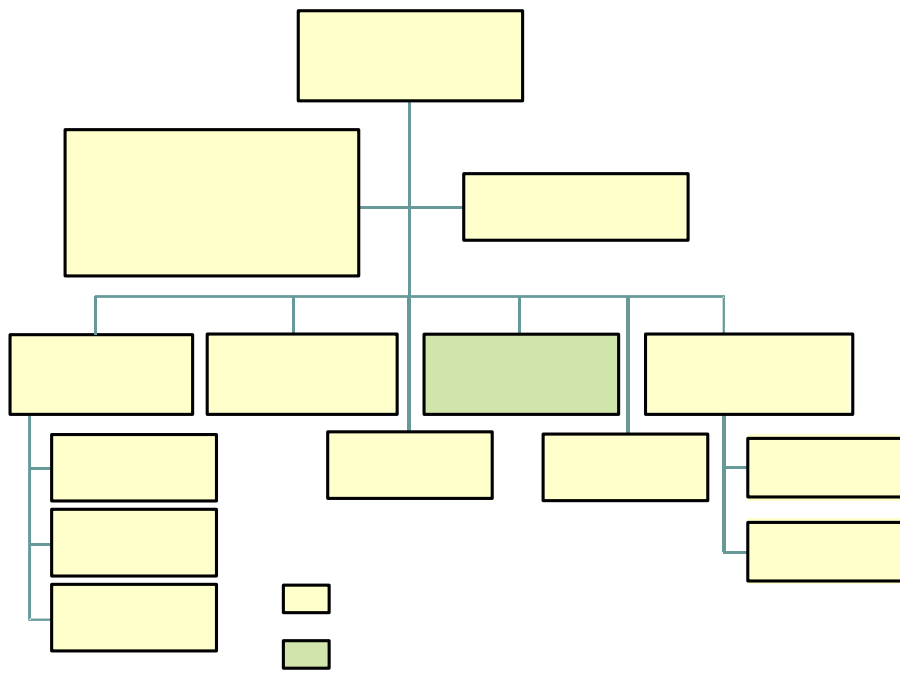
Zapovjedništvo HRM-a sudjelovat će u procesu profesionalnog razvoja osoblja roda pomorstva i mornaričko-tehničke službe u OS RH kao i u drugim stručnim poslovima od interesa za OS RH.

HRM će najvećim dijelom biti popunjena djelatnim sastavom. U cilju omogućavanja popune djelatnog sastava, u HRM-u će se na obuci godišnje nalaziti do 200 mornara-dragovoljnih ročnika u dva ciklusa. Obuku mornara-dragovoljnih ročnika i pripadnika djelatnog sastava provodit će Središte za obuku HRM-a.

U zapovjednoj satniji HRM-a će se ustrojiti postrojba za logističku potporu Zapovjedništva HRM-a te postrojba veze i postrojba vojne policije za potrebe grane HRM-a.

U procesu reforme HRM-a planiraju se sljedeće promjene:

- ukidanje Flote HRM-a i vojno-pomorskih sektora
- ustrojavanje flotile za izvođenje tradicionalnih mornaričkih zadaća
- ustrojavanje Hrvatske obalne straže
- ustrojavanje bojne mornaričko-desantnog pješastva djelatno-pričuvnog sastava (po stvaranju uvjeta za smještaj u odjeljku pomorske baze JUG)
- profesionalizacija i smanjivanje brojnog stanja HRM-a na najviše 1 650 pripadnika.

Slika 8. Buduća struktura i razmještaj HRM-a

Divizijun z
PD

Divizijun z
potporu

Glavni oružani sustavi i sredstva kojima će postrojbe HRM-a biti opremljene nabavit će se u idućem desetogodišnjem planskom razdoblju, a postojeći sustavi će se postupno modernizirati.

	stanje	potrebno za OS RH	za nabavu	višak sredstava	početak otpisa
Raketna topovnjača (RTOP)	3	3			
Mobilni obalni lanser (MOL)	3	3			
Ophodni brod (OB)	4	4			
Desantni brod – minopolagač (DBM)	4	2		2	
Spasilački brod (BS-73)	1	1			
Minsko-protuminski brod	1	1			
Školski brod (BŠ-72)	1	1			
Vanobalni ophodni brod	0	4	4		
Ostali brodovi (rezidencijalni, školski, barkase)	0	11	11		
Radari „Enhaced Peregrine“	4	4			
Ostali obalni radari	3	3			
Rakete RBS-15B	47	26		21	
Obalni topovi raznih kalibara	36	0		36	

Tablica 4. Glavni oružani sustavi i sredstva HRM-a

Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana (HRZ i PZO)

Glavne zadaće HRZ-a i PZO-a u miru bit će:

- održavanje optimalne razine spremnosti snaga u cilju odvratanja od agresije na RH,
- nositelj provedbe nadzora i zaštite zračnog prostora RH,
- razvoj sposobnosti za sudjelovanje u združenim operacijama,
- sudjelovanje u međunarodnim vojnim operacijama potpore miru u spektru od održavanja do nametanja mira,
- razvoj i održavanje sposobnosti za provedbu netradicionalnih vojnih zadaća i za odgovor na asimetrične ugroze,
- sudjelovanje u potpori zemlje domaćina savezničkim snagama u RH,
- sudjelovanje u aktivnostima nadzora naoružanja i izgradnje mjera povjerenja i sigurnosti,
- sudjelovanje u potpori civilnim organizacijama i institucijama RH,
- sudjelovanje u traganju i spašavanju.

U ratu će HRZ i PZO izvršavati sljedeće zadaće:

- sudjelovanje u obrani i uspostavi teritorijalnog integriteta zemlje sudjelovanjem u združenim operacijama,
- sudjelovanje u obrani RH i saveznika u skladu s člankom V. Sjevernoatlantskog ugovora.

HRZ i PZO će nakon provedene transformacije brojati približno 1 600 pripadnika djelatnog sastava i do 200 pripadnika ugovorne pričuve. Pričuvnim osobljem popunit će se ustrojstvene jedinice bojne zračnog motrenja i navođenja (ZMIN) nužne za uspostavljanje pričuvne radarske mreže, te dio ustrojstvenih jedinica zaduženih za pripremu zrakoplova za borbena djelovanja (pregled, priprema i podvješavanje ubojnih sredstava na zrakoplove). Pričuvna radarska mreža bit će uspostavljena s tri radara S-600, potrebnim brojem radara za mjerenje visine i komunikacijskim sustavima.

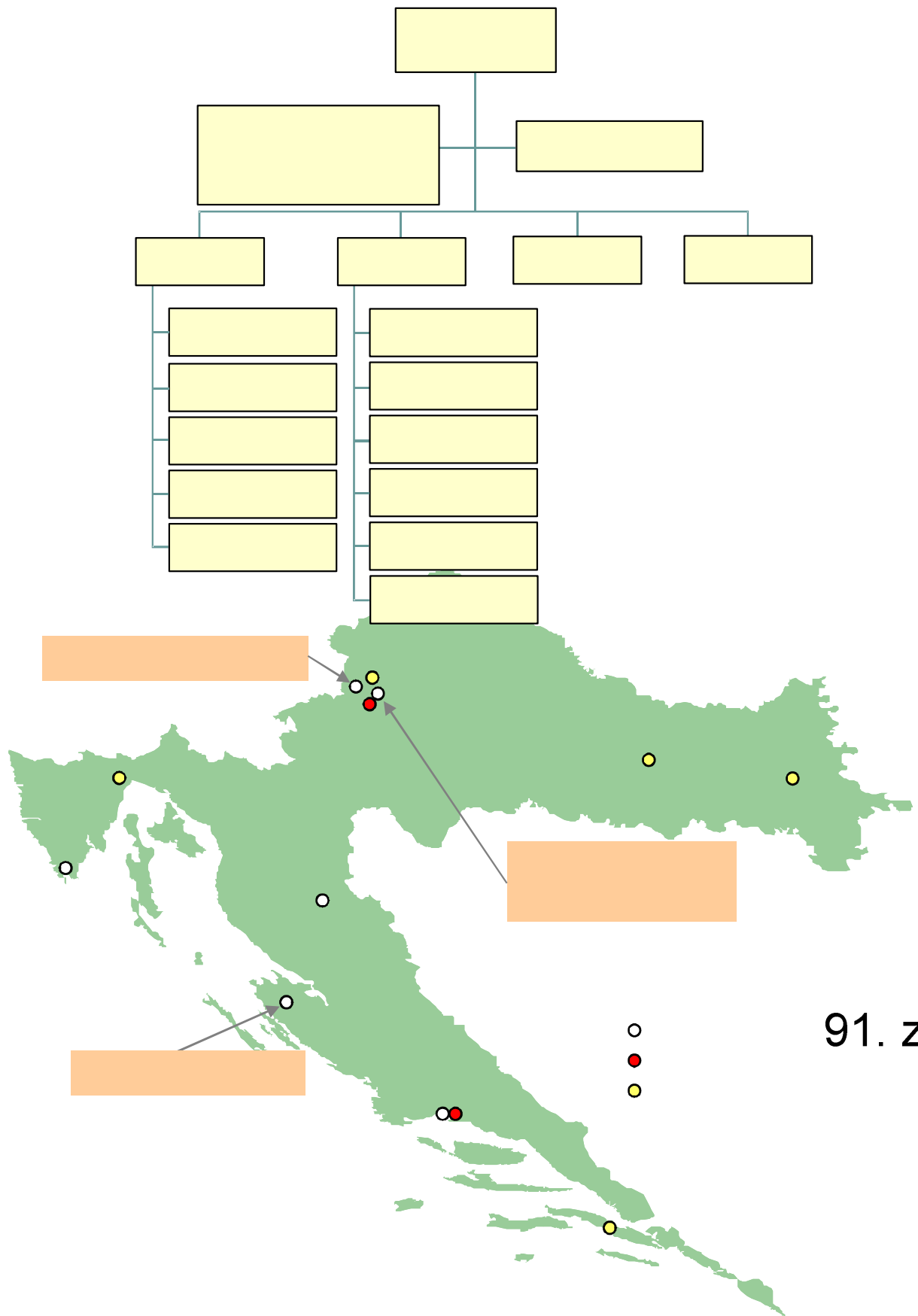
Obuku vojnika-dragovoljnih ročnika i pripadnika djelatnog i pričuvnog sastava za potrebe popune rodova zrakoplovstva i ZMIN-a te za potrebe popune zrakoplovno-tehničke službe provodit će Središte za obuku HRZ-a i PZO-a.

Zapovjedništvo HRZ-a i PZO-a razvijat će rod zrakoplovstva i ZMIN-a te zrakoplovno-tehničku službu, a sudjelovat će u profesionalnom razvoju njihova osoblja u OS RH te razvojem zrakoplovne doktrine i doktrine ZMIN-a.

Zapovjedništvo HRZ-a i PZO-a bit će nadležno za integriranje sustava PZO-a u RH.

U zapovjednoj satniji HRZ-a i PZO-a ustrojiti će se postrojba za logističku potporu Zapovjedništva HRZ-a i PZO-a te postrojba veze i postrojba vojne policije za potrebe grane HRZ-a i PZO-a.

Letjelište Divulje koristit će se za potrebe eskadrile transportnih helikoptera 93. zrakoplovne baze.

Slika 9. Buduća struktura i razmještaj HRZ-a i PZO-a

	stanje	potrebno za OS RH	za nabavu	za otpis	početak otpisa
MiG-21 bis D	8			8	2011.
MiG-21 UMD	4			4	2011.
Višenamjenski borbeni avion	0	12	12		
Mi-24	7			7	2006.
Mi-8 / Mi-8 MTV1	15	15			
Mi-171Š (iz klirinškog duga)	0	do 12	do 12		
An-32	2	2			
PC-9M	20	20			
Bell-206 B	8	8			
Avion za početnu i selekcijsku obuku	0	4	4		
CL-415	4	4			
AT-802F	1	1			
Radari FPS-117	5	5			
Radari S-600	3	3			

Tablica 5. Glavni oružni sustavi i sredstva HRZ-a i PZO-a

Zapovjedništvo za potporu (ZzP)

Zapovjedništvo za potporu je najznačajniji dio logističkog sustava OS RH i nositelj je provedbe logističke, sanitetske i dijela personalne potpore za OS RH.

Osim Zapovjedništva za potporu, logistički sustav OS RH sačinjavaju i ostali logistički elementi i postrojbe u granama, zapovjedništvima, postrojbama i ustanovama OS RH.

U potpori misijama i zadaćama OS RH, glavne zadaće ZzP-a u miru su:

- logistička i sanitetska potpora postrojbama i zapovjedništvima OS RH u provedbi zadaća odvratanja od agresije na RH,
- razvoj sposobnosti pružanja logističke i sanitetske potpore združenim operacijama,
- razvoj i održavanje logističkih i sanitetskih sposobnosti za izvođenje operacija potpore miru i humanitarnih operacija u sklopu međunarodnih snaga,
- organiziranje i provedba potpore zemlje domaćina stranim oružanim snagama na teritoriju RH,
- potpora civilnim strukturama RH u operacijama otklanjanja posljedica izvanrednih situacija uzrokovanih prirodnim i tehničkim katastrofama,
- sudjelovanje u razvoju i provedbi logističke i sanitetske potpore OS RH,
- skladištenje svih klasa materijalnih sredstava u OS RH,
- jedinstveno upravljanje osobljem u OS RH,
- protokolarne zadaće.

Glavne zadaće ZzP-a u ratu su:

- osiguranje logističke, sanitetske i personalne potpore snagama koje sudjeluju u prevenciji i odgovoru na prijetnje teritoriju i ključnim objektima infrastrukture RH,
- nositelj je potpore provedbi mobilizacije OS RH,
- osiguranje logističke, sanitetske i personalne potpore snagama u obrani neovisnosti i suvereniteta RH u slučaju agresije.

Nova ustrojstvena jedinica, Središnjica za upravljanje osobljem, provodit će dio jedinstvenog upravljanja osobljem, a pokrivat će sve funkcije profesionalnog razvoja svih kategorija vojnog i civilnog osoblja u OS RH, kao i vojnog osoblja privremeno raspoređenog na službu izvan OS RH.

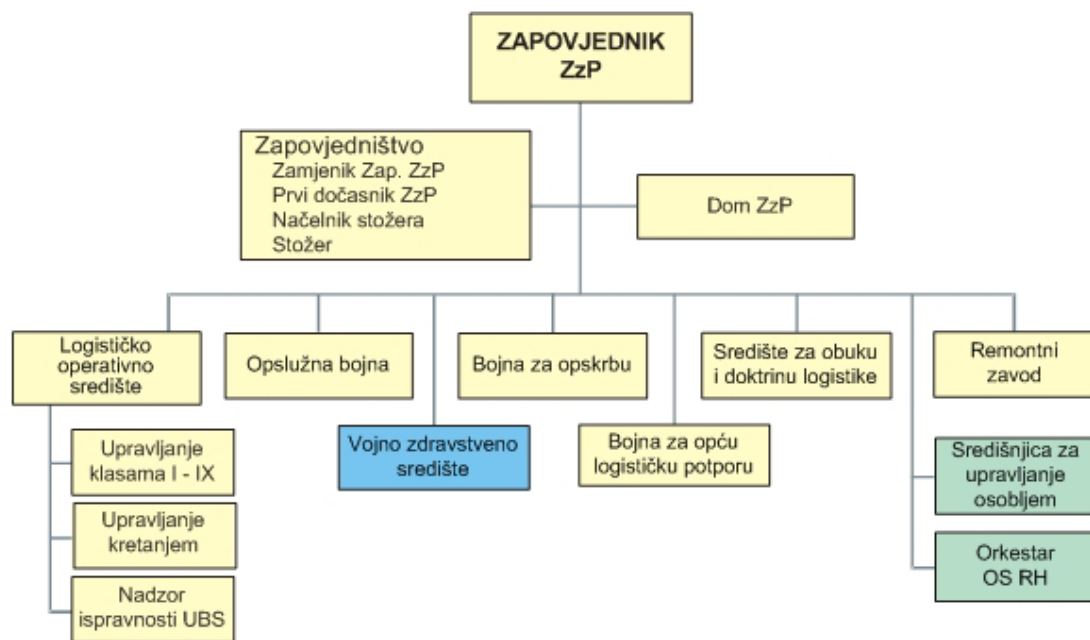
Orkestar OS RH izvršavat će protokolarne zadaće za potrebe državnog i vojnog protokola. Koncertnu sposobnost održavat će osloncem na ugovornu pričuvu.

Za potrebe OS RH, ZzP će razvijati mješovite skladišne komplekse s težištem na skladištima UbS-a (Klasa V) na lokacijama Doljani, Slunj, Trbounje i Velika Buna.

Za potrebe HRM-a razvijat će skladišni kompleksi za mornarički UbS na lokacijama Žrnovnica, Paninkovac i na lokaciji nove pomorske luke koja će biti izgrađena u zamjenu za luku Ploče. OS RH će zadržati skladišne komplekse na lokacijama Skakavac, Babin Dub-Gaženica i Brižine za potrebe skladištenja strateških zaliha goriva. Skladišni kapaciteti se mogu ponuditi za najam na slobodnom tržištu, uz obvezu čuvanja određenih zaliha za potrebe OS RH.

Zapovjedništvo za potporu upravljat će svim provedbenim logističkim, sanitetskim i personalnim procesima za OS RH razvijajući sljedeće sposobnosti:

- pružanje druge razine logističke potpore postrojbama u području operacija,
- ojačanje terenske logistike u operacijama,
- osiguranje dodatne logističke potpore snagama RH tijekom izvršavanja zadaća u inozemstvu,
- skladištenje strateških zaliha svih klasa materijalnih sredstava za osiguranje neprekidnosti logističke potpore OS RH,
- organizacija održavanja složenih borbenih sustava za sve tri grane OS RH s osloncem na vanjske usluge,
- provedba najviše razine održavanja za ostale borbene sustave HKoV-a i tehničko-materijalnih sredstava za sve tri grane OS RH,
- sposobnost jedinstvenog upravljanja osobljem u cjelokupnim OS RH,
- razvoj interoperabilnosti timova zdravstvene zaštite razine opća zdravstvena potpora (ROLE-1) i specijalistička zdravstvena potpora (ROLE-2),
- upravljanje procesima opsluživanja OS RH u stacionarnim uvjetima,
- sposobnost paletiziranog i kontejnerskog transporta,
- sposobnost koordinacije prevoženja na teritoriju RH,
- upravljanje procesima obuke i osposobljavanja službi potpore i struka OS RH,
- koordinacija provedbe treće razine logističke potpore.

Slika 10. Buduća struktura i razmještaj Zapovjedništva za potporu

Hrvatsko vojno učilište (HVU)

Hrvatsko vojno učilište je visoko obrazovna vojna ustanova OS RH čija je primarna uloga školovanjem pripremati i osposobljavati časnike, dočasnike i državne službenike u OS RH za provedbu zadaća određenih strateškim dokumentima i misijama i zadaćama OS RH.

Svoju ulogu Hrvatsko vojno učilište ostvarit će realizacijom sljedećih glavnih zadaća:

- Integracija i razvoj sustava civilno-vojnog školovanja.
- Izrada nastavnih planova i programa te planiranje, provedba i nadzor školovanja časnika, dočasnika i državnih službenika OS RH u suradnji s civilnim institucijama.
- Školovanje i osposobljavanje časnika, dočasnika i državnih službenika za rad u međunarodnim stožerima.
- Sudjelovanje u projektima znanstveno-istraživačkog rada za potrebe obrane i nacionalne sigurnosti RH.
- Razvijanje novih nastavnih metoda i tehničke potpore za izvođenje suvremene nastave (učenje na daljinu, elektronička knjižnica i sl.).
- Usmjeravanje i razvoj vojne nakladničke djelatnosti u OS RH.
- Sudjelovanje u izradi strategijskih i doktrinarnih dokumenata i studija za potrebe razvoja grana OS RH i OS RH u cjelini.
- Predlaganje kriterija za pohađanje svih razina školovanja u sastavu HVU-a.
- Predlaganje kriterija za izbor u znanstveno-nastavna i nastavna zvanja nastavnog i drugog stručnog osoblja za potrebe školovanja.

Hrvatskim vojnim učilištem rukovodi ravnatelj, a svoje temeljne zadaće izvršavat će u okviru organizacijske strukture prikazane na slici 11.

Ravnateljstvo je tijelo čija je temeljna zadaća organizacija, provedba i nadzor cjelokupnog rada i života u nadležnosti HVU-a.

Dekanat je stručno tijelo čije je temeljna zadaća pružanje stručne potpore svim školama u sastavu HVU-a u organizaciji i provedbi nastavnog procesa.

U **Ratnoj školi** "Ban Josip Jelačić" školuju se pripadnici OS RH, MORH-a i drugih tijela državne vlasti u RH za najviše vojne i civilno-vojne dužnosti.

Zapovjedno-stožerna škola "Blago Zadro" školuje časnike OS RH za obnašanje zapovjednih, stožernih i drugih funkcionalnih dužnosti u nacionalnim i multinacionalnim zapovjedništvima, stožerima, operacijama na bojištu, mirovnim operacijama te za potrebe drugih tijela obrambenog sustava na operativnoj i strategijskoj razini.

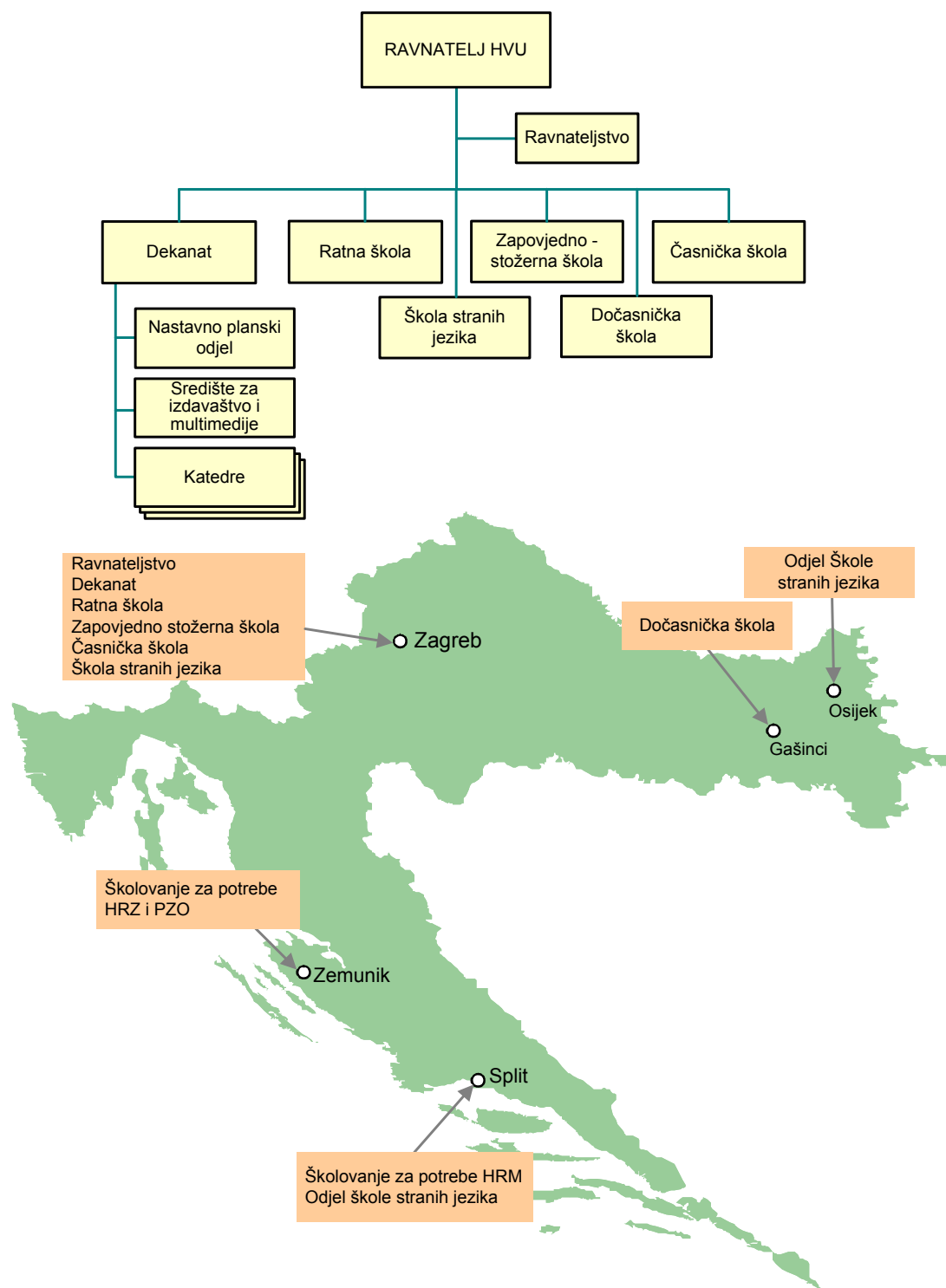
U **Časničkoj školi** školuju se kadeti i kandidati za časnike za temeljne časničke dužnosti, te časnici za niže stožerne, zapovjedne i funkcionalne dužnosti svih borbenih rodova, rodova borbene potpore, službi, struka i njihovih specijalnosti.

Dočasnička škola školuje cjelokupni dočasnički kadar za sve dočasničke dužnosti u postrojbama, granama i drugim ustrojstvenim jedinicama OS RH.

Škola stranih jezika "Katarina Zrinska" školuje pripadnike OS RH i MORH-a u stjecanju znanja iz engleskog, njemačkog, francuskog i talijanskog jezika prema potrebama i preuzetim partnerskim ciljevima i obvezama.

U svim školama u sastavu HVU-a na temelju preuzetih međunarodnih obveza u području bilateralne i multilateralne vojne suradnje školovat će se i časnici i dočasnici iz drugih zemalja.

Ravnateljstvo i većina ustrojstvenih jedinica HVU-a bit će smješteni u vojarni „Petar Zrinski“ u Zagrebu. Dočasnička škola bit će na poligonu Gašinci. Izdvojeni odjeli Škole stranih jezika bit će u Splitu i Osijeku, a dijelovi HVU-a u vojarni Lora za potrebe školovanja HRM-a i na zračnoj luci Zemunik za potrebe školovanja HRZ-a i PZO-a.

Slika 11. Buduća struktura i razmještaj HVU-a

II. RAZVOJNI CILJEVI OS RH

Razvojni ciljevi OS RH razrađeni su za područja ljudskih resursa, vojne izobrazbe, materijalnih resursa, logistike, doktrine i obuke, međunarodne vojne suradnje te istraživanja i razvoja.

Glavni razvojni ciljevi OS RH u razdoblju od 2006. do 2015. godine su:

Ciljevi usmjereni na dosezanje vojnih sposobnosti

1. Uspostaviti ciljanu organizacijsku i personalnu strukturu.
2. Opremiti OS RH potrebnim naoružanjem i vojnom opremom.
3. Pojačati sudjelovanje u međunarodnim vojnim operacijama.

Ciljevi usmjereni na uređenje doktrinarno-normativnog okvira

4. Uspostaviti ciljani sustav obuke i izobrazbe.
5. Prilagoditi zakonsku i drugu regulativu novom obrambenom konceptu, usvojiti potrebne doktrinarnе dokumente.

Ciljevi usmjereni na povećanje učinkovitosti OS RH

6. Popuniti OS RH dragovoljcima (profesionalnim vojnim osobljem, vojnicima-dragovoljnim ročnicima i pripadnicima ugovorne pričuve).
7. Realizirati planirani razmještaj postrojba u modernim objektima.
8. U potpunosti zbrinuti suvišno, zastarjelo i neispravno naoružanje i vojnu opremu.

U potpori realizaciji razvojnih ciljeva, u svim razvojnim područjima provest će se niz projekata i zadaća, kojima je dodijeljena razina prioriteta u skladu sa sljedećim kriterijima:

Prioritet prve razine (I.): Imaju projekti i zadaće koji izravno utječu na ostvarenje ključnih operativnih sposobnosti OS RH za ispunjavanje misija i zadaća. Projekti i zadaće usmjereni na ispunjavanje međunarodnih obveza imat će također ovu razinu prioriteta.

Prioritet druge razine (II.): Imaju projekti i zadaće koji izravno podupiru uređenje doktrinarnog, konceptualnog i normativnog djelovanja OS RH ili izravno utječu na dinamiku i kvalitetu dosezanja vojnih sposobnosti.

Prioritet treće razine (III.): Imaju projekti i zadaće koji utječu na povećanje učinkovitosti i racionalnu uporabu resursa.

1. Ljudski resursi

Osoblje

Pridobiti i zadržati kvalitetno osoblje predstavlja jedan od najvećih izazova OS RH u budućnosti. Na ovaj izazov moguće je odgovoriti samo tako da se uz zadovoljavanje potreba vojne organizacije, potpuno vodi računa i o pružanju primjerene potpore svakom pripadniku OS RH.

Sposobnost sustava upravljanja ljudskim resursima važna je za ostvarenje ciljanih sposobnosti OS RH.

Planovi, smjernice i programi u području ljudskih resursa za razdoblje do 2015. godine omogućit će pribavljanje, razvoj i zadržavanje osoblja sposobnog pridonijeti uspješnoj realizaciji misija i zadaća OS RH.

OS RH zahtijevaju reorganizaciju sustava upravljanja osobljem te uspostavu jedinstvenog organizacijskog i informacijskog sustava.

Postojeće stanje

Glavne značajke postojeće strukture osoblja su nepovoljna starosna struktura, relativno velik broj upravljačko-zapovjednog u odnosu na izvršno osoblje, nepovoljna kvalifikacijska struktura te neodgovarajući raspored osoblja.

Propisana brojčana veličina OS RH iznosi ukupno 21 113 djelatnih vojnih i 4 184 državnih službenika i namještenika (DSiN), a stanje popune prikazano je u tablici.

	OSRH	MORH	Na službi izvan OS RH i MORH-a ¹	UKUPNO
DVO	18 479	552	19	19 050
DSiN	3 963	2 141		6 104
UKUPNO:	22 442	2 693	19	25 154

Tablica 6. Ukupna brojčana veličina djelatnog osoblja 31.prosinca 2005.

Odlukom o veličini, sastavu i mobilizacijskom razvoju OS RH propisano je da OS RH, uz djelatni sastav, imaju i do 8.000 ročnika te 32 360 pričuvnika.

Prema trenutačnoj starosnoj strukturi vojnici su u prosjeku stari 33 godine, dočasnici do čina narednika 35 godina i niži časnici 38 godina. Viši časnici su u prosjeku stari 43 godine. Prosječne godine starosti časnika OS RH su 39 godina, a svih djelatnih vojnih osoba 36 godina.

Smjer razvoja

Temeljna zadaća sustava upravljanja osobljem i nadalje će biti dvojne naravi: zadovoljavanje potreba vojne organizacije za kvalitetnim osobljem uz istodobno pružanje primjerene potpore svakom pripadniku OS RH.

Upravljanje osobljem provodit će se planski, u četiri glavna programska područja: pribavljanje, profesionalni razvoj, personalna potpora te tranzicija i izdvajanje osoblja.

¹ Na službi izvan OS RH i MORH-a: Ured Predsjednika RH, Agencija Alan d.o.o., Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Povjerenstvo za reviziju ocjena invalidnosti i Hrvatski fond za privatizaciju – "Club Adriatic d.o.o."

Uspostavit će se jedinstven sustav upravljanja osobljem, čiji će sastavni dio činiti i Središnjica za upravljanje osobljem.

Ciljana brojčana veličina djelatnog sastava OS RH je 16 000 djelatnih vojnih osoba i 2000 civilnih djelatnika.

U svrhu zadržavanja i pribavljanja specijalističkog osoblja, kao i osiguranju učinkovitijeg funkcioniranja cjelokupnog obrambenog sustava, uvest će se nova kategorija djelatnih vojnih osoba – vojni specijalisti. Oni će se primarno razvijati u stručno-funkcionalnom području i njihove karijere bit će jasno razgraničene od karijera časnika i dočasnika.

Pribavljanje

U svrhu popune OS RH na isključivo dragovoljnoj osnovi, razvit će se i stalno unaprjeđivati model pribavljanja potrebnog osoblja, a temeljit će se po provedenom odabiru na ugovornom prijmu u službu.

Suradnjom s obrazovnim institucijama (školama i fakultetima) i ustrojavanjem središta za odabir poboljšat će se postupak privlačenja i odabira osoblja za službu u OS RH. Posebna pozornost poklanjat će se promidžbi kojom će se privlačiti kritične specijalnosti. U djelatnom sastavu OS RH do 2015. bit će najmanje 10% žena.

Vojnici

Kandidati za vojnike mogu postati sve osobe koje imaju temeljna vojnička znanja/vještine primarno stečena dragovoljnim služenjem vojnog roka. Na temelju rezultata ostvarenih tijekom zdravstvenih, psiholoških i vojno-stručnih testiranja najkvalitetnijim kandidatima ponudit će se prvi, vremenski ograničen ugovor. Na temelju potreba i iskazanih rezultata, služba se može produžiti, ali najdulje do kalendarske godine u kojoj će profesionalni ili pričuvni vojnik napuniti 35 godina života.

Planirani prijam vojnika u djelatnu vojnu službu do 2015. iznosit će do 800 vojnika godišnje.

Dočasnici

Dočasnikom može postati osoba mlađa od 28 godina, koja ima odgovarajuću civilnu i vojnu izobrazbu. Glavni izvor popune bit će najbolji vojnici po ugovoru koji će nakon odgovarajuće dočasničke izobrazbe potpisati prvi dočasnički ugovor.

Planira se do 2015. godine uvoditi do 275 novih dočasnika godišnje.

Časnici

Časnik može postati osoba mlađa od 28 godina koja ima završen fakultet (preddiplomski studij – najmanje prvostupnik) i ima temeljna vojnička znanja/vještine. Sustav upravljanja osobljem posebno će razraditi model razvoja profesionalne karijere za časnike koji u OS RH ulaze sa završenim diplomskim studijem.

Popuna časničkog osoblja provodit će se:

- školovanjem kroz integrirani sustav civilno-vojnog školovanja (program „Kadet“) i školovanjem na stranim vojnim akademijama za potrebe borbenih rodova i dijela rodova borbene potpore
- prijmom u službu po ugovoru nakon završetka fakulteta, a po zadovoljenju propisanih kriterija za popunu rodova i službi borbene potpore te posebno specijalističko osoblje. Ovi kandidati će svoja temeljna vojnička znanja/vještine stjecati tijekom selekcijske obuke.

Prije rasporeda na dužnost kandidati za časnike bit će obvezni završiti temeljnu časničku izobrazbu.

Planira se da će se u djelatnu vojnu službu do 2015. godine primati 110 časnika godišnje.

Vojni specijalisti

Ustrojbena mjesta vojnih specijalista u OS RH popunjavat će se osobama u statusu časnika, dočasnika, državnih službenika i namještenika te civilima s tržišta rada koji posjeduju posebna znanja, vještine i iskustvo od važnosti za funkcioniranje OS RH. Njih će činiti specijalisti tipa: tehničko osoblje, stručnjaci kritičnih specijalnosti, glazbenici, administrativni stručnjaci, organizacijski specijalisti, liječnici i slično. Neće imati zapovjedne, ali mogu imati voditeljske ovlasti.

Ukupan broj vojnih specijalista 2015. iznosit će do 2000., a postupno će se do 2011., uvoditi po 200 godišnje te preostali dio do 2015. godine.

ORGANIZACIJSKA CJELINA	DJELATNE OSOBE							DRAGOVOLJNI ROČNICI	UGOVORNA PRIČUVA			
	VOJNE OSOBE				CIVILNE OSOBE	UKUPNO DJELATNE OSOBE	ČASNICI		DOČASNICI	VOJNICI	Ukupno pričuva	
	ČASNICI	DOČASNICI	VOJNICI	UKUPNO DVO								
UKUPNO	3 430	6 040	6 530	16 000	1 600	17 600	2 000	440	1 640	3 920	6 000	
MORH	100	0		100		100						
Izvan OS RH (NATO, EU, UN)	110	40		150		150						
Ukupno MORH i izvan OS RH	210	40		250		250						
GS OS RH	290	50		340	50	390						
Pristožerne postrojbe GS OS	200	650	170	1 020	50	1 070						
Hrvatska kopnena vojska	1 480	3 330	5 500	10 310	160	10 470	1 300	300	1 400	3 230	4 930	
Hrvatska ratna mornarica	400	670	310	1 380	330	1 710	200	50	100	390	540	
Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana	470	820	110	1 400	200	1 600	200	20	60	150	230	
Hrvatsko vojno učilište	150	90	0	240	70	310						
Zapovjedništvo za potporu	230	390	440	1 060	740	1 800	300	70	80	150	300	
UKUPNO OS RH	3 220	6 000	6 530	15 750	1 600	17 350	2 000	440	1 640	3 920	6 000	

Tablica 7. Planirane brojčane veličine OS RH

Profesionalni razvoj

Profesionalni razvoj osoblja sustavno će se oslanjati na:

- Rastuću i slijednu obuku/izobrazbu: unutar institucija obuke i izobrazbe te obuke u postrojbi, vojna organizacija pružat će uvjete za profesionalni razvoj pojedinca postupnim stjecanjem odgovarajućih znanja, u skladu s uvjetima razine odgovornosti i čina te traženim sposobnostima tijekom cijele karijere.
- Dodjelu operativnih dužnosti: pažljivim oblikovanjem i upravljanjem karijerom, osigurat će se mogućnost postupnog stjecanja odgovarajućih iskustava kroz funkcionalna područja, bez preskakanja razina dužnosti i čina.
- Samorazvoj: konačna odgovornost počivat će na pojedincu koji će sam uspostavljati osobne ciljeve u karijeri i utjecati na uspješno obnašanje dužnosti i natjecati se sa sebi jednakima.

U potpori profesionalnom razvoju novi sustavi rotacija i vojno-stručnih specijalnosti (VSSp) povezat će razvoj pojedinca s ustrojbenim mjestom/dužnošću. Time će se povezati odgovarajuća priprema (izobrazba/obuka) pred raspoređivanje na novu dužnost s ustrojbenim mjestom/dužnošću, a radi što učinkovitijeg iskorištavanja novostečenih znanja. Usporedbom programa izobrazbe ujednačit će se vrednovanje domaće i inozemne vojne izobrazbe. Konceptom vojnih specijalista omogućit će se profesionalni razvoj osobama koje će se primarno razvijati u strukovnom području. Kapaciteti vojne izobrazbe će se racionalizirati. Ključnom osoblju ugovorne pričuve bit će dostupna vojna izobrazba u odgovarajućim uvjetima.

Personalna potpora

Kako bi upravljanje ljudskim resursima bilo u potpunosti djelotvorno u zadržavanju kvalitetnog osoblja razvit će se sveobuhvatan program kvalitete življenja. Obuhvatit će životni standard vojnih osoba, potporu obiteljima, skrb o bivšim djelatnicima, te stambene i socijalne potrebe u mjestu službovanja.

Plaćama i ostalim materijalnim i nematerijalnim poticajima osoblju osigurat će se konkurentnost na tržištu u pribavljanju i zadržavanju osoblja, imajući na umu težinu, kompleksnost i zahtjeve vojne službe.

Na tržištu rada nužno je biti konkurentan radi zadržavanja školovanih mladih časnika i dočasnika, važnih za funkcioniranje OS RH. Kako je cilj do 2010. postojeći kombinirani vojni sastav u potpunosti pretvoriti u dragovoljni, za ljudske resurse to je dodatni napor i zahtijeva promjene u pristupu novačenju i zadržavanju osoblja. Razvit će se metodologija praćenja i zadržavanja osoblja, unaprijediti i standardizirati procedure zapošljavanja, analizirati i unaprijediti sustav rotacija i ocjenjivanja kako bi njihova primjena imala pozitivan učinak. Razradit će se sustav jednakih mogućnosti, poboljšati pružanje potpore obitelji vojnih osoba u svakodnevnom životu, tijekom premještaja i prilagodbe po povratku iz misije te sustav nagrađivanja, odličja i ostalih oblika stimulacija pozitivnog djelovanja osoblja.

Tranzicija i izdvajanje osoblja

Tijekom procesa smanjenja i nadalje će se razvijati programi pripreme osoblja za izdvajanje. Tako razvijeni programi primjenjivat će se kao standardni postupci za cjelokupno osoblje koje se priprema za tranziciju u civilni sustav.

Uspješno ispunjenje ugovora bit će stimulirano odgovarajućom novčanom naknadom.

Nakon 20 godina karijere omogućit će se djelatnim vojnim osobama ranije umirovljenje uz potporu za nastavak druge karijere. Tako umirovljenim dokazanim vojnim

stručnjacima pružit će se prilika za nastavak druge karijere u obrambenom sustavu, prema potrebama.

Djelatne vojne osobe kojima je vojni poziv profesionalna karijera, bit će završena u kalendarskoj godini u kojoj navršavaju 55 godina života. Pred završetak karijere bit će uključene u program prilagodbe na civilni život, koordiniran s civilnim institucijama i organizacijama.

Projekti i zadaće razvojnog područja ljudski resursi

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. — 2010.

Prioriteti prve razine:

- Doseći ciljanu brojčanu veličinu OS RH do kraja 2009. Pri tome poboljšati ukupnu starosnu i obrazovnu strukturu osoblja.
- Reorganizirati upravljanje osobljem u jedinstveni sustav. Postupak reorganizacije upravljanja osobljem provesti tijekom preustroja MORH-a i OS RH. Prenijeti ovlasti na novoustrojene organizacijske cjeline.
- Povećati životni standard osoblja.
- Unaprijediti i implementirati koncept pripreme osoblja za rad u tijelima NATO-a do kraja 2006.

Prioriteti druge razine:

- Razviti koncept jedinstvenog upravljanja ljudskim resursima do kraja 2006.
- Urediti klasifikaciju vojno-stručnih specijalnosti (VSSp) do kraja 2006.
- Razviti doktrinu upravljanja ljudskim resursima do kraja 2007.
- Primijeniti sustav rotacija na dužnostima do kraja 2007.
- Započeti s uspostavom ugovorne pričuve do sredine 2007.
- Uspostaviti koncept dragovoljnih ročnika u OS RH najkasnije do kraja 2009. godine.

Prioriteti treće razine:

- Prilagoditi i unaprijediti postupak ocjenjivanja do kraja 2006.
- Razviti modele i mehanizme privlačenja osoblja do kraja 2007.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. — 2015.

Prioriteti prve razine:

- Održavati ciljanu strukturu osoblja planskim pribavljanjem, raspodjelom, promicanjem i izdvajanjem osoblja.

Prioriteti treće razine:

- Do 2015. razviti i primjenjivati model cjeloživotnog obrazovanja koji će omogućiti kvalitetniju pripremu za drugu karijeru.

2. Vojna izobrazba

Postojeće stanje

Vojna izobrazba za potrebe OS RH primarno se provodi u Zapovjedništvu za združenu izobrazbu i obuku (ZZIO) i granskim školama te kroz civilno-vojne programe na sveučilištima u RH.

U ZZIO-u su međugranske škole (Ratna, Zapovjedno-stožerna i Visoka dočasnička škola) u kojima se provodi izobrazba osoblja za više stožerne i zapovjedne dužnosti.

U granskim školama OS RH provodi se izobrazba za potrebe rodova, službi i struka.

U školi stranih jezika provodi se izobrazba za engleski, njemački, francuski i talijanski jezik, a kao kriterij uspješnosti izobrazbe iz engleskog i njemačkog jezika koristi se STANAG 6001.

S ciljem popune OS RH mladim, visokoobrazovanim časnicima pokrenut je civilno-vojni program školovanja "KADET", primarno za popunu časničkih dužnosti u postrojbama borbenih rodova i rodova borbene potpore.

Izobrazbom u inozemstvu nadopunjavaju se određeni oblici izobrazbe za vojno i civilno osoblje.

Osim toga, ključno civilno osoblje upućuje se na pojedine oblike vojne izobrazbe prema potrebama profesionalnog razvoja.

Smjer razvoja

Imajući u vidu činjenicu da se sustav visokog obrazovanja u RH nalazi u procesu transformacije, OS RH će razvijati dostižni i održivi model vojne izobrazbe koji prati promjene u ukupnom sustavu visokog obrazovanja. Vojna izobrazba će se provoditi u Hrvatskom vojnom učilištu (HVU).

Vojni obrazovni sustav nastaviti će povezivanje sa sveučilišnom zajednicom i srodnim civilnim institucijama, vodeći pri tome računa o posebnostima i tradiciji OS RH i iskustvima iz Domovinskog rata. Razvijati će partnerske odnose s obrazovnim institucijama u drugim zemalja NATO-a i EU-a. Time će se zadovoljiti potreba za stjecanjem zahtijevanih znanja, vještina i sposobnosti koje će pridonijeti učinkovitom razvoju obrambenog sustava i ispunjavanju njegovih temeljnih misija i zadaća.

U realizaciji tih ciljeva objedinjavat će se kapaciteti za vojnu izobrazbu čime će se pridonijeti poboljšanju kvalitete izobrazbe i boljem povezivanju s nacionalnim obrazovnim sustavom. Odabir i upućivanje na izobrazbu bit će dio jedinstvenog sustava upravljanja karijerom i profesionalnim razvojem osoblja.

Tijekom dugoročnog planskog razdoblja provest će se reforme i preustroj, a njihov temeljni cilj je izgraditi takvu sposobnost vojnog obrazovnog sustava koji će moći osposobiti vojno i civilno osoblje za misije i zadaće OS RH.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. — 2010.

Prioriteti prve razine:

- Preustrojiti Zapovjedništvo za združenu izobrazbu i obuku (ZZIO) i objediniti kapacitete za vojnu izobrazbu u jedinstvenu ustanovu Hrvatsko vojno učilište (HVU).
- Izraditi i usvojiti koncept izobrazbe za potrebe OS RH do kraja 2006. i uskladiti ga sa zakonima u RH.

- Dovršiti razvoj i implementaciju vojno-nastavnih modula kroz jedinstveni katalog studija za potrebe borbenih rodova i rodova borbene potpore.
- Pokrenuti plansko uređenje smještajnih i nastavnih objekata.

Prioriteti druge razine:

- Definirati i izraditi katalog znanja, sposobnosti i vještina te programe školovanja za sve razine školovanja za potrebe OS RH.
- Razvijati znanstveno-nastavno osoblje i provoditi izbor kandidata za vojna nastavna zvanja, te školska i ustrojbeno mjesta.
- Sudjelovati u izradi stratejskih i doktrinarnih dokumenata OS RH, te taktičkih studija i studija izvodljivosti za potrebe razvoja grana.
- Pokrenuti znanstveno nastavne projekte s ciljem izrade nastavne i didaktičke literature za potrebe vojno-obrazovnog procesa.

Prioriteti treće razine:

- Razviti i katalogizirati vojno-nakladničku djelatnost za potrebe izobrazbe i obuke.
- Razviti i usvojiti koncept novih nastavnih metoda i tehničke potpore za izvođenje nastave (učenje na daljinu, elektronička knjižnica i sl.) do kraja 2010.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. — 2015.

Prioriteti prve razine:

- Nastaviti izgrađivati sustav integriranog školovanja za potrebe obrambenog sustava s ciljem dosezanja sposobnosti pružanja usluga sustavu državne uprave i drugim ustanovama. Vojnom izobrazbom obuhvatiti i pripreme za sudjelovanje u mirovnim operacijama, međunarodnim misijama i operacijama postkonfliktne stabilizacije. U izobrazbu uključiti i pripadnike ugovorne pričuve i određenih sastavnica civilne obrane.
- Primjenjivati nove nastavne metode.

Prioriteti druge razine:

- Daljnja prilagodba sustava školovanja, dogradnja i usklađenje modela i programa svih razina školovanja.
- Nastavak planskog opremanja i modernizacije smještajnih i nastavnih kapaciteta te nastavnih sredstava.

3. Materijalni resursi

Naoružanje i vojna oprema

U ovom je dijelu pregled trenutnog stanja naoružanja i vojne opreme u OS RH, ocjena njegove perspektivnosti, ciljevi i prioriteti opremanja u razdoblju do 2015., te iznos potrebnih financijskih sredstava za glavne projekte opremanja i modernizacije. Pregled je razrađen po ustrojstvenim jedinicama OS RH, odnosno pojedinim skupinama sredstava. Zajednička materijalna sredstva, kao što su opskrbna (odjeća, obuća), zaštitna te informacijska i komunikacijska sredstva, obrađeni su u zasebnim cjelinama.

U procesu opremanja naoružanjem i vojnom opremom maksimalno će se koristiti domaći razvojni i proizvodni potencijali, u skladu s mogućnostima i razini tehnološkog razvoja gospodarstva u Republici Hrvatskoj. Pri nabavi iz uvoza prednost će se davati suradnji sa stranim tvrtkama zajedničkim razvojnim i offset programima.

Glavni projekti opremanja i modernizacije čine 70% ukupnih sredstava za opremanje i modernizaciju, dok se 30% odnosi na manje projekte za kojima će se ukazati potreba u idućem dugoročnom razdoblju, a koji su u potpori uvođenja kapitalne opreme u operativnu uporabu.

Hrvatska kopnena vojska (HKoV)

Za glavne projekte opremanja i modernizacije HKoV-a izdvojiti će se financijska sredstva u iznosu do 3,6 milijardi kuna tijekom desetogodišnjeg razdoblja.

Do kraja 2012. godine opremit će se profesionalne gardijske brigade većim dijelom naoružanja i vojne opreme potrebnim za doseganje ciljanih sposobnosti.

Pješačko naoružanje

Pješačko naoružanje na uporabi u OS RH većinom je istočnog podrijetla, a samo je manji dio nabavljen iz ostalih izvora. Prosječna starost je veća od dvadeset godina. Raspoloživo naoružanje propisno je skladišteno i održavano i uglavnom je u ispravnom stanju. Količina ispravnog naoružanja u OS RH zadovoljava potrebe predložene strukture, ali kvalitetom zaostaje za vojskama NATO saveza.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. — 2010.

- Odabrati novu jurišnu pušku OS RH u kalibru NATO-a.
- Odabrati nove puškostrojnice i univerzalne strojnice OS RH u kalibru NATO-a.
- Započeti s opremanjem postrojbi OS RH optoelektronskim uređajima i opremom za djelovanje u noćnim i otežanim vremenskim uvjetima.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. — 2015.

- Započeti opremanje postrojbi OS RH odabranim pješačkim naoružanjem u kalibru NATO-a.
- Nastaviti s opremanjem postrojbi OS RH optoelektronskom opremom za djelovanja u otežanim vremenskim uvjetima i noću.

Prioritet u opremanju novim pješačkim oružjem i opremom imat će postrojbe predviđene za upućivanje u međunarodne vojne operacije.

Topništvo za potporu

OS RH su opremljene topničkim oruđima različitih kalibara (105, 122, 130, 152 i 155 mm).

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. — 2010.

- Povećanje vatrenu moć i učinkovitost topničkih sustava nabavom uređaja za otkrivanje ciljeva, opreme prednjih motritelja te sustava za meteorološko osiguranje topništva.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. — 2015.

- Nastaviti povećanje vatrene moći i učinkovitosti topničkih sustava nabavom sustava za upravljanje paljbom, uređajima za otkrivanje ciljeva, izvidničkih radarskih sustava, opreme prednjih motritelja te sustava za meteorološko osiguranje topništva.

Sredstva za protuoklopnu borbu (POB)

OS RH su opremljene protuoklopnim sustavima pretežno istočnog podrijetla, koji su dijelom zastarjeli. Postrojbe OS RH raspolažu protuoklopnim vođenim raketnim sustavima (POVRS) dometa do 2,5 km. Gardijske brigade nemaju dovoljno termovizijskih uređaja za motrenje i vođenje.

OS RH nemaju POVRS srednjeg dometa za vođenje POB-e na daljinama do 4 km, a količina trenažera i simulatora je nedovoljna za potrebe obuke operatora.

Protuoklopne postrojbe OS RH nisu popunjene odgovarajućim brojem ručnih laserskih daljinomjera.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. — 2010.

- Pokrenuti prenamjenu BVP M-80 u POLO M-80A.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. — 2015.

- Prenamijeniti BoV POLO u OIA 4x4.

Sredstva oklopništva

Glavni tenk u sastavu oklopnih postrojba OS RH je tenk M-84, koji trenutno zadovoljava potrebe OS RH, ali će ga do kraja planskog razdoblja trebati modernizirati. Tenkovi T-55 u svim inačicama su dotrajali.

Mehanizirano pješaštvo HKoV-a opremljeno je borbenim vozilom BVP M-80A koje zadovoljava potrebe OS RH. Osim BVP M-80A, u naoružanju OS RH nalazi se i manji broj drugih borbenih oklopnih vozila različitih tipova, koje karakterizira visoka starost i složeno održavanje.

Oružane snage RH ne raspolažu suvremenim oklopnim vozilima na kotačima.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. — 2010.

- Uvesti u naoružanje 73 oklopna borbeno vozila na kotačima različitih inačica.

Projekti i zadaće u razdoblju 2011. - 2015. godine

- Uvesti u naoružanje preostalu količinu oklopnih vozila na kotačima (53 komada).
- Modernizirati tenkove M-84A za potrebe jedne tenkovske bojne.

Prioritet u opremanju oklopnim vozilima na kotačima je opremanje postrojba određenih za međunarodne vojne operacije.

Sredstva za PZO

U naoružanju HkoV-a nalaze se PZO topovi kalibra 20 mm, samohodni raketni sustavi S-10 CRO i S-10M, te laki prijenosni raketni sustavi „IGLA“ i „S-2M“.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. — 2015.

- Nabaviti 3 sustava “S-10” te modernizirati postojeće sustave.
- Modernizirati postojeće LPRS "IGLA".

Inženjerijska sredstva

Prosječna starost inženjerijskih sredstava svih vrsta je velika, a njihovi radni resursi su potrošeni tijekom uporabe. Posljedica takvog stanja su visoki troškovi održavanja i nepouzdanost sredstava.

Sredstva za svladavanje vodenih prepreka OS RH najvećim su dijelom u krajnjoj fazi sigurne eksploatacije.

Oprema za miniranje i razminiranje je djelomično obnovljena, a nabavljena je i određena količina zaštitne opreme.

S Hrvatskim centrom za razminiranje, koji je na državnoj razini nadležan za humanitarno razminiranje, usklađene su aktivnosti i standardi razminiranja, a ustrojen je Centar za testiranje opreme za razminiranje, strojeva, detektora i obuke pasa.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. — 2010.

- Završiti opremanje inženjerijskih postrojba određenih za sudjelovanje u međunarodnim vojnim operacijama.
- Započeti opremanje sredstvima i strojevima za razminiranje i uklanjanje neeksplodiranih sredstava.
- Započeti opremanje inženjerijskim strojevima za zemljane radove.
- Započeti opremanje nebojnim inženjerijskim vozilima.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. — 2015.

- Završiti opremanje sredstvima i strojevima za razminiranje i uklanjanje neeksplodiranih sredstava.
- Završiti opremanje inženjerijskim strojevima za zemljane radove.
- Završiti opremanje nebojnim inženjerijskim vozilima.

Sredstva i oprema NBKO-a

Većini osobnih sredstava za NKB zaštitu i priborima za dekontaminaciju od djelovanja NKB oružja istekao je vijek uporabe.

Sredstva kemijske detekcije, detekcije i dozimetrije radioaktivnog zračenja većinom su neispravna, nekompletna ili tehnološki potpuno zastarjela. Završna dekontaminacija zasniva se na zastarjelim i nepouzdanim cisternama čija je tehnologija dekontaminacije za pojedine agense potpuno nepouzdana.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. — 2010.

- Opremiti OS RH potrebnom količinom sredstava za osobnu NBK zaštitu, dekontaminaciju i dozimetriju.
- Opremiti OS RH potrebnom količinom sredstava za kemijsku detekciju, detekciju radioaktivnog zračenja za postrojbenu razinu te za osobnu i skupnu RBK dekontaminaciju.
- Opremiti postrojbe NBKO sredstvima za završnu dekontaminaciju.
- Opremiti postrojbe NBKO sredstvima za kemijsku i biološku detekciju i identifikaciju, sredstvima za detekciju i dozimetriju radioaktivnog zračenja, sredstvima i opremom za mobilne NBK analitičke laboratorije.

Prioritet u opremanju i dalje će imati pojedinci i postrojbe u pripremi za sudjelovanje u međunarodnim vojnim operacijama.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. — 2015.

- Dovršiti opremanje sredstvima za pojedinačnu i kolektivnu zaštitu, detekciju i dekontaminaciju.

GLAVNI PROJEKTI OPREMANJA HkoV-a			
Razina prioriteta		Početak nabave	Završetak nabave
	Tenk M-84 (otplata anuiteta)		2007.
	Borbena oklopna vozila pješništva	2007.	2015.
	Sredstva za osobnu i kolektivnu NBK zaštitu	2006.	2010.
PRIORITET 1	Nebojna motorna vozila	2006.	2015.
	Oprema za razminiranje, inženjerijski strojevi	2006.	2010.
	Komunikacijsko-informacijski sustavi	2006.	2015.
	Opremanje optoelektronskim uređajima i opremom za djelovanje u noćnim i otežanim vremenskim uvjetima	2006.	2010.
	Inženjerijski strojevi i vozila	2006.	2015.
	Sredstva i oprema za NBK obranu	2008.	2010.
PRIORITET 2	Sustav za nadzor bojišnice	2008.	2009.
	Jurišna puška, puškostrojica i univerzalna strojica u kalibru NATO-a	2011.	2015.
	Oprema vojno-obavještajnog sustava	2007.	2012.
	Komunikacijsko informacijski sustavi	2006.	2015.
	LSRS S-10 — nabava	2010.	2015.
	Amfibijska sredstva	2011.	2015.
PRIORITET 3	Sustav za upravljanje vatrom bitnice i bojne (SUV)	2011.	2015.
	Opskrbna sredstva	2006.	2015.
	Sredstva i oprema NBK obrane	2012.	2015.
Ukupno opremanje HkoV-a			3.198
GLAVNI PROJEKTI MODERNIZACIJE HkoV-a			
PRIORITET 1	Prenamjena BVP M-80 u POLO M-80A	2008.	2009.
PRIORITET 2	Modernizacija postojećih LSRS S-10	2011.	2015.
PRIORITET 3	Modernizacija tenka M-84A	2012.	2015.
	Prenamjena BOV POLO u OIA 4x4	2010.	2013.
	Modernizacija LPRS "IGLA"	2008.	2010.
Ukupno modernizacija HkoV-a			315
Ukupno opremanje i modernizacija HkoV-a			3.513

Tablica 8. Prikaz glavnih projekata opremanja i modernizacije HkoV-a (mil. kn)

Hrvatska ratna mornarica (HRM)

Za opremanje i modernizaciju glavnih borbenih sustava HRM-a planiraju se izdvojiti financijska sredstva u iznosu do 1,1 milijarde kuna tijekom desetogodišnjeg razdoblja.

Trenutno stanje i perspektivnost sredstava HRM

Sadašnje stanje HRM-a karakterizira izrazita raznolikost brodova, ratne tehnike i opreme, po namjeni, podrijetlu i prema godinama starosti. Velik dio opreme je tehnološki zastario, a neriješeni su i problemi redovitog i propisanog periodičnog održavanja.

Presjek stanja sadašnje učinkovitosti sredstava HRM-a:

- Rakeete RBS-15 su temeljno naoružanje tri raketne topovnjače (RTOP-11, 12 i 21) i tri mobilna obalna lansera (MOL).
- Naoružanje za protuzrakoplovni/proturaketni boj je nedovoljno po količini i po kvaliteti.
- HRM nema sposobnost protupodmorničkog djelovanja. Raspolaze jednom podmornicom koja nije operativno uporabljiva. Ista je namijenjena za ofenzivno polaganja mina i prijevoz podvodnih diverzanata. OS RH neće zadržati podmorničke sposobnosti, te će podmornica biti povučena iz uporabe.
- HRM raspolaze s brodovima – minopolagačima, a za vođenje protuminskog boja HRM ima na raspolaganju sredstva i postrojbu minsko-protuminskih ronitelja. Opremanje ove postrojbe obavlja se planski. U tijeku je gradnja malog protuminskog broda (MPMB), čiji je završetak predviđen u 2006.
- HRM raspolaze dovoljnom količinom sredstava za protudiverzansku zaštitu.
- HRM nema sposobnost za udare po ciljevima na obalnom rubu i u dubini kopna.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. — 2010.

- Do 2010. otpisati plovila koja ne ispunjavaju zahtjeve i potrebe za provedbu zadaća HRM-a i plovila koja se ne mogu održavati unutar postojećeg logističkog sustava ili u remontnim kapacitetima domaće brodogradnje.
- Izmijeniti pogonske motore na raketnim topovnjačama RTOP-11 i RTOP-12.
- Do kraja 2006. završiti gradnju i opremanje malim protuminskim brodom.
- Opremiti HRM ostalom opremom specijalne namjene (roniteljska, protuminska).
- Opremiti mornaričku taktičku vježbaonicu i poligon za borbenu otpornost broda (MTV i BOB).
- Staviti u funkciju radarski sustav PEREGRINE (projekt "MORE").
- Izvršiti modernizaciju brodskih PZO sustava (za RTOP-11, 12 i 21).
- Izvršiti remont raketa RBS-15.
- Završno opremiti RTOP-12.
- Opremanje komunikacijsko-informacijskim sustavima i opremanje operativnog središta HRM-a.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. – 2015.

- Uvesti u operativnu uporabu četiri vanobalna ophodna broda.

GLAVNI PROJEKTI OPREMANJA HRM-a			
Razina prioriteta		Početak nabave	Završetak nabave
PRIORITET 1	Projekt „MORE“		2006.
	Komunikacijsko-informacijski sustavi	2006.	2015.
	Mali protuminski brod		2006.
	Sredstva za kemijsku i biološku detekciju; detekciju i dozimetriju r/a zračenja; sredstva za RBK dekontaminaciju	2006.	2015.
	Vanobalni ophodni brod	2009.	2015.
PRIORITET 2	Oprema za ronitelje i protuminske ronitelje	2006.	2008.
	Ugradnja sustava kolektivne NKB zaštite za brodove	2006.	2010.
	Komunikacijsko-informacijski sustavi	2011.	2015.
PRIORITET 3	Simulatori i simulacije (mornarička taktička vježbaonica i borbena otpornost broda)	2008.	2010.
	Ostali brodovi (rezidencijalni, barkasa, školski, čamci, kuteri)	2006.	2015.
Ukupno opremanje HRM-a			795
GLAVNI PROJEKTI MODERNIZACIJE HRM-a			
PRIORITET 1	Remotorizacija i modernizacija RTOP-11 i 12	2007.	2010.
	Remont rakete RBS-15 i MOL-ova	2006.	2009.
PRIORITET 2	Opremanje RTOP-12	2006.	2007.
	Brodski PZO sustav, za RTOP-11.12 i 21	2006.	2007.
Ukupno modernizacija HRM-a			270
Ukupno opremanje i modernizacija HRM-a			1.065

Tablica 9. Prikaz glavnih projekata opremanja i modernizacije HRM-a (mil. kn)

Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana (HRZ i PZO)

Za opremanje i modernizaciju glavnih borbenih sustava HRZ-a i PZO-a planiraju se izdvojiti financijska sredstva u iznosu do 3,4 milijarde kuna tijekom desetogodišnjeg razdoblja.

Trenutno stanje i perspektivnost

HRZ i PZO je opremljeno s 8 aviona MiG-21 BIS-D i 4 aviona MiG-21 UMD, koji u operativnoj uporabi mogu ostati do 2010. godine, kada im istječe vijek uporabe. Svi ostali avioni istog tipa pričuva su za održavanje letnosti operativnih aviona.

Sedam helikoptera Mi-24V su izvan operativne uporabe i bit će otpisani.

Dva transportna aviona AN-32B su djelomično modernizirana, a završetak njihove modernizacije planira se do 2007.

Flota transportnih helikoptera povećat će se za novu eskadrilu helikoptera koji će biti nabavljeni rješavanjem klirinškog duga, tako da će HRZ raspolagati s dvije eskadrile helikoptera Mi-8 MTV1 i Mi-171Š.

Za obuku pilota HRZ i PZO raspolaže s 20 aviona PC-9 i PC-9M, 11 aviona tipa UTVA-75 i 8 helikoptera Bell-206B. Avioni za početnu obuku UTVA-75 se održavaju po posebnom režimu i nakon nabave novih aviona iste namjene bit će otpisani i stavljeni izvan uporabe.

Za sudjelovanje u borbi protiv šumskih požara HRZ i PZO posjeduje 4 namjenska aviona tipa Canadair CL-415 i 1 avion Air Tractor AT-802.

Ostali zrakoplovi u evidenciji HRZ-a i PZO-a su neispravni, bez resursa za letenje, njihovo je održavanje neekonomično i bit će otpisani.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. — 2010. godine

- Dovršiti projekt NEBO (uvođenje u uporabu 5 radara FPS-117).
- Uvesti u uporabu novu eskadrilu transportnih helikoptera Mi-171Š (iz klirinškog duga).
- Uvesti u uporabu četiri aviona za selekciju i početnu obuku pilota.
- Modernizirati dva helikoptera Mi-8MTV1.
- Izvršiti 2. fazu modernizacije dva aviona AN-32.
- Odabrati i provesti pripreme za nabavu novog borbenog aviona do kraja 2009.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. — 2015. godine

- Uvesti u uporabu novi borbeni avion.

GLAVNI PROJEKTI OPREMANJA HRZ-a i PZO-a			
Razina prioriteta		Početak nabave	Završetak nabave
PRIORITET 1	Projekt „NEBO“ (radar FPS-117)		2011.
	Komunikacijsko informacijski sustavi	2006.	2010.
	Višenamjenski borbeni avion	2009.	2015.
	Helikopter Mi-171Š	2007.	2009.
	Opremanje operativnih središta	2007.	2008.
	Sredstva za kemijsku i biološku detekciju; detekciju i dozimetriju r/a zračenja; sredstva za RBK dekontaminaciju	2006.	2015.
PRIORITET 2	Avion za početnu i selekcijsku obuku	2006.	2007.
	Sredstva za opsluživanje letenja	2006.	2015.
	Oprema za održavanje zrakoplova	2006.	2015.
	Komunikacijsko-informacijski sustavi	2011.	2015.
PRIORITET 3	Nebojna m/v i transportna sredstva	2006.	2015.
Ukupno opremanje HRZ-a i PZO-a			3.353
GLAVNI PROJEKTI MODERNIZACIJE HRZ-a i PZO-a			
PRIORITET 1	An-32 (II. faza modernizacije)	2006.	2007.
	Modernizacija Mi-8MTV1	2008.	2008.
Ukupno modernizacija HRZ-a i PZO-a			18
Ukupno opremanje i modernizacija HRZ-a i PZO-a			3.371

Tablica 10. Prikaz glavnih projekata opremanja i modernizacije HRZ-a i PZO-a (mil.kn)

Zapovjedništvo za potporu (ZzP)

Nebojna vozila

U MORH-u i OS RH trenutno se na operativnoj uporabi nalazi velik broj motornih vozila koja zbog svoje namjene, velikog broja različitih marka i tipova, godina starosti i istrošenih resursa ne odgovaraju sadašnjim i budućim potrebama OS RH.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. — 2010.

- Opremiti postrojbe transportnim sustavima za manipulaciju teretom.
- Opremiti postrojbe višenamjenskim terenskim logističkim vozilima s mogućnošću samostalnog utovara kontejnera i paleta.
- Opremiti postrojbe vozilima povećane prohodnosti za opskrbu gorivom.
- Modernizirati opremu za punjenje i manipulaciju gorivom.
- Opremiti postrojbe pokretnim radionicama za rad u terenskim uvjetima.
- Opremiti postrojbe tegljačima za vuču poluprikolica nosivosti od 30 do 50 tona.
- Opremiti postrojbe opremom za zdravstvenu zaštitu ROLE-1 i ROLE-2.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. — 2015.

- Dovršiti opremanje vozilima i sredstvima za manipulaciju teretom.
- Opremiti postrojbe vozilima za samostalni utovar i prijevoz MTS-a.
- Dovršiti proces modernizacije i nabave sredstava i opreme za opskrbu gorivom, te osiguranje kapaciteta za skladištenje pričuva goriva za potrebe OS RH.

GLAVNI PROJEKTI OPREMANJA ZzP-a

Razina prioriteta		Početak nabave	Završetak nabave
PRIORITET 1	Transportni sustavi za manipulaciju teretom	2007.	2012.
	Vozila za opskrbu gorivom u terenskim uvjetima	2007.	2010.
	Opremanje za ROLE 1	2008.	2009.
PRIORITET 2	Višenamjenska logistička vozila	2007.	2010.
	Motorna vozila za prijevoz borbene tehnike	2007.	2011.
	Opremanje za ROLE 2	2009.	2010.
PRIORITET 3	Pokretne radionice za održavanje MTS-a u terenskim uvjetima	2007.	2010.
Ukupno opremanje ZzP-a			255

Tablica 11. Prikaz glavnih projekata opremanja i modernizacije ZzP-a (mil. kn)

Hrvatsko vojno učilište (HVU)

Projekti opremanja i modernizacije HVU-a bit će financirani u okvirima tekućih sredstava za opremanje i modernizaciju (30% raspoloživih sredstava za opremanje i modernizaciju).

Opremanje i modernizacija naoružanjem i vojnom opremom na razini OS RH

Trenutno stanje i perspektivnost

Vojna oprema namijenjena osoblju OS RH dijelom ne zadovoljava NATO standarde. Izuzetak je oprema namijenjena pripadnicima OS koji su angažirani u međunarodnim vojnim operacijama.

UbS koji se nalazi na uporabi u OS RH najvećim je dijelom proizveden u razdoblju od 1991. do 1997. godine tako da mu je u cijelosti istekao ili istječe vremenski resurs.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. — 2010.

- Opremiti pripadnike OS RH borbenim kacigama, te potrebnim količinama zaštitnih prsluka.
- Standardizirati i tipizirati individualnu i kolektivnu opremu vojnika za dio OS RH predviđen za upućivanje u međunarodne vojne operacije.
- Nastaviti opremanjem sredstvima vojno-obavještajnog sustava.
- Započeti s nabavkom sredstava i opreme za zaštitu objekata.
- Intenzivirati proces zbrinjavanja viškova te zastarjelog i neispravnog UbS-a.
- Otpočeti s nabavom i opremanjem postrojbi suvremenim UbS-om, prioritarno raketama za raketne sustave PZO-a.

Prioritet u opremanju individualnom i kolektivnom opremom vojnika imat će postrojbe predviđene za upućivanje u međunarodne vojne operacije.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. — 2015.

- Završiti standardizaciju i tipizaciju individualne i kolektivne opreme vojnika.
- Standardizirati terensku i ratnu prehranu vojnika.
- Završiti s procesom zbrinjavanja viškova te zastarjelog i neispravnog UbS-a.

ORUŽANE SNAGE RH			
Razina prioriteta		Početak nabave	Završetak nabave
PRIORITET 1	Oprema vojno-obavještajnog sustava	2006.	2010.
	Sredstva i oprema za zaštitu objekata	2006.	2010.
PRIORITET 2	Nabava novog UbS	2006.	2015.
	Oprema vojno-obavještajnog sustava	2006.	2010.
	Osobna i zaštitna oprema vojnika	2006.	2015.
Ukupno OS RH			675

Tablica 12. Prikaz opremanja i modernizacije NVO-a na razini OS RH (mil. kn)

Sustavi potpore zapovijedanju i nadzoru

Stanje

Operativni i strateški telekomunikacijski sustav

Operativni i strateški telekomunikacijski sustav čine dva podsustava: stacionarni telekomunikacijski sustav – poslovna mreža MORH-a i OS RH i pokretni (mobilni) taktički telekomunikacijski sustav. Stacionarni informacijsko-komunikacijski sustav MORH-a i OS RH uspostavljen je osloncem na javnu telekomunikacijsku infrastrukturu i čini temeljnu prijenosnu mrežu poslovne telekomunikacijske mreže MORH-a i OS RH.

Postojeća poslovna telekomunikacijska mreža u potpunosti zadovoljava samo prijenos glasa, ali ista ne zadovoljava trenutne i buduće zahtjeve prijenosa računalnih i drugih negovornih informacija za potporu zapovijedanja i nadzora. Višeuslužna i višeprotokolarna telekomunikacijska mreža (WAN mreža) je realizirana samo manjim dijelom, a unutar objekata i vojarna grade se mreže (LAN – lokalna mreža). Izgradnja infrastrukture cjelokupne višeuslužne i višeprotokolarne telekomunikacijske mreže (WAN-a i svih LAN-ova) preduvjet je izgradnji suvremenog poslovnog informacijskog sustava, a dijelom i preduvjet integraciji taktičkog i poslovnog sustava u cjelokupni operativni i strateški telekomunikacijski sustav zapovijedanja i nadzora. Izgradnjom integriranog operativnog i strateškog telekomunikacijskog sustava omogućuje se povezivanje svih radara i drugih senzora, operativnih središta bez obzira jesu li stacionarni ili mobilni.

Raspoloživost (pouzdanost) javne telekomunikacijske osnovice je visoka zahvaljujući dobro izgrađenoj optičkoj prijenosnoj mreži. Povećanje raspoloživosti operativne i strateške mreže ostvaruje se redundantnim prijenosnim kapacitetima drugih vlasnika (Hrvatske elektroprivrede, Hrvatskih željeznica,...) ili vlastitim kapacitetima (radio-relejni, VF radio i satelitski sustavi). U slučaju ispadanja ovako organiziranog sustava stacionarne mreže, koji je oslonjen na javnu komunikacijsku infrastrukturu, nije moguće dati cjelovitu potporu sustavu zapovijedanja i nadzora bez mobilnih ili stacionarnih vlastitih pričuvnih prijenosnih sustava (radio-relejni, VF radio i satelitski sustavi). Postojeća VF radiomreža može samo minimalno osigurati vezu najznačajnijih zapovjedništava. Postojeći radio-relejni komunikacijski uređaji su zastarjeli, teško se održavaju, te ne zadovoljavaju međunarodne frekvencijske standarde. Postojeća satelitska oprema je samo terminalna i koristi se isključivo za korisničke pristupe, ali ne može se koristiti za izgradnju mrežne osnovice.

Za potrebe komuniciranja s hrvatskim vojnim misijama izvan Republike Hrvatske nabavljeni su satelitski terminali za javni sustav prilagođeni prijenosu govora i računalnih podataka malim brzinama uz mogućnost priključenja vanjskog kriptotelefona.

Taktički komunikacijski sustavi

Taktički komunikacijski sustavi najznačajniji su komunikacijski sustavi OS RH, a proces modernizacije započeo je opremanjem novim sredstvima:

- Suvremeni taktički vojno-telekomunikacijski uređaji (kabine veze, komutatori, terminalna oprema, radio-relejni uređaji), i njihovom integracijom u integrirani taktički komunikacijski sustav (ITKS),
- VF radiouređaja (transfer tehnologije),

- VVF radiouređaja (kroz program inozemne pomoći - FMF),
- VVF/UVF digitalnih širokopojasnih radiouređaja (kroz program inozemne pomoći - FMF program),
- satelitskih terminalnih uređaja.

OS RH uložile su napor u višegodišnje ispitivanje interoperabilnosti komunikacijske opreme za izgradnju ITKS-a, tijekom međunarodne vježbe u okviru Partnerstva za mir (PfP) "Combined Endeavor". Dio testirane opreme uvodi se u operativnu uporabu.

Nabavljene vrste i količine opreme predstavljaju tek dio operativnih i ustrojbenih potreba OS RH.

Poslovni informacijski sustavi

Informatička potpora poslovnim procesima nije dovoljno razvijena, a većim dijelom je i zastarjela. Usvojen je i u fazi je implementacije jedinstveni sustav za elektroničku razmjenu poslovnih informacija. Opremljenost računalnom opremom i programskim rješenjima na višim razinama upravljanja i zapovijedanja je zadovoljavajuća.

Održavanje postojećih podsustava je teško i financijski neoptimalno. Stručno osoblje za održavanje i razvoj informatičkih sustava je nedostatno, a personalno upravljanje neadekvatno.

Taktički informacijski sustavi

Informatička potpora zapovijedanju i upravljanju nije razvijena, kako ni u hardverskom segmentu tako ni u aplikacijskom.

Programska rješenja za upravljanje paljbenim sustavima topništva i protubrodskim raketama je djelomično razvijena, uz nedostatnu uvezanost sa zapovjednim središtima u jedinstveni sustav zapovijedanja, nadzora, komunikacija, kompjutora i obavještajne djelatnosti (C⁴I).

Računalne borbene simulacije slabo su razvijene i slabo integrirane u sustav OS RH.

Smjer razvoja

Unaprjeđenjem i razvojem informacijsko-komunikacijskih sustava potpore zapovijedanja i nadzora, jedinstvenog poslovnog informacijskog sustava, te uvođenjem u operativnu uporabu nove i moderne komunikacijske i računalne opreme s novim informacijskim programima omogućit će se ostvarenje ciljeva i zadaća usvojenih Strateškim pregledom obrane.

Opremanje će se prvo provoditi u postrojbama planiranim za angažman u okvirima međunarodnih vojnih operacija.

U skladu s usvojenim zadaćama i operativnim zahtjevima provest će se opremanje u taktičkim komunikacijskim sustavima s naglaskom na opremanju snaga predviđenih za UN i NATO vođene operacije.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. – 2010.

- Integrirati radarske sustave HRM-a i HRZ-a u jedinstven civilno-vojni senzorski informacijski sustav.
- Modernizirati taktičke informacijsko-komunikacijske sustave s naglaskom na opremanju postrojbi komunikacijskom opremom (VVF, VF radio sustavi).
- Početi razvoj i izgradnju jedinstvenog poslovnog informacijskog sustava.

- Početi s izgradnjom pričuvno-redundantnih prijenosnih telekomunikacijskih kapaciteta u operativnoj i strateškoj telekomunikacijskoj mreži.
- Pristupiti izgradnji WAN i LAN računalno informacijske-infrastrukture u OS RH.
- Optimizirati stacionarni telekomunikacijski sustav.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. – 2015.

- Završiti opremanje i uvođenje u operativnu uporabu informacijsko-komunikacijskih sustava na taktičkoj razini.
- Završiti izgradnju pričuvno-redundantnih prijenosnih telekomunikacijskih kapaciteta u operativnoj i strateškoj mreži.
- Početi razvoj i primjenu taktičkih informacijskih sustava (informacijski sustav vođenja i zapovijedanja - IS C2).
- U cijelosti implementirati jedinstveni poslovni informacijski sustav (uvezivanje prema NATO).
- Početi uspostavu elektroničke identifikacije vlastitih snaga i sredstava (IFF).
- Unaprijediti sigurnost i zaštitu računalno-komunikacijskih sustava (kripto zaštićena oprema i sustavi).
- Početi modernizaciju borbenih sustava senzorskom opremom.

Financiranje sustava potpore zapovijedanju i nadzoru prikazano je unutar troškova opremanja i modernizacije grana OS RH, a popis projekata i zadaća razvoja ovog područja prikazan je u prilogu br. 2.

Objekti i infrastruktura

Stanje

Sve vojne nekretnine u vlasništvu su Republike Hrvatske, dok ih je Ministarstvo obrane dobilo na korištenje i upravljanje. Ministarstvo obrane nema ovlasti prodavati, darivati ili davati u zakup vojne nekretnine, nego je za to ovlaštena Vlada Republike Hrvatske i Povjerenstvo za imovinu Vlade Republike Hrvatske.

Vojne nekretnine svrstavaju se u jednu od četiriju kategorija:

1. perspektivne vojne nekretnine
2. privremeno perspektivne vojne nekretnine
3. neperspektivne vojne nekretnine
4. nekretnine koje treba pribaviti za OS RH.

Od 335 vojnih objekata koliko OS RH koriste u 2005. godini 218 je utvrđeno perspektivnima, a za napuštanje je predviđeno 117 (privremeno perspektivne i neperspektivne). Za potrebe Obalne straže, kao zamjena za postojeću luku Ploče pribavit će se zamjenska pomorska baza, sa znatno manjim kapacitetima od luke Ploče.

U svrhu rješavanja problema viška vojnih nekretnina, Ministarstvo obrane razvija Program zatvaranja i prenamjene vojnih nekretnina.

Za skrb o zaštiti okoliša odgovorne su sve ustrojstvene jedinice MORH-a i OS RH, a pravilno zbrinjavanje opasnog otpada (lijekovi, NKB sredstva, i sl.) zahtijeva unaprjeđenje sustava zaštite okoliša.

Prostorni podaci su neažurni i temelje se na zastarjelom kartografskom sustavu. Za potrebe OS RH u potpunosti će se zamijeniti digitalnim vektorskim bazama prostornih podataka na temelju kojih će se izraditi nove kartografske baze i topografske karte po NATO standardima.

Smjer razvoja

Predstojeći preustroj i smanjenje OS RH omogućit će daljnje smanjenje ukupnog broja vojnih objekata, njihovu modernizaciju, racionalizaciju njihova korištenja i objedinjavanje kapaciteta.

Razmjestaj postrojba i zapovjedništava OS RH postupno će se ostvarivati u skladu s dinamikom izgradnje i razvoja zamjenskih smještajnih i drugih kapaciteta na perspektivnim lokacijama. U vojnim objektima koji su predviđeni za napuštanje obavljat će se samo tekuće održavanje.

Programom prenamjene neperspektivnih vojnih nekretnina priskrbit će se dio financijskih sredstava potrebnih za modernizaciju OS RH. Do sada je za ulazak u program prenamjene pripremljeno 88 vojnih objekata-lokacija koji su prikazani u prilogu. Vojne lokacije koje se u razdoblju od 2006. do 2015. planiraju napustiti prikazane su u prilogu. Nakon usvajanja zakonske i podzakonske regulative izradit će se detaljan plan prenamjene.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. – 2010.

Prioriteti prve razine:

- Programom prenamjene neperspektivnih vojnih nekretnina osigurati dio financijskih sredstava potrebnih za opremanje i modernizaciju OS RH.
- Završiti izgradnju objekata i infrastrukture potrebnih za uvođenje u operativnu uporabu radarskog sustava "Enhanced Peregrine" (projekt MORE).
- Završiti izgradnju objekata i infrastrukture potrebnih za uvođenje u operativnu uporabu radarskog sustava FPS-117 (projekt NEBO).
- Urediti objekte i infrastrukturu određene za HNS na deklariranu razinu sposobnosti.
- Započeti s izradom razvojnih i urbanističkih planova, te tehničke dokumentacije potrebne za planiranje, razvoj, izgradnju i modernizaciju objekata i infrastrukture.
- Modernizirati infrastrukturu za smještaj GS OS RH, ZOSr-a i MORH-a.
- Izgraditi skladišne objekte, osobito tipska skladišta za UbS.
- Izgraditi smještajne sadržaje na lokacijama poligona "E. Kvaternik" i "Gašinci" te vojarne "Predrag Matanović" u Petrinji.
- Razviti i izgraditi sustav tehničke zaštite objekata i infrastrukture.
- Unaprijediti sustav zaštite okoliša u OS RH

Prioriteti druge razine:

- Uspostaviti Vojni geografski informacijski sustav – VOGIS s vlastitom kartografskom bazom podataka i sposobnošću razmjene informacija sa saveznicima.

- Izgraditi dopunske sadržaje na lokacijama poligona "E. Kvaternik" i "Gašinci" te vojarne "Predrag Matanović" u Petrinji.

Prioriteti treće razine:

- Izgraditi i modernizirati objekte i infrastrukturu na perspektivnim lokacijama.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. – 2015.

Prioriteti prve razine:

- Nastaviti provedbu Programa prenamjene vojnih nekretnina.
- Nastaviti s izradom razvojnih i urbanističkih planova, te tehničke dokumentacije potrebne za planiranje, razvoj, izgradnju i modernizaciju objekata i infrastrukture.
- Započeti izgradnju objekata za podizanje standarda smještaja (stanovanja) pripadnika OS RH

Prioriteti druge razine:

- Nastaviti izgradnju dopunskih sadržaja na lokacijama poligona "E. Kvaternik" i "Gašinci" te vojarne "Predrag Matanović" u Petrinji.

Prioriteti treće razine:

- Nastaviti izgradnju i modernizaciju objekata i infrastrukture na perspektivnim lokacijama.
- Izgraditi zamjensku luku za luku Ploče.

Pregled planiranih ulaganja u objekte i infrastrukturu za glavne dijelove strukture OS RH prikazan je u tablici 13, a ukupan popis objekata i infrastrukture za koje je predviđeno ulaganje prikazan je u Prilogu br. 3.

USTROJBENA CJELINA	Opremanje i modernizacija glavnih borbenih sustava		Infrastruktura		UKUPNO	
		%		%		%
GS OS RH s pristožernim postrojbama			347	18%	347	3%
HKoV	3.513	40%	1.090	57%	4.603	43%
HRM	1.065	12%	186	10%	1.251	12%
HRZ i PZO	3.371	38%	297	15%	3.668	34%
ZzP	255	3%			255	2%
OS RH	675	7%			675	6%
UKUPNO	8.879	100%	1.920	100%	10.799	100%

Tablica 13. Raspodjela kapitalnih ulaganja u materijalne resurse po ustrojbenim jedinicama OS RH (mil. kn)

4. Logistički sustav OS RH

Stanje

Razvoj sposobnosti pružanja logističke potpore OS RH u operaciji obrane od agresije najvećim dijelom se oslanjao na civilne kapacitete i velik broj mobiliziranog osoblja. Takav koncept temeljen je na razvijenoj infrastrukturi i dostupnosti smještajnih i drugih kapaciteta na cijelom teritoriju zemlje.

Osnovna značajka sadašnje organizacije je velik broj razina logističke potpore i tromost sustava. Pružanje logističke potpore u terenskim uvjetima ovisno je o stacionarnim kapacitetima, a veliki ljudski resursi angažirani su na poslovima logističke potpore o kojima ne ovisi spremnost ostalih postrojba OS RH. S druge strane, operativne postrojbe su dijelom angažirane na poslovima opsluživanja vojarna, što ometa provedbu obuke.

Osoblje logistike u sadašnjoj strukturi čini jednu trećinu ukupnog sastava, a omjer upravljačkog u odnosu na izvršno osoblje je 1:1,5. Ovakav omjer posljedica je izmjene u konceptu pričuve, koja je sačinjavala najveći dio izvršnog osoblja u sustavu logistike.

Materijalna sredstva kojima su OS RH opremljene zahtijevaju značajne financijske i druge resurse za njihovo održavanje. Smanjenjem broja operativnih postrojba OS RH logistički sustav skladišti, čuva i održava znatne količine naoružanja, opreme i ubojnih sredstava. OS RH koriste veliki broj vojnih objekata – vojarna, skladišta, vježbališta i strelišta, koji zahtijevaju velike ljudske i materijalne resurse za osiguravanje i održavanje.

Smjer razvoja

Glavni smjer razvoja logističkog sustava OS RH je razvoj i održavanje stacionarne i terenske logistike u mjeri koja osigurava zahtijevanu razinu spremnosti OS RH.

Stacionarni logistički sustav razvijat će se u najvećoj mjeri s osloncem na vanjske usluge, a logistički kapaciteti OS na teritoriju RH bit će racionalizirani i okrupnjavani.

Logistička potpora u terenskim uvjetima razvijat će se u smjeru izgradnje sposobnosti pružanja neprekidne i potpune logističke potpore postrojbama OS RH u uvjetima gdje je oslonac na civilne kapacitete i infrastrukturu ograničen ili uopće nije moguć. Stoga će i postrojbe terenske logistike biti mobilne i imat će sposobnost raspoređivanja u području operacija.

Broj upravljačkih razina logističke potpore bit će smanjen, a razmjestive logističke postrojbe bit će popunjene profesionalnim osobljem. Bit će organizirane modularno, čime će u potpunosti moći ispuniti zahtjeve budućih misija i zadaća OS RH.

Logistička potpora OS RH u stacionarnim uvjetima

Zapovjedništvo za potporu će za potrebe cjelokupnih OS RH centralizirano razvijati sposobnosti osiguranja uvjeta za život i funkcioniranje u mjestima baziranja. Oslanjat će se u najvećoj mogućoj mjeri na usluge civilnih organizacija u onim djelatnostima i aktivnostima koje nemaju izravan utjecaj na borbenu spremnost postrojba i zapovjedništava u OS RH.

Postrojbe i ustanove stacionarne logistike popunjavat će se prvenstveno civilnim osobljem.

Logističku potporu OS RH u mirnodopskim uvjetima provodit će opslužništva vojarna i poligona iz sastava opslužne postrojbe ZzP-a.

Opslužna postrojba ZzP-a centralizirano će upravljati opsluživanjem svih vojarna OS RH, a svoju brojčanu veličinu i broj opslužništva vojarni mijenjat će i prilagođavati u ovisnosti o dinamici smanjivanja broja vojnih objekata OS RH, te sposobnosti civilnog sektora određenog teritorija u davanju usluga.

Opslužništva će imati zadaću pružanja logističke potpore s ciljem osiguranja uvjeta života i rada postrojba u vojarnama, poligonima i izdvojenim objektima.

Održavanje borbenih sredstava izvršavat će logistički elementi operativnih postrojba, a opslužna postrojba će im osiguravati potrebnu infrastrukturu.

Zdravstvena zaštita pripadnika OS RH razvijat će se s osloncem na sustav javnog zdravstva RH. Primarnu zdravstvenu zaštitu pripadnici OS RH ostvarivat će prvenstveno kod izabranog vojnog liječnika. Tijekom obuke i ostalih aktivnosti postrojba OS RH, sanitetsku potporu pružat će im sanitetski timovi (razina potpore ROLE-1) iz postrojba OS RH.

Sanitetske postrojbe ustrojavat će se u manevarskim bojnama gardijskih brigada i u drugim postrojbama kojima je za obavljanje redovitih aktivnosti potrebna neprekidna sanitetska potpora (opsluživanje letenja, obuka specijalnih postrojba, središta za obuku, itd.).

U vojno-zdravstvenim središtima razvijat će se sposobnost opće medicinske i stomatološke primarne zdravstvene zaštite kao i zaštite mentalnog zdravlja. Sustav specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite provodit će i mjere specifične zdravstvene zaštite za potrebe OS RH (medicina rada, zrakoplovna i pomorska medicina).

Logistička potpora OS RH u terenskim uvjetima

Svi elementi logistike koji imaju sposobnost upućivanja na zadaću izvan područja razmještaja sačinjavaju sustav terenske logistike u OS RH. Elementi terenske logistike razvijat će se u organskom sastavu operativnih postrojba grana OS RH, u pričuvnoj logističkoj pukovniji HkoV-a i u samostalnoj logističkoj postrojbi ZzP.

Logističke postrojbe terenske logistike u sve tri grane i u ZzP-u bit će u cijelosti popunjene profesionalnim osobljem. Logistička pukovnija HkoV-a bit će najvećim dijelom popunjena pripadnicima ugovorne pričuve.

Mobilnost i pasivna zaštita postrojba terenske logistike bit će na razini postrojba kojima daju potporu.

Razvojem i održavanjem sposobnosti pružanja logističke potpore u terenskim uvjetima osigurava se djelotvornost naših snaga u međunarodnim operacijama potpore miru.

Sanitetsku potporu postrojbama OS RH u operacijama i u terenskim uvjetima na razini ROLE-1 pružat će sanitetski timovi iz njihova organskog sastava ili pridodani sanitetski timovi (za postrojbe koje u svojem sastavu nemaju sanitetsku postrojbu).

Sposobnost sanitetske potpore na razini ROLE-2 OS RH će razvijati u ZzP-u, ustrojavanjem jednog tima u vojno-zdravstvenom središtu Zagreb. Zbog potrebe održavanja visoke razine sposobnosti liječničkog osoblja u sastavu tog tima, najvećim dijelom će se popunjavati pripadnicima ugovorne pričuve (posebno liječnicima-specijalistima u pojedinim područjima medicine).

Vojno-zdravstveno središte imat će sposobnost upućivanja pojedinaca i timova za potporu izvođenja operacija i drugih specifičnih aktivnosti OS RH u zemlji i inozemstvu, osobito u slučajevima kada se radi o operacijama uklanjanja posljedica prirodnih i tehničkih katastrofa.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. – 2010.

- Preustrojiti i razviti sposobnosti ZzP-a za pružanje najviše razine logističke potpore:
  - ustrojavanje i opremanje bojne za opću logističku potporu (2. razine logističke potpore),
  - ustrojavanje opskrbe bojne i okrupnjavanje skladišnih kapaciteta,
  - uspostava sustava za nadzor i upravljanje zalihama UbS-a,
  - uspostava funkcije nacionalnog središta za koordinaciju kretanja.
- Osposobiti taktičke postrojbe za 1. razinu samostalne logističke održivosti do tri dana.
- Uspostaviti sustav obuke logističkog osoblja u Središtu za obuku logistike.
- Razviti interoperabilnost logističkog sustava:
  - do 2010. postizanje razine međusobne zamjenjivosti,
  - razvoj i implementacija logističkih funkcija u skladu s NATO-om,
  - infrastrukturna inženjerija za logistiku,
  - praćenje životnog ciklusa MS,
  - distribucija goriva,
  - prijam, spajanje ljudstva i tehnike, kretanje do krajnjeg odredišta i integracija,
  - ugovaranje s trećom stranom,
  - implementacija modela NATO-a u operativnom logističkom planiranju.
- Uspostaviti jedinstveni stacionarni logistički sustav s osloncem na vanjske usluge u onoj mjeri koja neće ugroziti borbenu spremnost i operativnu raspoloživost postrojbi OS RH.
- Unificirati i tipizirati transportna sredstva.
- Izgraditi višenamjensko skladište u Velikoj Buni.
- Uspostaviti logistički informacijski sustav kao dio jedinstvenog poslovnog informacijskog sustava.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. – 2015.

- Nastaviti unificirati i tipizirati transportna sredstva.
- Tipizirati objekte za smještaj ljudi i skladištenje materijalnih sredstava.

5. Doktrina i obuka

Stanje

Vojnom strategijom određena je podjela obuke u OS RH na obuku profesionalnog sastava, obuku ročnog sastava i obuku pričuvnog sastava.

Obuka profesionalnog sastava provodi se po modelu usredotočenja obuke na misije i zadaće, a ovaj koncept obuke je u potpunosti reguliran Doktrinom obuke OS RH.

Obuka ročnog sastava dijeli se na temeljnu, specijalističku i završnu vojnu obuku i provodi se u središtima za obuku i u rodovskim postrojbama u OS RH.

Obuka pričuvnog sastava nije provođena od završetka Domovinskog rata te stoga nije moguće dati prosudbu obučenosti i spremnosti tih postrojba kao ulaznog pokazatelja za planiranje obuke.

Smjer razvoja

Na organizaciju, sadržaj i metodologiju provedbe obuke u OS RH utjecat će profesionalizacija OS RH, uvođenje dragovoljnog služenja vojnog roka i ugovorne pričuve te primjena dostignuća moderne tehnike. Novi planovi, programi i standardi obuke bit će izrađeni uzimajući u obzir standarde taktičkih i operativnih vještina u NATO.

Učinkovitost obuke povećat će se primjenom suvremenih obučnih metoda uz pomoć simulacija i trenažera. Vježbališta i sredstva za obuku će se modernizirati, a njihova uporaba optimizirati. Krajnji cilj u narednih deset godina je razvoj jedinstvenog sustava obuke koji će kod pojedinaca, postrojba te OS RH u cjelini stvoriti preduvjete za doseganje ciljanih vojnih sposobnosti i za uspješno sudjelovanje u međunarodnim vojnim operacijama te za provedbu ostalih zadaća OS RH.

Na razini GS OS RH će se povezivati operativni zahtjevi i doktrina obuke. Na taj način omogućit će se integracija i analiza dostignuća obuke, a istodobno uspostaviti mehanizam koji omogućava izravne intervencije u obuku, a time i u stanje spremnosti snaga.

Obuke će se i nadalje oblikovati i razlikovati po razinama: pojedinačna, postrojbeni i združena.

Pojedinačna obuka

Cilj pojedinačne obuke bit će osposobljavanje pojedinaca za brzo i kvalitetno uključivanje u postrojbeni obuku na svim razinama, integriranje stečenih znanja i vještine u višerodnu obuku te preuzimanje uloge obučavatelja. Od svakog pojedinca će se očekivati prilagodba tehnološkom napretku i promjenama u sigurnosnom okružju.

Težište pojedinačne obuke bit će obuka za stjecanje osobne vojno-stručne specijalnosti.

Popuna OS RH temeljena na načelu dragovoljnosti omogućava provođenje obuke s motiviranim osobljem te lakše dostignuće postavljenih obučnih ciljeva.

Temeljna vojna obuka nakon uvođenja dragovoljnih ročnika provodit će se u Središtu za temeljnu vojnu obuku za potrebe OS RH, za sve kategorije vojnog osoblja. Provođenje će se po jedinstvenom programu obuke i ocjenjivanja, bit će selekcijska te će o postignutim rezultatima ovisiti i daljnji status pojedinca u službi. Cilj provođenja temeljne vojne obuke je stjecanje temeljnih vojničkih znanja i vještina te poboljšanje tjelesne i psihičke spremnosti za službu u OS RH.

Obuka za stjecanje osobne VSSp bit će organizirana na sljedeći način:

- obuka za specijalnosti rodova HkoV-a bit će organizirana u rodovskim postrojbama HkoV-a,
- obuka za specijalnosti rodova i tehničke službe HRM-a provodit će se u Središtu za obuku HRM-a,
- obuka za specijalnosti rodova i tehničke službe HRZ-a i PZO-a provodit će se u Središtu za obuku HRZ-a i PZO-a,
- za stjecanje VSSp-a u funkcionalnom području logistike obuka će biti organizirana u Središtu za obuku i doktrinu logistike,
- za stjecanje VSSp-a vojne policije obuka će biti organizirana u Pukovnji vojne policije,
- za stjecanje VSSp-a roda veze i elektroničkog djelovanja obuka bit će organizirana u Pukovnji veze.

Dio pojedinačne obuke za stjecanje VSSp-a koji će se provoditi u operativnim postrojbama bit će neovisan od operativnog dijela postrojbe.

Sve postrojbe i središta koje provode pojedinačnu obuku za stjecanje i razvoj VSSp-a u rodu/službi odgovorne su i za provedbu funkcionalnih tečajeva i ostalih oblika osposobljavanja vojnika, dočasnika i časnika u svrhu njihova profesionalnog razvoja u rodu/službi.

Obuka postrojba

Obuka postrojba svih razina će se temeljiti na obuci za zadaću postrojbe, granskoj doktrini i iskustvima modernog ratovanja. Težit će se postizanju izvrsnosti postrojbe u cjelini, te spremnosti za aktivno djelovanje u okviru postrojba viših razina.

Učinkovitost obuke u svim postrojbama OS RH osigurat će se daljnjim razvojem i opremanjem simulacijskih središta i središta za borbenu obuku te osposobljavanjem instruktora. Bobrena obuka integrirat će se u obuku koju će provoditi Središte za borbenu obuku i Simulacijsko središte, čime će se istodobno stvoriti uvjeti i postići spremnost za provedbu zajedničkih vježbi OS RH i oružanih snaga zemalja članica NATO-a. U takvom integriranom okružju stvorit će se uvjeti realnog ocjenjivanja i certificiranja postrojba namijenjenih za sudjelovanje u NATO vođenim operacijama i vježbama.

Obuka pričuvnih postrojba provodit će se po istim standardima kao i obuka profesionalnog sastava koristeći istu doktrinu i proces obuke. Razlikovat će se samo u različitim stupnjevima spremnosti za izvršenje zadaće. U miru će se provoditi redovita obuka pričuvnih postrojba do razine satnije te obuka zapovjedništava razine bojne i pukovnije, a bit će fokusirana na obuku kritičnih VSSp-a te na obuku vođa i stožera.

Obuka postrojba razine bojne i više provodit će se isključivo nakon mobilizacije do postizanja spremnosti za izvršenje namjenske zadaće.

Obuka pojedinaca i pričuvnih postrojba vršit će se tijekom cijele godine, u ukupnom trajanju do 36 dana. Provodit će se jedan vikend mjesečno, uz jednu vježbu godišnje, u trajanju do 14 dana. U mjesecu kada je organizirana vježba neće se provoditi vikend obuka.

Združena obuka

Združena obuka bit će usmjerena na osposobljavanje zapovjedništava za planiranje, provedbu i sudjelovanje u združenim operacijama. S tim ciljem će se pojedina zapovjedništva, postrojbe, skupine i pojedinci ciljano usavršavati i pripremati za

učinkovito planiranje, organiziranje i sudjelovanje u združenim te višenacionalnim snagama.

Nositelj združene obuke u OS RH bit će Glavni stožer OS RH, a provodit će se združenim vježbama.

Projekti i zadaće

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. – 2010.

Prioriteti prve razine:

- Izraditi jedinstvenu združenu listu zadaća, te liste zadaća grana i zapovjedništava OS RH kojima treba razraditi implicirane zadaće iz dodijeljenih misija i zadaća OS RH do kraja 2006.
- Razviti sposobnosti ocjenjivanja spremnosti deklariranih snaga za NATO vođene operacije i vježbe po konceptu operativnih sposobnosti te ocjenjivanja i evaluacije NATO (OCC E&F – NATO Operational Capability Concept Evaluation and Feedback) do kraja 2007.
- Razviti jedinstveno Simulacijsko središte koje će imati sposobnosti potpore obučavanju zapovjedništava postrojbi OS RH te vojnog, civilno-vojnog i civilnog menadžmenta od taktičke do operativno-strategijske razine do kraja 2009.
- Izraditi jedinstveni vojni rječnik kojim će se regulirati uporaba vojnih pojmova u OS RH do kraja 2006.

Prioriteti druge razine:

- Definirati, izraditi glavne doktrinarne dokumente OS RH i započeti s njihovom implementacijom do kraja 2007.
- U razdoblju od 2008. do 2010. godine nadograditi sposobnosti Središta za borbenu obuku u smjeru praćenja i nadzora provedbe obuke te održati postojeću potporu obuke do razine namjenski ojačane satnije.

Prioriteti treće razine:

- Ustrojiti jedinstveno središte za temeljnu vojnu obuku u sastavu HKoV-a koje će objediniti sve kapacitete potrebne za provođenje temeljne vojne obuke prema jedinstvenom programu do kraja 2009.
- Organizirati obuku za stjecanje osobne VSSp do kraja 2007.
- Provesti potrebne pripreme za obuku pričuve do kraja 2010.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. – 2015.

Prioriteti druge razine:

- Tijekom 2011. godine dovršiti punu implementaciju Doktrine obuke za sve kategorije vojnog osoblja i postrojba OS RH.

Prioriteti treće razine:

- U 2011. započeti s obukom pričuvnih postrojba.

4. Međunarodna vojna suradnja i doprinos međunarodnoj sigurnosti

U području međunarodne vojne suradnje OS RH aktivno sudjeluju u misijama odgovora na krize u inozemstvu pod okriljem međunarodnih organizacija i saveza. Također je vrlo značajna aktivnost OS RH u procesu izgradnje sigurnosti i povjerenja, kako na globalnoj tako i na regionalnoj razini.

Kao jedan od najvažnijih ciljeva državne politike RH istaknuto je nastojanje da u razdoblju 2006. – 2010. Republika Hrvatska postane članica NATO-a i EU-a. U potpori dostizanja tog cilja OS RH razvijat će sposobnosti nužne za ispunjenje uvjeta članstva.

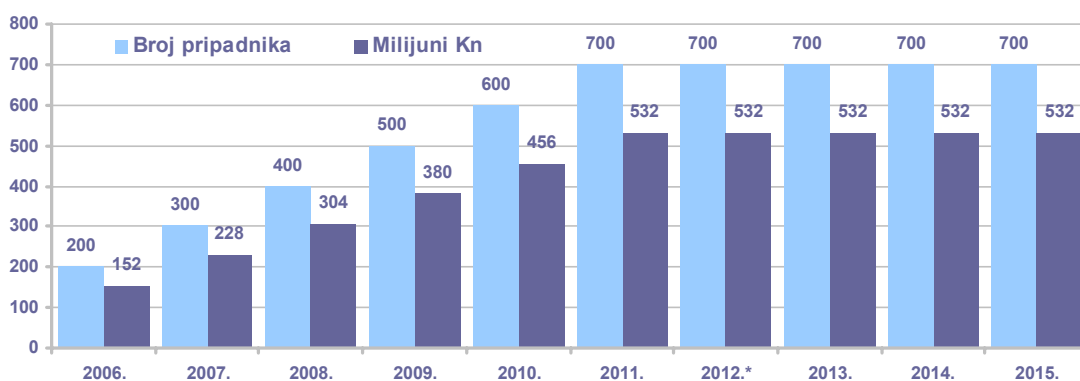
U razdoblju 2006. – 2010. glavna nastojanja usmjerit će se na postupno povećanje doprinosa OS RH zajedničkim operacijama odgovora na krize u inozemstvu, prvenstveno u okviru UN-a, NATO-a, EU-a. Istodobno s transformacijom OS RH nastavit će se proces prilagodbe obrambenog sustava povećanjem ukupnih sposobnosti OS RH za sudjelovanje u međunarodnim vojnim operacijama.

U razdoblju 2011. – 2015. održavat će se dostignuta kvantitativna razina sudjelovanja OS RH u međunarodnim vojnim operacijama, uz istodobno proširivanje spektra operacija u kojima će OS RH moći sudjelovati. Nakon pristupanja Republike Hrvatske euroatlantskim integracijama, postrojbe OS RH će se deklarirati i pripremati za sudjelovanje u snagama brzog odgovora NATO-a (NRF) i borbenim skupinama EU-a (EU Battlegroups).

Projekti i zadaće

Projekti i zadaće međunarodne vojne suradnje slijede opće ciljeve međunarodne obrambene suradnje i podupiru provedbu obrambenih reformi i jačanje obrambenih sposobnosti Republike Hrvatske.

Troškovi sudjelovanja u operacijama odgovora na krize u inozemstvu iznosit će od 150 do 530 milijuna kuna godišnje, ovisno o broju sudionika.

Grafikon 1. Broj pripadnika OS RH angažiranih u međunarodnim vojnim operacijama i troškovi sudjelovanja

* U razdoblju nakon 2012. postoji mogućnost upućivanja više od 700 osoba.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. – 2010.

Prioriteti prve razine:

- Postupno povećavati sudjelovanje u međunarodnim operacijama, s 200 pripadnika u 2006. na oko 600 pripadnika OS RH u 2010.
- U mirovnim operacijama UN-a sudjelovati s najviše 150 pripadnika OS RH – do 14 mirovnih operacija UN-a s približno 50 pripadnika OS RH pojedinačno:
  - vojni promatrači,
  - stožerni časnici i eksperti,
  - te s 1 – 2 postrojbe do veličine voda/satnije – ukupno do 100 pripadnika.
- U NATO i EU vođenim operacijama odgovora na krize sudjelovati s najviše 450 pripadnika u postrojbama do razine satnije:
  - pješačke postrojbe,
  - postrojbe vojne policije,
  - druge postrojbe i timovi iz rodova i službi potpore.
- Pripremiti i obučiti do 100 dočasnika i časnika za popunu različitih dužnosti u NATO-u i EU-u.
- Dovršiti uspostavljanje vojno-diplomatske mreže.
- Deklarirati i pripremiti snage za sudjelovanje u NRF-u.
- Deklarirati i pripremiti snage za sudjelovanje u borbenim skupinama EU-a (EU Battle groups).

Projekti i zadaće u razdoblju 2011. – 2015.

Prioriteti prve razine:

- Povećati sudjelovanje u međunarodnim operacijama s 600 pripadnika OS RH u 2010. na oko 700 pripadnika u 2011. godini i zadržati taj broj do 2015. (uz mogućnost upućivanja više od 700 osoba nakon 2012.).
- Nastaviti sudjelovati u operacijama UN-a s najviše 85 pripadnika OS RH.
- Sudjelovati u NATO vođenim operacijama odgovora na krize s oko 600 pripadnika OS RH, s rotacijom ili ojačanom bojnom bez rotacije (do 1000 pripadnika OS RH).
- Popunjavati dužnosti u stožerima NATO-a i EU-a s oko 100 dočasnika i časnika OS RH.
- Sudjelovati u NRF-u.
- Sudjelovati u borbenim skupinama EU-a (EU Battle groups).

7. Istraživanje i razvoj

Oružane snage Republike Hrvatske razvijat će suradnju sa stručnim, znanstvenim i istraživačkim institucijama u Republici Hrvatskoj i izvan nje, kao i proizvođačima vojne opreme i naoružanja.

Inovativni i istraživački rad bit će potican u OS RH. Nositelj istraživanja i razvoja za potrebe OS RH bit će Institut za istraživanje i razvoj obrambenih sustava.

Institut će se baviti prikupljanjem i analizom prijedloga istraživanja, provedbom, koordinacijom i poticanjem istraživanja koja će se za potrebe OS RH i drugih obrambenih sastavnica provoditi i u drugim stručnim, znanstvenim i istraživačkim institucijama u Hrvatskoj ili izvan nje.

Projekti i zadaće za razdoblje 2006. – 2010.

- Definirati glavna područja stručnih i znanstvenih istraživanja za potrebe obrambenog sustava.
- Započeti proces prikupljanja, analize zahtjeva te odabira istraživačkih i znanstveno-istraživačkih projekata.
- Pokrenuti realizaciju prioriternih znanstveno-istraživačkih i tehnološko-razvojnih projekata za potrebe obrane (područja: međunarodni odnosi i politika obrane; strategijsko upravljanje obranom; upravljanje resursima i zalihama; nacionalna sigurnost i obrana; strategija, doktrina i operacije; i vojna tehnologija i materijali.
- Intenzivirati sudjelovanje u međunarodnim znanstveno-istraživačkim programima i projektima u okviru institucija EU-a i NATO-a.
- Izraditi katalog znanja i mjerodavnosti koji će poduprijeti vojne specijalnosti.
- Izraditi bazu podataka stručnog i istraživačkog osoblja.
- Uspostaviti sustav zaštite intelektualnog vlasništva i inovacija te akreditacije znanja u području obrane.
- Izraditi katalog obrambenih studija.

Projekti i zadaće za razdoblje 2011. – 2015.

- Osposobiti se za samostalno vođenje znanstveno-istraživačkih projekata od interesa za obranu zemlje i nacionalnu sigurnost.
- Nastaviti sudjelovanje u znanstveno-istraživačkim i tehnološko-razvojnim projektima o okviru NATO saveza i EU-a.
- Ustrojiti mehanizme za transfer i akviziciju naprednih tehnologija u području obrane.
- Dostići sposobnost pružanja znanstveno-istraživačkih usluga (analize, savjetovanja ili recenzija) drugim subjektima u sustavu državne uprave ili ustanovama od posebnog interesa za obranu zemlje.

III. FINANCIRANJE DUGOROČNOG PLANA RAZVOJA OS RH

1. Obrambeni proračun

Obrambeni proračun će u planskom razdoblju od 2006. do 2015. izravno ovisiti o dva čimbenika: realnoj stopi rasta BDP-a te načinu raspodjele državnog proračuna (udjelu obrambenog proračuna u BDP-u).

Za izradu projekcije kretanja BDP-a i udjela obrambenog proračuna u BDP-u korišteni su podaci Državnog zavoda za statistiku (BDP za 2005. godinu*), "Smjernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2006. – 2008. godine" Ministarstva financija, "Upute za izradu državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2006. – 2008." Ministarstva financija, kao i preporuke Ekonomskog instituta, Zagreb. Prosječna stopa realnog rasta BDP-a za razdoblje 2006. – 2010. iznosi 4,1% godišnje, a 4,0% godišnje za razdoblje 2011. – 2015. Prosječan deflator BDP-a za razdoblje 2006. – 2010. iznosi 3,2% godišnje, a 3,0% godišnje za razdoblje 2011. – 2015. Projekcije kretanja BDP-a i obrambenog proračuna prikazane su u tablici 14.

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
BDP (stalne cijene 2004.)	222.031	230.913	240.380	250.717	260.996	271.436
UDIO OP U BDP-u	1,792%	1,719%	1,753%	1,80%	1,850%	2,000%
OBRAMBENI PRORAČUN (stalne cijene 2004.)	3.979	3.969	4.214	4.513	4.828	5.429
OBRAMBENI PRORAČUN (tekuće cijene)	4.104	4.229	4.636	5.118	5.640	6.532

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
BDP (stalne cijene 2004..)	282.293	293.585	305.328	317.541	330.243
UDIO OP U BDP-u	2,000%	2,000%	2,000%	2,000%	2,000%
OBRAMBENI PRORAČUN stalne cijene 2004..)	5.646	5.872	6.107	6.351	6.605
OBRAMBENI PRORAČUN (tekuće cijene)	6.997	7.495	8.029	8.600	9.213

Tablica 14. Predviđeni BDP i obrambeni proračun po godinama (mil. kn)

* Državni zavod za statistiku – Priopćenje broj 12.1.1/4 od 30. ožujka 2006.

2. Obrambeni troškovi

Obrambeni troškovi strukturirani su u tri glavne kategorije:

- troškovi osoblja,
- operativni troškovi,
- troškovi opremanja i modernizacije (uključujući i troškove istraživanja i razvoja).

Obrambeni troškovi izračunati su na temelju postupnog dostizanja ciljane strukture snaga, zadaća OS RH (uključujući i sudjelovanje u međunarodnim vojnim operacijama) i potreba za opremanjem i modernizacijom.

Svi iznosi su u stalnim cijenama (2004.), a ukupni iznosi i u tekućim cijenama.

Troškovi osoblja

Izračun troškova osoblja temelji se na sljedećim pretpostavkama:

- Od 2006. do 2010. godine brojčano stanje se smanjuje do brojčane veličine od 17 600 djelatnika u Oružanim snagama (16 000 DVO i 1 600 DSiN) te se u razdoblju od 2011. do 2015. godine zadržava na razini iz 2010. godine.
- Ročni sastav se postupno smanjuje, te suspendira 2010.
- 2010. godine uvodi se kategorija dragovoljnog ročnika na razini 2 000 pripadnika godišnje (planski trošak dragovoljnog ročnika iznosi 2 000 kuna mjesečno) i ugovorna pričuva na razini od 6 000 pripadnika (planski trošak ugovornog pričuvnika iznosi 1.708 kuna mjesečno),
- Predviđen je realan rast troškova osoblja u visini od 3% godišnje.

Predviđeni troškovi osoblja prikazani su u tablici 15.

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
DJELATNE SNAGE I UPRAVNI DIO (stalne cijene 2004.)	2.543	2.492	2.380	2.252	2.178	2.117	2.180	2.246	2.313	2.382
DRAGOVOLJNI ROČNICI (stalne cijene 2004.)	0	0	0	0	24	24	24	24	24	24
UGOVORNA PRIČUVA (stalne cijene 2004.)	0	0	0	0	123	123	123	123	123	123
MEĐUNARODNE OPERACIJE – OSOBLJE (stalne cijene 2004.)	72	108	144	180	216	252	252	252	252	252
TROŠKOVI OSOBLJA UKUPNO (stalne cijene 2004.)	2.615	2.600	2.524	2.432	2.541	2.516	2.579	2.644	2.712	2.781
TROŠKOVI OSOBLJA UKUPNO (tekuće cijene)	2.786	2.860	2.862	2.840	3.057	3.118	3.291	3.476	3.672	3.879

Tablica 15. Troškovi osoblja po godinama (mil. kn)

Operativni troškovi

Izračun operativnih troškova temelji se na postojećim normativima i iskustvenim podacima. Izračun operativnih troškova prikazan je u tablici 16. Operativni troškovi izračunati su za planiranu strukturu snaga, ali ne uključuju operativne troškove nove opreme koja će se nabaviti opremanjem i modernizacijom. Operativni troškovi nove opreme iskazuju se nakon što se utvrdi iznos za koji će se izvršiti opremanje i modernizacija.

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
DJELATNE SNAGE I UPRAVNI DIO (stalne cijene 2004.)	891	998	920	933	917	915	913	911	909	907
ROČNICI (stalne cijene 2004.)	101	88	73	44	0	0	0	0	0	0
DRAGOVOLJNI ROČNICI (stalne cijene 2004.)	0	0	0	0	12	12	12	12	12	12
UGOVORNA PRIČUVA (stalne cijene 2004.)	0	0	0	0	30	30	30	30	30	30
MEĐUNARODNE OPERACIJE – OSOBLJE (stalne cijene 2004.)	80	120	160	200	240	280	280	280	280	280
OPERATIVNI TROŠKOVI (stalne cijene 2004.)	1.072	1.206	1.153	1.177	1.199	1.237	1.235	1.233	1.231	1.229
OPERATIVNI TROŠKOVI (tekuće cijene)	1.142	1.326	1.307	1.374	1.442	1.532	1.576	1.621	1.667	1.714

Tablica 16. Operativni troškovi po godinama (mil. kn)

Troškovi opremanja i modernizacije

Troškovi opremanja i modernizacije izračunati su na temelju potreba Oružanih snaga. Pri tome se vodilo računa da prema dosadašnjim iskustvima, te iskustvima zemalja koje intenzivno provode postupke opremanja i modernizacije glavni projekti opremanja i modernizacije čine 70% ukupnih sredstava, dok se 30% odnosi na ostale projekte za kojima će se ukazati potreba u narednom dugoročnom razdoblju, a koji su u potpori uvođenja kapitalne opreme u operativnu upotrebu. U ovih 30% uključeni su i troškovi istraživanja i razvoja te ispitivanja naoružanja i vojne opreme. Pregled potrebnih sredstava prikazan je u tablici 17.

	Opremanje i modernizacija	Infrastruktura	UKUPNO
GLAVNI PROJEKTI OPREMANJA (70%) (stalne cijene 2004.)	8.879	1.920	10.799
OSTALI PROJEKTI (30%) (stalne cijene 2004.)	3.531	807	4.338
SVEUKUPNO (100%) (stalne cijene 2004.)	12.410	2.727	15.137

Tablica 17. Potrebna sredstva za opremanje i modernizaciju (mil. kn)

Iznos raspoloživih sredstava po godinama za opremanje i modernizaciju ovisit će o iznosu koji će preostati nakon što se podmire troškovi osoblja i operativni troškovi, kako je prikazano u tablici 18.

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	UKUPNO
TROŠKOVI OSOBLJA (stalne cijene 2004.)	2.615	2.600	2.524	2.432	2.541	2.516	2.579	2.644	2.712	2.781	25.944
OPERATIVNI TROŠKOVI* (stalne cijene 2004.)	1.072	1.206	1.153	1.177	1.199	1.237	1.235	1.233	1.231	1.230	11.973
UKUPNO (stalne cijene 2004.)	3.687	3.806	3.676	3.608	3.740	3.753	3.815	3.878	3.943	4.010	37.917
OČEKIVANI OBRAMBENI PRORAČUN (stalne cijene 2004.)	3.969	4.214	4.513	4.828	5.429	5.646	5.872	6.107	6.351	6.605	53.534
RASPOLOŽIVA SREDSTVA (stalne cijene 2004.)	282	408	836	1.220	1.688	1.893	2.057	2.229	2.408	2.594	15.617
RASPOLOŽIVA SREDSTVA (tekuće cijene)	300	448	948	1.425	2.030	2.345	2.625	2.931	3.260	3.619	

*bez operativnih troškova nove opreme koja će se nabaviti u procesu opremanja i modernizacije

Tablica 18. Raspoloživa sredstva po godinama (mil. kn)

Raspoloživa sredstva po godinama koristit će se za opremanje i modernizaciju, kao i za operativne troškove novonabavljene opreme.

Iz tablice 18. vidljivo je da dinamika kojom se oslobađaju sredstva nije povoljna. Najveći dio raspoloživih sredstava bit će dostupan tek u zadnjim godinama planskog razdoblja zbog čega će se za financiranje opremanja i modernizacije koristiti kreditni aranžmani. Korištenjem kredita proces opremanja može se intenzivirati odmah u početnim godinama planskog razdoblja, a kreditno opterećenje raste u kasnijim godinama. No kako se prilikom nabave nove opreme ne može sva oprema kupiti na kredit, dio opremanja vršit će se i dalje iz proračuna tekućih godina.

Kreditni aranžmani uključuju pretpostavljeni rok otplate od 15 godina, bez počeka, uz pretpostavljenu godišnju kamatu od 5% te otplatu u godišnjim anuitetima.

Raspoloživa sredstva raspodijelit će se za opremanje i modernizaciju iz proračuna tekućih godina, za otplatu kreditnih anuiteta, te za operativne troškove novonabavljene opreme.

Raspodjela raspoloživih sredstava prikazana je u tablici 19.

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	UKUPNO
OPREMANJE IZ PRORAČUNA TEKUĆIH GODINA (stalne cijene 2004.)	282	394	673	869	1.162	1.251	1.310	1.382	1.455	1.526	10.304
KREDITNE OBVEZE ZA OPREMANJE NA KREDIT (stalne cijene 2004.)	0	0	85	186	273	311	339	362	391	429	2.377
OPERATIVNI TROŠKOVI NOVE OPREME* (stalne cijene 2004.)	0	14	78	165	253	331	408	486	562	639	2.936
RASPOLOŽIVA SREDSTVA UKUPNO (stalne cijene 2004.)	282	408	836	1.220	1.688	1.893	2.057	2.229	2.408	2.594	15.617
RASPOLOŽIVA SREDSTVA UKUPNO (tekuće cijene)	300	448	948	1.425	2.030	2.345	2.625	2.930	3.260	3.619	

*Operativni troškovi nove opreme izračunati su na temelju pretpostavke da troškovi nabave čine 30% troškova životnog ciklusa, uz prosječan životni vijek opreme od 30 godina.

Tablica 19. Raspodjela raspoloživih sredstava po godinama (mil. kn)

Mogućnosti opremanja prikazane su u tablici 20.

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	UKUPNO
OPREMANJE IZ PRORAČUNA TEKUĆIH GODINA (stalne cijene 2004.)	282	394	673	869	1.162	1.251	1.310	1.382	1.455	1.526	10.304
OPREMANJE NA KREDIT – IZNOS KREDITA KOJI SE PODIŽE (stalne cijene 2004.)	0	886	1.055	903	395	295	240	295	404	360	4.833
UKUPNO (stalne cijene 2004.)	282	1.280	1.728	1.772	1.557	1.545	1.550	1.677	1.859	1.886	15.136
UKUPNO (tekuće cijene)	300	1.409	1.960	2.071	1.874	1.915	1.978	2.203	2.518	2.632	

Tablica 20. Opremanje po godinama (mil.kn)

Usporedbom tablica 19. i 20. vidljivo je kako je do 2015. godine moguće provesti opremanje i modernizaciju u ukupnom iznosu od 15,136 mlrd. kn. Od toga će opremanje na kredit iznositi 4,833 mlrd. kn, a otplata kredita iznositi će u istom razdoblju 2,377 mlrd. kn. Ostatak kreditnih obveza otplatit će se u idućem planskom razdoblju.

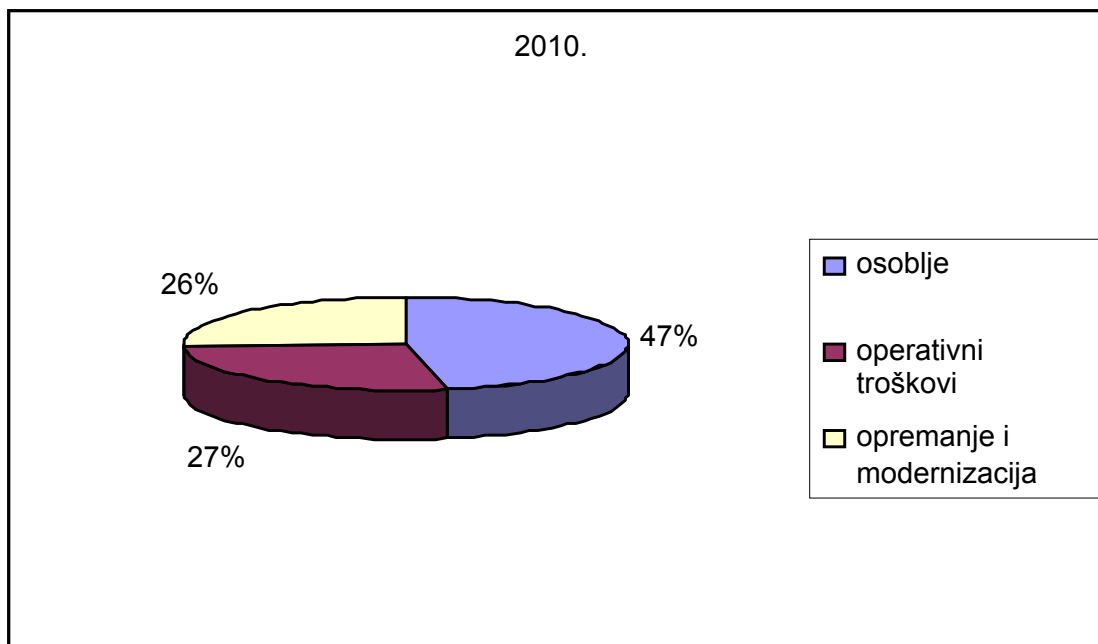

Zbirni pregled obrambenih troškova, uključujući opremanje i modernizaciju, kao i operativne troškove novonabavljene opreme, prikazan je u tablici 21.

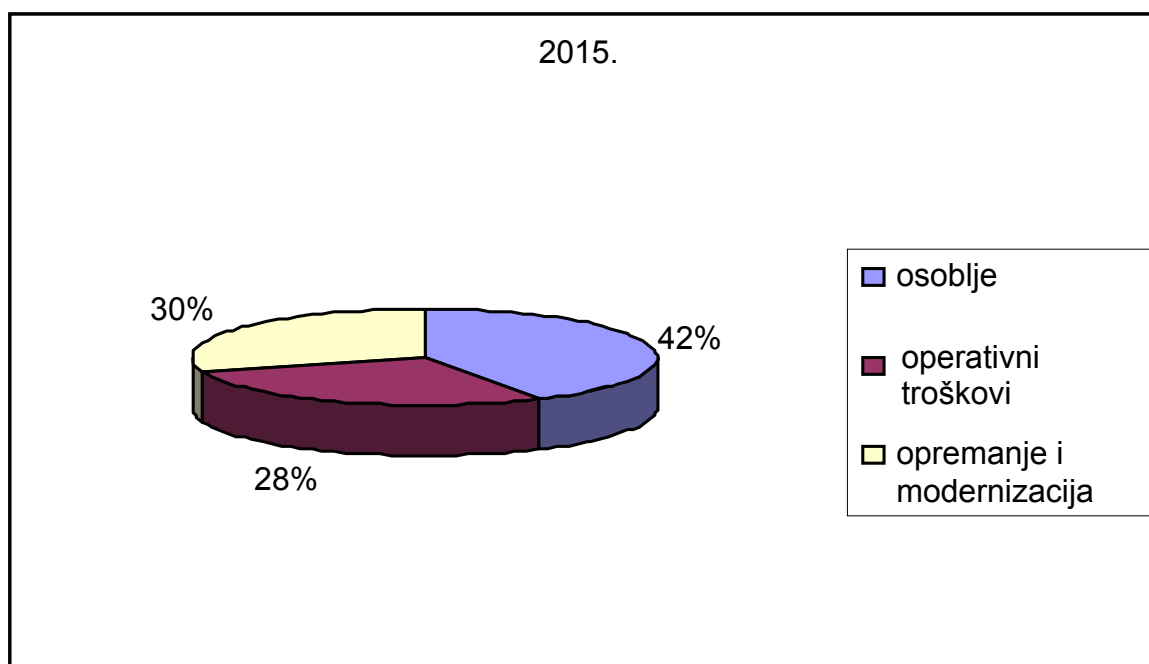
	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
TROŠKOVI OSOBLJA (stalne cijene 2004.)	2.615	2.600	2.524	2.432	2.541	2.516	2.579	2.644	2.712	2.781
DJELATNE SNAGE I UPRAVNI DIO (stalne cijene 2004.)	2.543	2.492	2.380	2.252	2.178	2.117	2.180	2246	2.313	2.382
DRAGOVOLJNI ROČNICI (stalne cijene 2004.)	0	0	0	0	24	24	24	24	24	24
UGOVORNA PRIČUVA (stalne cijene 2004.)	0	0	0	0	123	123	123	123	123	123
MEĐUNARODNE OPERACIJE – OSOBLJE (stalne cijene 2004.)	72	108	144	180	216	252	252	252	252	252
OPERATIVNI TROŠKOVI (stalne cijene 2004.)	1.072	1.220	1.231	1.341	1.452	1.568	1.643	1.719	1.793	1.869
DJELATNE SNAGE I UPRAVNI DIO (stalne cijene 2004.)	891	998	920	933	917	915	913	911	909	907
OPERATIVNI TROŠKOVI NOVE OPREME (stalne cijene 2004.)	0	14	78	165	253	331	408	486	562	639
ROČNICI (stalne cijene 2004.)	101	88	73	44	0	0	0	0	0	0
DRAGOVOLJNI ROČNICI (stalne cijene 2004.)	0	0	0	0	12	12	12	12	12	12
UGOVORNA PRIČUVA (stalne cijene 2004.)	0	0	0	0	30	30	30	30	30	30
MEĐUNARODNE OPERACIJE - OP. TROŠKOVI (stalne cijene 2004.)	80	120	160	200	240	280	280	280	280	280
OPREMANJE I MODERNIZACIJA (stalne cijene 2004.)	282	394	758	1.055	1.435	1.562	1.649	1.744	1.846	1.955
OPREMANJE IZ PRORAČUNA (stalne cijene 2004.)	282	394	673	869	1.162	1.251	1.310	1.382	1.455	1.526
KREDITNE OBVEZE (stalne cijene 2004.)	0	0	85	186	273	311	339	362	391	429
SVEUKUPNO OP (stalne cijene 2004.)	3.969	4.214	4.513	4.828	5.429	5.646	5.872	6.107	6.351	6.605
SVEUKUPNO OP (tekuće cijene)	4.229	4.636	5.118	5.640	6.532	6.997	7.495	8.029	8.600	9.213

Tablica 21. Predviđeni obrambeni troškovi (mil. kn)

Obrambeni proračun može biti dostatan izvor financiranja Plana ukoliko se ostvare pretpostavke realnog rasta BDP-a kako je ovdje izloženo i ukoliko se ostvare predviđena izdvajanja iz BDP-a za obrambeni proračun.

Slika 12. Struktura predviđenih obrambenih troškova 2010.

Slika 13. Struktura predviđenih obrambenih troškova 2015.

Iz slika 12. i 13. vidljiva je povoljna struktura troškova u 2010. i 2015. godini, ukoliko se ostvare sve navedene pretpostavke, opisane u ovom dokumentu.

IV. MEHANIZMI OSIGURANJA PROVEDBE DPR-a OS RH 2006. – 2015.

Provedba ovog Plana obvezujuća je za sva tijela državne vlasti koja po Zakonu o obrani imaju nadležnosti u području obrane. Realizacija Plana ovisi o discipliniranoj provedbi mjera i aktivnosti potrebnih za postizanje Planom definiranih ciljeva te osiguranju resursa za njihovu provedbu. Mehanizmi osiguranja provedbe plana su: programiranje, izrada i izvršenje obrambenog proračuna u skladu s odrednicama ovog plana, provedbeno planiranje mjera, aktivnosti i projekata nužnih za realizaciju definiranih ciljeva i kontinuirano praćenje i evaluacija postignuća.

Ovi mehanizmi sastavni su dio sustava planiranja, programiranja, izrade i izvršenja proračuna (SPPP), koji će i nadalje biti usavršavan s ciljem povećanja učinkovitosti i transparentnosti cjelokupnog sustava obrambenog planiranja.

Upravljanje rizikom

Najznačajniji rizici (mogući problemi) u realizaciji ovog Plana su:

- usvajanje obrambenog proračuna ispod razine definirane ovim Planom ili naknadno smanjenje obrambenog proračuna,
- promjene u strategijskom okružju koje zahtijevaju redefiniranje ciljeva i prioriteta,
- realizacija neplaniranih projekata ili zadaća (posredno umanjivanje raspoloživih resursa),
- nedosljednost i nekonzistentnost u razradi ciljeva kroz mehanizme realizacije Plana,
- neučinkovita ili zakašnjela priprema i provedba projekata i zadaća,
- preveliko naprezanje ljudskih i materijalnih resursa,
- drugi rizici koji se mogu pojaviti tijekom realizacije ovog Plana.

Mjere kojima će se smanjivati utjecaj ovih rizika na realizaciju Plana su:

- dosljedno poštivanje i kontinuirano usklađivanje prioriteta ciljeva, tako da je moguće odgoditi realizaciju ciljeva s nižim prioritetom,
- razrada mogućnosti financiranja projekata (i realizacije ciljeva) izvan obrambenog proračuna (formiranje posebnog fonda za provedbu obrambene reforme, prenamjena objekata koje OS RH napuštaju, korištenje sredstava pristupnih fondova EU-a ili inozemne pomoći, pokretanje zajedničkih projekata proizvodnje i opremanja u okvirima međunarodne vojne suradnje, financiranje kroz dugoročne kredite ili uz odgodu) i ugrađivanje rješenja u provedbene planove i obrambeni program,
- precizno definiranje mehanizama vođenja projekata i jasno utvrđivanje odgovornosti za provedbu planiranih projekata, aktivnosti, mjera i zadaća,
- redovito raspravljanje izvješća o provedbi planova u upravljačkim tijelima,
- evaluacija planova u pogledu njihove realističnosti i iniciranje njihove prilagodbe te korištenje naučenih lekcija pri izradi idućih planova.

Lista mjera za izbjegavanje ili umanjivanje negativnog učinka svakog pojedinog rizika nije iscrpljena ovim nabrojanjem. Pri izradi programskih i planskih dokumenata osigurat će se razrada, planiranje i poduzimanje konkretnih mjera upravljanja rizikom za svaki od planiranih ciljeva.

U slučaju ostvarenja nepovoljnog scenarija obrambenog proračuna dostizanje potrebnih sposobnosti OS RH ovisit će o mogućnostima financiranja opremanja i modernizacije iz izvora izvan obrambenog proračuna. Neke od mogućnosti ovakvog načina financiranja su:

- nabava kapitalnih sredstava (borbeni zrakoplovi, brodovi Obalne straže, borbeno oklopna vozila na kotačima) izravnim financiranjem iz državnog proračuna,
- zajedničko ulaganje u dio kapitalnih sredstava u okvirima međunarodne obrambene suradnje,
- nabavom novih ili rabljenih sredstava po povoljnim uvjetima od partnerskih zemalja.

Zaključno, iskazane projekcije financiranja Plana pokazuju da su OS RH u mogućnosti ostvariti razvoj potrebnih sposobnosti uz ostvarenje navedenih pretpostavki. Neispunjavanje ovih pretpostavki zahtijeva korekciju definiranih ciljeva razvoja OS RH, koja može ići u dva smjera:

- redefiniranje ciljanih sposobnosti, a time i misija i zadaća OS RH, uključujući i međunarodne obveze,
- produljenje rokova ostvarivanja ciljanih sposobnosti na iduće dugoročno razdoblje.

ZAKLJUČAK

Dugoročni plan razvoja OS RH 2006. – 2015. slijedi i razrađuje nalaze i preporuke Strateškog pregleda obrane usmjeravajući razvoj OS RH ka sposobnostima i strukturi koje će biti primjerene potrebama i mogućnostima Republike Hrvatske.

Ključne operativne sposobnosti OS RH omogućit će sudjelovanje u različitim operacijama, od obrane nacionalnog teritorija i sudjelovanja u operacijama odgovora na krize u inozemstvu do izgradnje sigurnosti i povjerenja te pomoći civilnim institucijama u zemlji.

Brojčanom veličinom, popunom dragovoljcima, kvalitetnim odabirom, izobrazbom i obukom osoblja razvit će se visoko spremne i motivirane Oružane snage, koje će moći odgovoriti izazovima koje donosi sigurnosno okružje početka 21. stoljeća.

Dostizanjem i održavanjem obrambenog proračuna na razini od 2% BDP-a, promjenom njegove strukture kroz povećavanje udjela za opremanje i modernizaciju, korištenjem mogućnosti kreditiranja te drugih načina financiranja, OS RH će do 2015. biti opremljene najvećim dijelom opreme i infrastrukture potrebne za ostvarenje ciljanih sposobnosti.

Iskorištavanje mogućnosti dobivanja dodatnih sredstava realizacijom projekata proizvodnje i nabave naoružanja i vojne opreme u okvirima suradnje s drugim zemljama bit će značajan mehanizam potpore provedbe ovoga Plana.

U prvom dijelu planskog razdoblja razvijat će se sposobnosti koje omogućavaju učinkovito uključivanje OS RH u sustav kolektivne obrane NATO-a, odnosno sudjelovanje u obrambenim aktivnostima EU-a, a do kraja planskog razdoblja (2015.) ostvarit će se najveći dio potrebnih ukupnih sposobnosti OS RH.

Realizacijom ovoga Plana OS RH bit će u stanju provoditi svoju ustavnu ulogu zaštite suvereniteta i neovisnosti te obrane teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske. Transformacijom OS RH razvit će se sposobnosti nužne za izvršavanje misija i zadaća kako ih je definirao Strateški pregled obrane.

POPIS TABLICA

Tablica 1.	Razmještaj GS OS RH i pristožernih postrojbi.....	20
Tablica 2.	Glavni oružani sustavi i sredstva HKoV-a.....	23
Tablica 3.	Pregled motornih vozila HKoV-a.....	24
Tablica 4.	Glavni oružani sustavi i sredstva HRM-a.....	27
Tablica 5.	Glavni oružni sustavi i sredstva HRZ-a i PZO-a.....	30
Tablica 6.	Ukupna brojčana veličina djelatnog osoblja 31.prosinca 2005.....	36
Tablica 7.	Planirane brojčane veličine OS RH.....	38
Tablica 8.	Prikaz glavnih projekata opremanja i modernizacije HKoV-a (mil. kn)....	47
Tablica 9.	Prikaz glavnih projekata opremanja i modernizacije HRM-a (mil. kn).....	49
Tablica 10. kn)	Prikaz glavnih projekata opremanja i modernizacije HRZ-a i PZO-a (mil. 51	
Tablica 11.	Prikaz glavnih projekata opremanja i modernizacije ZzP-a (mil. kn).....	52
Tablica 12.	Prikaz opremanja i modernizacije NVO-a na razini OS RH (mil. kn).....	53
Tablica 13.	Raspodjela kapitalnih ulaganja u materijalne resurse po ustrojbenim jedinicama OS RH (mil. kn).....	58
Tablica 14.	Predviđeni BDP i obrambeni proračun po godinama (mil. kn).....	68
Tablica 15.	Troškovi osoblja po godinama (mil. kn).....	69
Tablica 16.	Operativni troškovi po godinama (mil. kn).....	70
Tablica 17.	Potrebna sredstva za opremanje i modernizaciju (mil. kn).....	70
Tablica 18.	Raspoloživa sredstva po godinama (mil. kn).....	71
Tablica 19.	Raspodjela raspoloživih sredstava po godinama (mil. kn).....	72
Tablica 20.	Opremanje po godinama (mil.kn).....	72
Tablica 21.	Predviđeni obrambeni troškovi (mil. kn).....	73
Tablica 22.	Misije i zadaće OS RH.....	85
Tablica 23.	Pregled ulaganja u komunikacijsko-informacijski sustav HKoV-a (u mil. kn)	86
Tablica 24.	Pregled ulaganja u komunikacijsko-informacijski sustav HRM-a (u mil. kn)	87
Tablica 25.	Pregled ulaganja u komunikacijsko-informacijski sustav HRZ i PZO (u mil. kn).....	88
Tablica 26.	Pregled ukupnih ulaganja u komunikacijsko-informacijski sustav grana i OSRH u cjelini (mil. kn).....	89
Tablica 27.	Pregled planiranih ulaganja u objekte i infrastrukturu: HKoV.....	91
Tablica 28.	Pregled planiranih ulaganja u objekte i infrastrukturu: HRM.....	91
Tablica 29.	Pregled planiranih ulaganja u objekte i infrastrukturu: HRZ i PZO.....	92
Tablica 30.	Pregled planiranih ulaganja u objekte i infrastrukturu: GS OS RH, pristožerne postrojbe, ZzP, HVU, ukupno ulaganja za OSRH.....	93
Tablica 31.	Pregled vojarni i vojnih objekata predviđenih za napuštanje OS RH do 2015.	94
Tablica 32.	Pregled vojnih objekata – lokacija koji su pripremljeni za prenamjenu.....	97

POPIS SLIKA

Slika 1.	Postupno narastanje ukupnog potencijala OS RH.....	10
Slika 2.	Zapovjedni lanac u miru i izvanrednim situacijama (katastrofe, akcidenti, hitne situacije i sl.).....	11
Slika 3.	Organizacijska struktura OS RH	15
Slika 4.	Organizacijska struktura GS OS RH	16
Slika 5.	Funkcionalna struktura GS OS RH	18
Slika 6.	Pristožerne postrojbe GS OS RH.....	19
Slika 7.	Buduća struktura i razmještaj HKoV-a	22
Slika 8.	Buduća struktura i razmještaj HRM-a	26
Slika 9.	Buduća struktura i razmještaj HRZ-a i PZO-a.....	29
Slika 10.	Buduća struktura i razmještaj Zapovjedništva za potporu.....	32
Slika 11.	Buduća struktura i razmještaj HVU-a	34
Slika 12.	Struktura predviđenih obrambenih troškova 2010..	74
Slika 13.	Struktura predviđenih obrambenih troškova 2015..	74

POPIS KRATICA

A/C	Autocisterna
ACV	Autocisterna za vodu
ADR	Europski sporazum o cestovnom transportu opasnih tvari
ANP	Annual National Program (godišnji nacionalni program)
BDP	Bruto društveni proizvod
BOV	Borbena oklopno vozilo
brPZO	Brigada protuzračne obrane
BSD	Bojna za specijalna djelovanja
bv	bojna veze
BVP	Borbena vozilo pješništva
C	Civil
C2	Command and Control (Zapovijedanje i nadzor)
C⁴I	Command, Control, Communication, Computers and Intelligence
CD&E	Concept Development and Experimentation (Razvoj koncepata i eksperimentiranje)
CIMIC	Civil Military Cooperation (civilno-vojna suradnja)
CSBM	Confidence and Security Building Measures (Izgradnja mjera povjerenja i sigurnosti)
Č	Časnik
DBM	Desantni brod mornarice
DČ	Dočasnik
DSiN	Državni službenik i namještenik
DPR OS RH	Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske
DVO	Djelatna vojna osoba
ED	Elektroničko djelovanje
EI	Elektroničko izviđanje
EU	Europska unija
FMF	Foreign Military Funding (program inozemne pomoći)
HEP	Hrvatska elektroprivreda
HŽ	Hrvatske željeznice
GS OS RH	Glavni stožer Oružanih snaga Republike Hrvatske
HKoV	Hrvatska kopnena vojska
HNS	Host Nation Support (Potpora zemlje domaćina)
HRM	Hrvatska ratna mornarica
HRZ i PZO	Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana
HVU	Hrvatsko vojno učilište
IC	Infra crveno
inžbr	inženjerijska brigada
ITT	Informacijsko-telekomunikacijska tehnologija
IFF	Identification Friend or Foe (Electronics) – sustav razlikovanja „prijateljskog“ aviona, broda ili drugog sredstva
ISC²	Informacijski sustav vođenja i zapovijedanja
ITKS	Integrirani taktički komunikacijski sustav

kbb	Kapetan bojnog broda
kfr	Kapetan fregate
KIS	Komunikacijski informacijski sustav
kkv	Kapetan korvete
KZ	Kripto zaštita
KZS	Kriptozaštitni sustav
LAN	Local Area Network
logbr	logistička brigada
LOV	Lako oklopno vozilo
LPRS	Laki prijenosni raketni sustav
MAP	Membership Action Plan (Akcijski plan za članstvo)
MB	Minobacač
MLF	Multinational Land Force (vojna komponenta quadrilaterale)
MO	Mirovne operacije
MOL	Mobilni obalni lanser
MORH	Ministarstvo obrane Republike Hrvatske
MOS	Međunarodna obrambena suradnja
motbr	motorizirana brigada
MPMB	Mali protuminski brod
NATO	North Atlantic Treaty Organization
NGS OS RH	Načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske
NKB	Nuklearno kemijsko biološka
NKBO	Nuklearno kemijsko biološka obrana
NN	Narodne novine
NOS	Namjenski organizirane snage
NPP	Nastavni plan i program
NRF	NATO Response Force (NATO snage brzog odgovora)
NSE	National Support Element (Nacionalni potporni element)
OB	Ophodni brod
OCC E&F	Operational Capabilities Concept, Evaluation and Feedback (Program procjene vrednovanjem operativnih sposobnosti)
OCC E&FM	Operational Capabilities Concept Evaluation and Feedback Mechanism (koncept procjene operativnih sposobnosti)
OiV	Odašiljači i veze
OIA	Oklopni izvidnički automobil
ombr	Oklopno-mehanizirana brigada
OMPD	Odred za minska i protuminska djelovanja
OSMIO	Obalna služba motrenja i obavješćivanja
OS RH	Oružane snage Republike Hrvatske
PARP	Planning and Review Process (Proces planiranja i raščlambe)
pbb	Poručnik bojnog broda
pbr	Pješačka brigada
PfP	Partnership for Peace (partnerstvo za mir)
pfr	Poručnik fregate
pkv	Poručnik korvete

POLO	Protuoklopno lansirno oružje
ROLE-1	Opća zdravstvena potpora
ROLE-2	Specijalistička zdravstvena potpora
PRT	Provincial Reconstruction Team (provincijski tim za obnovu)
RKB	Radiološko-kemijsko biološka
RRF	Riječna ratna flotila
RTOP	Raketna topovnjača
SBO	Središte borbene obuke
SEI	Središnjica elektroničkog izviđanja
SimSr	Simulacijsko središte
SMVO	Središte za međunarodne vojne operacije
sNKBO	satnija nuklearno kemijsko biološke obrane
SPO	Strateški pregled obrane
SPPP	Sustava planiranja, programiranja i proračuna
SVLR	Samohodni višecjevni lanser raketa
TVO	Temeljna vojna obuka
trbr	topničko-raketna brigada
UbS	Ubojna sredstva
UN	Ujedinjeni narodi
V	Vojnik
VOB	Vojno-obavještajna bojna
VF	Visoko frekventni
VVF	Vrlo visoko frekventni
VP	Vojna policija
VPS	Vojno-pomorski sektor
VSSp	Vojno-stručna specijalnost
VZS	Vojno-zdravstveno središte
Z HKoV	Zapovjedništvo Hrvatske kopnene vojske
Z HRM	Zapovjedništvo Hrvatske ratne mornarice
Z HRZ i PZO	Zapovjedništvo Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane
ZIKS	Zapovjedni informacijsko komunikacijski sustavi
ZMIN	Zračno motrenje i navođenje
ZOS	Zapovjedno operativno središte
ZZIO	Zapovjedništvo za izobrazbu i obuku
ZzP	Zapovjedništvo za potporu
WAN	Wide Area Network

PRILOZI

PRILOG 1: Misije i zadaće OS RH

PRILOG 2: Pregled projekata komunikacijsko-informacijskog sustava

PRILOG 3: Pregled ulaganja u objekte i infrastrukturu

PRILOG 4: Pregled vojarna i objekata predviđenih za napuštanje do 2015.

PRILOG 5: Pregled vojnih objekata – lokacija pripremljenih za prenamjenu

PRILOG 6: Popis studija i raščlamba korištenih tijekom izrade DPR-a

PRILOG 1: Misije i zadaće OS RH

1. ZAŠTITA SUVERENITETA RH, OBRANA RH I SAVEZNIKA

A. MIRNODOPSKE ZADAĆE

1.1. Zaštita neovisnosti, jedinstvenosti i opstojnosti Republike Hrvatske

Stalno spremnim snagama osigurati zaštitu neovisnosti, jedinstvenosti i opstojnosti Republike Hrvatske.

1.2. Zaštita zračnog prostora RH

Stalnim nadzorom zračnog prostora otkrivati, presretati i kontrolirati neidentificirane zrakoplove i zrakoplove s nepoznatim namjerama te na taj način osigurati zaštitu integriteta hrvatskog zračnog prostora i pridonositi zračnoj obrani prostora NATO saveza.

1.3. Zaštita akvatorija pod nadležnošću RH

U cilju zaštite suvereniteta i integriteta hrvatskih teritorijalnih voda provoditi stalan nadzor mora i priobalja te rutinskom nazočnošću potvrđivati hrvatski suverenitet i integritet nad teritorijalnim vodama i zaštićenim ekološko-ribolovnim pojasom.

1.4. Obavještajne djelatnosti

Prikupljanjem, obradom i raščlambom obavještajnih podataka i informacija podupirati procese donošenja odluka, planiranje te operativno vođenje i zapovijedanje.

1.5. Protokolarnе zadaće

Osiguravati resurse i osoblje za obavljanje protokolarnih zadaća za državne potrebe te zračni prijevoz za najviše državne dužnosnike i protokolarnе potrebe RH.

1.6. Potpora zemlje domaćina savezničkim snagama

Osiguravati ugovorene resurse savezničkim snagama.

1.7. Traganje i spašavanje

Razvijati i održavati sposobnosti traganja i spašavanja vojnog osoblja na kopnu i moru te pomoć i potporu civilnim službama traganja i spašavanja.

B. BORBENE ZADAĆE

1.8. Odvraćanje potencijalnog agresora te obrana teritorija RH uključujući pozivanje na članak V. Sjevernoatlantskog ugovora

Kvalitetnim odabirom osoblja, visokom borbenom spremnošću, članstvom u NATO savezu te ukupnim obrambenim sustavom stvoriti kod potencijalnih protivnika percepciju o neisplativosti postizanja političkih ciljeva spram RH uporabom vojnih sredstava.

Obrana teritorija RH vlastitim oružanim snagama te uz pomoć saveznika.

1.9. Obrana članica NATO saveza

Oružane snage RH poduprijet će svaku članicu NATO saveza, u skladu s odredbama članka V. Sjevernoatlantskog ugovora te poduzeti odgovarajuću akciju, uključujući i uporabu Oružanih snaga. Za ovu zadaću RH će opremiti i obučavati deklarirane snage.

2. SUDJELOVANJE U OPERACIJAMA ODGOVORA NA KRIZE U INOZEMSTVU

2.1. Mirovne operacije

RH zajedno s drugim državama, u skladu sa svojim interesima i mogućnostima, pridonosi mirovnim operacijama, djelujući u okviru međunarodnih organizacija kojih je član (UN, NATO, EU, OESS i druge).

2.2. Humanitarne operacije

Sudjelovanje, u skladu s mogućnostima, u operacijama traženja i spašavanja, pružanju pomoći u katastrofama, operacijama razminiranja, otklanjanju posljedica radioloških, kemijskih i bioloških akcidenata, te medicinskoj evakuaciji i zbrinjavanju.

3. SUDJELOVANJE U MJERAMA IZGRADNJE SIGURNOSTI I POVJERENJA

3.1. Obrambena diplomacija

Izgradnja povjerenja i razumijevanja s drugim državama i organizacijama kroz posjete i razgovore, izobrazbu, obuku i zajedničke vježbe, zajedničke projekte, stručnu pomoć i suradnju te druge aktivnosti.

3.2. Regionalne inicijative

Aktivnosti unutar regionalnih inicijativa (CENCOOP, Kvadrilateral-MLF, SEEDM) uključujući vojne vježbe, zajedničke vojne postrojbe i drugo.

3.3. Nadzor naoružanja te izgradnja mjera povjerenja i sigurnosti

Sudjelovanje u aktivnostima nadzora naoružanja i izgradnje mjera povjerenja i sigurnosti, u skladu s međunarodnim sporazumima i ugovorima koje je RH prihvatila.

4. POMOĆ CIVILNIM INSTITUCIJAMA U ZEMLJI

4.1. Pomoć civilnim vlastima

Pomoć službama i snagama za osiguranje infrastrukture i drugih objekata te zaštite državne granice na kopnu, moru i zraku.

4.2. Pomoć namjenskim službama u zaštiti i spašavanju ljudi i dobara

Pomoć civilnim institucijama i službama u slučaju katastrofa, nesreća te u drugim situacijama u kojima resursi civilnog sektora nisu dovoljni, u skladu s mogućnostima OS.

4.3. Pomoć civilnim institucijama u borbi protiv terorizma, krijumčarenja te proliferacije oružja za masovno uništenje

Oružane snage će pružiti nužnu pomoć, u skladu sa svojom ulogom i namjenom te raspoloživim resursima, civilnim službama koje su zadužene za suzbijanje terorističke aktivnosti, prometa oružja za masovno uništenje, krijumčarenja ljudi, opojnih droga i dobara.

4.4. Pomoć civilnim institucijama izvršenjem ostalih nevojnih zadaća

Osiguranje osoblja, opreme i stručne pomoći drugim ministarstvima i civilnim institucijama pri obavljanju njihovih zadaća (istraživačka djelatnost, kartografija, hidrološko-meteorološka djelatnost, zaštita spomenika kulture i slične djelatnosti), u skladu s ulogom i namjenom OS te raspoloživim resursima.

Tablica 22. Misije i zadaće OS RH

PRILOG 2: Pregled projekata komunikacijsko-informacijskog sustava

HkoV					
Glavni projekti opremanja i modernizacije HkoV-a					
Razina prioriteta		Početak nabave	Završetak nabave	Količina	Ukupno
Stacionarni IK sustavi					
PRIORITET 1	WAN mreža	2006.	2010.		
	LAN mreže	2006.	2015.		
	Radio-relejna oprema	2006.	2010.		
	Poslovni informacijski sustav	2006.	2015.		
	Poslovna računalna oprema	2006.	2015.		
PRIORITET 2	Telekomunikacijska mreža-stacionarna	2011.	2015.		
	Telefonska oprema	2011.	2015.		
Ukupno stacionarni IK sustavi					86
Taktički IK sustav					
PRIORITET 1	ITKS	2006.	2010.		
	IS C2 Software	2011.	2015.		
	IS C2 Hardware	2011.	2015.		
	VF radio	2006.	2010.		
	VVF ručni radio	2006.	2010.		
	VVF/UVF širokopolasni digitalni radio	2011.	2015.		
	VVF/UVF radio zemlja/more/zrak	2011.	2015.		
PRIORITET 2	VVF prijevoz/prijenosni radio	2006.	2010.		
	Satelitski sustavi	2011.	2015.		
	Komunikacijske tehnologije 21. stoljeća	2011.	2015.		
	IFF sustavi	2011.	2015.		
	Senzorski taktički sustavi	2011.	2015.		
Ukupno taktički IK sustavi					368
Kripto sustavi i oprema					
PRIORITET 1	KZ oprema	2006.	2015.		
	KZ sustavi	2006.	2015.		
KZ ukupno					13
Ukupno opremanje i modernizacija HkoV					467

Tablica 23. Pregled ulaganja u komunikacijsko-informacijski sustav HkoV-a (u mil. kn)

HRM					
Glavni projekti opremanja i modernizacije HRM-a					
Razina prioriteta		Početak nabave	Završetak nabave	Količina	Ukupno
Stacionarni IK sustavi					
PRIORITET 1	WAN mreža	2006.	2010.		
	LAN mreže	2006.	2015.		
	Radio-relejna oprema	2006.	2010.		
	Radarski sustavi	2011.	2015.		
	Poslovni informacijski sustav	2006.	2015.		
	Poslovna računalna oprema	2006.	2015.		
PRIORITET 2	Telekomunikacijska mreža-stacionarna	2011.	2015.		
	Telefonska oprema	2011.	2015.		
Ukupno stacionarni IK sustavi					39
Taktički IK sustav					
PRIORITET 1	ITKS	2006.	2010.		
	IS C2 Software	2011.	2015.		
	IS C2 Hardware	2011.	2015.		
	VF radio	2006.	2010.		
	VVF ručni radio	2006.	2010.		
	VVF/UVF širokopolasni digitalni radio	2011.	2015.		
	VVF/UVF radio zemlja/more/zrak	2011.	2015.		
PRIORITET 2	VVF prijevoz/prijenosni radio	2006.	2010.		
	Satelitski sustavi	2011.	2015.		
	Komunikacijske tehnologije 21. stoljeća	2011.	2015.		
	IFF sustavi	2011.	2015.		
	Senzorski taktički sustavi	2011.	2015.		
Ukupno taktički IK sustavi					51
Kripto sustavi i oprema					
PRIORITET 1	KZ oprema	2006.	2015.		
	KZ sustavi	2006.	2015.		
KZ ukupno					5
Ukupno opremanje i modernizacija HRM					95

Tablica 24. Pregled ulaganja u komunikacijsko-informacijski sustav HRM-a (u mil. kn)

HRZ					
Glavni projekti opremanja i modernizacije HRZ-a					
Razina prioriteta		Početak nabave	Završetak nabave	Količina	Ukupno
Stacionarni IK sustavi					
	WAN mreža	2006.	2010.		
	LAN mreže	2006.	2015.		
PRIORITET 1	Radio-relejna oprema	2006.	2010.		
	Radarski sustavi	2011.	2015.		
	Poslovni informacijski sustav	2006.	2015.		
	Poslovna računalna oprema	2006.	2015.		
PRIORITET 2	Telekomunikacijska mreža-stacionarna	2011.	2015.		
	Telefonska oprema	2011.	2015.		
Ukupno stacionarni IK sustavi					41
Taktički IK sustav					
	ITKS	2006.	2010.		
	IS C2 Software	2011.	2015.		
	IS C2 Hardware	2011.	2015.		
PRIORITET 1	VF radio	2006.	2010.		
	VVF ručni radio	2006.	2010.		
	VVF/UVF širokopojasni digitalni radio	2011.	2015.		
	VVF/UVF radio zemlja/more/zrak	2011.	2015.		
	VVF prijevoz/prijenosni radio	2006.	2010.		
	Satelitski sustavi	2011.	2015.		
PRIORITET 2	Komunikacijske tehnologije 21. stoljeća	2011.	2015.		
	IFF sustavi	2011.	2015.		
	Senzorski taktički sustavi	2011.	2015.		
Ukupno taktički IK sustavi					39
Kripto sustavi i oprema					
	KZ oprema	2006.	2015.		3
PRIORITET 1	KZ sustavi	2006.	2015.		2
KZ ukupno					5
Ukupno opremanje i modernizacija HRZ					85

Tablica 25. Pregled ulaganja u komunikacijsko-informacijski sustav HRZ-a i PZO-a (u mil. kn)

U K U P N O		647
Ukupno HKoV	467	72,18 %
Ukupno HRM	95	14,68 %
Ukupno HRZ i PZO	85	13,14 %
Ukupno OS RH	647	100 %

Tablica 26. Pregled ukupnih ulaganja u komunikacijsko-informacijski sustav grana i OS RH u cjelini (mil. kn)

ITKS: Integrirani taktički komunikacijski sustav (Integrirana kabina veze s komutacijskim čvorištima, radio relejnim uređajima, linijskim sustavima i elementima HF i satelitske opreme za operativno stratešku razinu zapovijedanja i nadzora)

PRILOG 3: Pregled ulaganja u objekte i infrastrukturu

HkoV					
Razina prioriteta	Vojarna	Mjesto	Početak ulaganja	Završetak ulaganja	Napomena
PRIORITET 1	VP "Gašinci"	Gašinci – Đakovo	2006.	2015.	Izgraditi smještajne i zapovjedne kapacitete za DČŠ i napuštanje vojarna u Đakovu, Našicama i Virovitici do 2014. godine, HNS i prateća infrastruktura
	Vojarna "P. Matanović"	Petrinja	2006.	2015.	Izgraditi zamjenske kapacitete za napuštanje Varaždina i Zrina u Petrinji te zamjenske smještajne kapacitete za postojeće montažne barake – 2012.
	VP "E. Kvaternik"	Slunj	2006.	2015.	Izgraditi zamjenske kapacitete za napuštanje vojarnje "Varaždin", te izgradnja sadržaja poligona prema planu razvoja (smještajni kapaciteti, skladišta UbS-a)
	Vojarna "Kamensko"	Karlovac	2006.	2015.	Izgradnja smještajnih i upravnih zamjenskih kapaciteta za napuštanje vojarna "Kupa" i "Skakavac" i dio potrebne infrastrukture
	Vojarna "Bilogora"	Bjelovar	2006.	2015.	Izgradnja kuhinje i skladišnih objekata
	Vojarna "Sv. Petar"	Ogulin	2006.	2015.	Modernizacija objekata i infrastrukture
	Vojarna "Benkovac"	Benkovac	2006.	2015.	HNS – ojačanje, izgradnja i modernizacija logističkih objekata
	Vojarne "Gen. A. M. Pauk" / „Kralj Zvonimir“	Knin	2006.	2015.	Izgraditi smještajne kapacitete i kuhinje
PRIORITET 2	Vojarna "Udbina"	Udbina	2006.	2015.	Sanacija nužne infrastrukture i izgradnja kontejnerskog naselja koristi PP sezona, obuka padobranaca, i MVP, HNS za vježbe
	VP "Gašinci"	Gašinci – Đakovo	2011.	2015.	Izgradnja i modernizacija logističke i prateće infrastrukture
	VP "E. Kvaternik"	Slunj	2011.	2015.	Izgradnja i modernizacija sadržaja poligona prema planu razvoja (logistički kapaciteti, vježbališta, sportski objekti i infrastruktura)
	Vojarna "Benkovac"	Benkovac	2011.	2015.	Modernizacija energetske infrastrukture
	Vojarna "Kamensko"	Karlovac	2011.	2015.	Izgradnja i modernizacija logističkih kapaciteta i infrastrukture
	Vojarne "Gen. A. M. Pauk" / „Kralj Zvonimir“	Knin	2011.	2015.	Izgradnja i modernizacija postojećih objekata i infrastrukture
	Vojarna "Bilogora"	Bjelovar	2011.	2015.	Modernizacija postojećih objekata i infrastrukture

	Vojarna "Domobranska"	Karlovac	2011.	2015.	Modernizacija i izgradnja objekata i infrastrukture koristi ZHKov, 70.sVP
	Vojarna "Udbina"	Udbina	2011.	2015.	Sanacija skladišnih objekata
	Vojarna "E. Kvaternik"	Gospić	2011.	2015.	Izgradnja skladišta i modernizacija objekata i infrastrukture koristi Motb, Inžb
	Vojarna "Drgomalj"	Delnice	2011.	2015.	Modernizacija objekata i infrastrukture koristi BSD, HNS – tranzit
PRIORITET 3	Vojarna "Bosut"	Vinkovci	2011.	2015.	Modernizacija objekata i infrastrukture koristi više postrojba HKoV-a, HNS-tranzit i ojačanje
	Vojarna "Benkovac"	Benkovac	2011.	2015.	Modernizacija vježbališta i infrastrukture
	RL "Vrbik"	Osijek	2011.	2015.	Modernizacija postojećih kapaciteta koristi Riječna bojna
	Vojarna "Udbina"	Udbina	2011.	2015.	Sanacija USS i rulnice, postava objekta kontrole leta
UKUPNO HKoV					1.090

Tablica 27. Pregled planiranih ulaganja u objekte i infrastrukturu: HKoV

HRM					
Razina prioriteta	Vojarna	Mjesto	Početak ulaganja	Završetak ulaganja	Napomena
PRIORITET 1	Pomorska luka "Sv. Nikola"	Split - Lora	2006.	2010.	Modernizacija smještajnih objekata i pomorske infrastrukture za potrebe HRM, Obalne straže, HVU Časničke škole, HNS-tranzit
	Projekt „MORE“		2006.	2010.	Završetak izgradnje objekata, infrastrukture i tehničke Zaštite
PRIORITET 2	Pomorska luka "Sv. Nikola"	Split - Lora	2011.	2015.	Adaptacija i modernizacija skladišnih objekata i energetske infrastrukture
	Luka "Vargarola"	Pula	2011.	2015.	Adaptacija i modernizacija objekata i infrastrukture
	Vojni kompleks „Kupari“	Kupari	2011.	2015.	Adaptacija i modernizacija objekata i infrastrukture
PRIORITET 3	Pomorska luka "Sv. Nikola"	Split - Lora	2011.	2015.	Modernizacija infrastrukture i sportskih sadržaja
	Vojni kompleks „Žrnovnica“	Split	2011.	2015.	Adaptacija i modernizacija objekata i infrastrukture održavanje raketnih sustava
	Dom HV	Pula	2011.	2015.	Modernizacija objekta reprezentativni sadržaj i pomorska tradicija
	Odjeljak pomorske baze „JUG“	Poluotok Pelješac	2011.	2015.	Izgradnja objekata i infrastrukture za potrebe Obalne straže, smještaj satnije mornaričkog pješastva, te za potrebe prihvata ojačanja snaga angažiranih na protupožarnim aktivnostima
UKUPNO HRM					186

Tablica 28. Pregled planiranih ulaganja u objekte i infrastrukturu: HRM

HRZ i PZO					
Razina prioriteta	Vojarna	Mjesto	Početak ulaganja	Završetak ulaganja	Napomena
PRIORITET 1	Zb "Zemunik"	Zemunik – Zadar	2006.	2010.	Modernizacija objekata i prometnih površina za potrebe postrojba HRZ-a i PZO-a, te HNS-a
	Projekt „NEBO“		2006.	2010.	Završetak izgradnje objekata, infrastrukture i teh. zaštite
PRIORITET 2	Zb "Zemunik"	Zemunik – Zadar	2011.	2015.	Modernizacija i izgradnja radioničkih objekata i infrastrukture, izgradnja heliodroma
	Letjelište „Lučko“	Zagreb	2011.	2015.	Adaptacija i modernizacija objekata i infrastrukture zbog napuštanja dijela zb Pleso potreban za helikopterske postrojbe HRZ-a i PZO-a
	Vojarna „Knez Trpimir“2	Divulje	2011.	2015.	Sanacija i modernizacija postojećih objekata i infrastrukture
PRIORITET 3	Zb "Pleso"	Velika Gorica	2011.	2015.	Sanacija objekata i infrastrukture posebno stajanki i manevarskih površina, za potrebe postrojba HRZ-a i PZO-a, ZzP-a te HNS-a
	Zb "Pula"	Pula	2011.	2015.	Sanacija objekata i infrastrukture za potrebe postrojba HRZ-a i PZO-a, te HNS-a
UKUPNO HRZ i PZO					297

Tablica 29. Pregled planiranih ulaganja u objekte i infrastrukturu: HRZ i PZO

GS OS RH, pristožerne postrojbe GS OS RH, ZzP, HVU					
Razina prioriteta	Vojarna	Mjesto	Početak ulaganja	Završetak ulaganja	Napomena
PRIORITET 1	Vojarna "Croatia"	Zagreb	2006.	2010.	Modernizacija objekata i infrastrukture za prihvrat dijela GS OS RH i pristožernih postrojba
	Hrv. Vojno učilište "P. Zrinski"	Zagreb	2006.	2010.	Adaptacija i izgradnja smještajnih objekata
	Kompleks MORH – GS OS RH	Zagreb	2006.	2010.	Smještaj GS OS i MORH-a, adaptacija i modernizacija objekata i infrastrukture
PRIORITET 2	Hrv. Vojno učilište "P. Zrinski"	Zagreb	2011.	2015.	Sanacija i modernizacija postojećih objekata i infrastrukture
	Vojarna "Sat. J. Zidar"	Velika Buna	2011.	2015.	Smještaj ZzP-a i dijela ZMIN-a, izgradnja i adaptacija objekata i infrastrukture
	Vojarna "Požega"	Požega	2011.	2015.	Središte za obuku i doktrinu logistike, adaptacija i modernizacija objekata i infrastrukture
	Vojni kompleks "Kovčanje"	Mali Lošinj	2011.	2015.	Adaptacija smještajnih objekata za potrebe obuke i seminara i školovanja kadeta
	Vojni kompleks "Tuškanac"	Zagreb	2011.	2015.	Sanacija objekata i infrastrukture za smještaj počasno-zaštitne bojne
PRIORITET 3	Vojarna "Vitez D. Martić"	Rakitje	2011.	2015.	Sanacija objekata i infrastrukture te izgradnja sportskih sadržaja
	„Peneda“	Brijuni	2011.	2015.	Sanacija objekata i infrastrukture za smještaj počasno-zaštitne bojne 3. sat.
	Vojni kompleks "Kovčanje"	Mali Lošinj	2011.	2015.	Sanacija objekata i infrastrukture, izgradnja sportskih objekata
UKUPNO GS OS RH, ZzP, HVU					347
UKUPNO OS RH					1.923

Tablica 30. Pregled planiranih ulaganja u objekte i infrastrukturu: GS OS RH, pristožerne postrojbe, ZzP, HVU, ukupno ulaganja za OS RH

PRILOG 4: Pregled vojarna i objekata predviđenih za napuštanje do 2015.

Vojarna	Napomena
Zapovjedništvo "Osijek"	Napuštanje do kraja 2009.
"Virovitica" Virovitica	Napuštanje do kraja 2009.
„Muzil“ Pula	Napuštanje do kraja 2007.
„Kula“ Sinj	Po suspenziji vojnog roka.
Vojarna "Neretva" + "Sidrište" Ploče	Po izgradnji zamjenske lokacije.
"Našice" Našice	Napuštanje do kraja 2010.
"Dračice" Đakovo	Napuštanje do kraja 2014.
"Ivan V. Drašković" Varaždin	Napuštanje do kraja 2012.
„Ban Krsto Frankopan“ Koprivnica	Po ukidanju vojnog roka.
„Dr. A. Starčević“ Jastrebarsko	Napuštanje do kraja 2008.
"Borongaj"	Napuštanje do kraja 2007.
"Taborec" Samobor	Napuštanje do kraja 2006
"Puk. M. Halar" Dugo Selo	Napuštanje do kraja 2007.
"Luščić" Karlovac	Napuštanje do kraja 2007.
"Kupa" Karlovac	Napuštanje do kraja 2006.
"Svetica" Slunj	Nakon izgradnje zamjenskih objekata na VP "E. Kvaternik" Slunj
"Skradnik" Josipdol	Napuštanje do kraja 2006.
"Zrin" Petrinja	Napuštanje do kraja 2012.
"Glina" Glina	Napuštanje do kraja 2006.
"Ban J. Jelačić" Otočac	Napuštanje do kraja 2006.
"Šepurine" Šepurine	Napuštanje do kraja 2006.
"Admiralitet" Pula	Napuštanje do kraja 2006.
"Beli Manastir"	Napuštanje do kraja 2006.
"204. br HV" Vukovar	Za Muzej Domovinskog rata

Tablica 31. Pregled vojarna i vojnih objekata predviđenih za napuštanje OS RH do 2015.

PRILOG 5: Pregled vojnih objekata-lokacija pripremljenih za prenamjenu

VOJARNE

1. Vojarna "Jelas" Slavonski Brod
2. Vojarna "Stari graničar" N. Gradiška, privremeno predano za školu
3. Vojarna "N. Šubić-Zrinski", Čakovec, predan 1. objekt
4. Vojarna "Brdovec Brdovec
5. Vojarna "Žažina" Žažina (bez raketnog položaja)
6. Vojarna "Višnjik" Zadar, dio predan Gradu Zadru, ostalo u postupku
7. Vojarna "Palacin" Šibenik
8. Vojarna "Vallelunga" Pula, mornarički dio kompleksa
9. Vojarna "Sveti Križ" Dračevac-Split
10. Vojarna "Šanac" Karlovac
11. Vojarna "Ban S. Lacković" Križevci
12. Vojarna "Kruščica" Rogoznica
13. Vojarna "Ivaniš Nelipić" Sinj
14. Vojarna "Zvijerci", Bjelovar
15. Vojarna "Lađarska" Sisak (dio)
16. Vojarna "Ražnjić" Korčula
17. Vojarna "Klana" Klana (Rijeka)
18. Vojarna "Veli Jože" Pazin
19. Vojarna "Svetica" Pula
20. Vojarna "Kamen most" Imotski
21. Vojarna "Kralj Tomislav" Zagreb
22. Vojarna "Drava" Osijek (ostatak)
23. "Bribirski knezovi" Šibenik

SKLADIŠTA

24. Skladište "Sopnica" Sesvete, zemljište planirati za vojnu stambenu gradnju
25. Skladište "Remetinečki gaj" Zagreb
26. Skladište "Cvjetno naselje" Velika Gorica
27. Skladište "Pregrada"
28. Skladište "Zabok"
29. Skladište "Klanjec"
30. Skladište "Barutana" Sisak
31. Skladište "Ilovac" Karlovac

-
32. Skladište "Valmarin" Pula
  33. Skladište "For Kaštelir" Pula
  34. Skladište CIS Pula
  35. Skladište Zonka Pula
  36. Skladište "Jamnjak" Šibenik
  37. Skladište "Bioce" , Šibenik
  38. Skladište "Minerska" Šibenik
  39. Skladište "Mandalina" Šibenik
  40. Skladište "Horvati", Zagreb
  41. Skladište "Plaški", Plaški
  42. Skladište "Ražine" Šibenik
  43. Skladište "Ex more" Split
  44. Skladište "Žitnić" Žitnić
  45. Skladište "Kosovo" Knin
  46. Skladište "Donja Bistra" D. Bistra
  47. Skladište "Šipak" Ploče
  48. Skladište "Kuk-0" Makarska, za najam
  49. Skladište "V-1" Delnice
  50. Skladište "Donja Teza" Loke-Pazin
  51. Skladište "Draga" Rijeka
  52. Skladište "Borlin" Karlovac
  53. Skladište "Lisac" Klana
  54. Skladište "Crvene kuće" Zadar
  55. Skladište "Mocire" Zadar
  56. Skladište "Seget" Trogir
  57. Skladište "Bertoši" Pazin
  58. Skladište "Madona" Loke, Pazin
  59. Skladište "Nova Ves" Varaždin
  60. Skladište "Bosanski magazin" Karlovac
  61. Skladište "Popovec"
  62. Skladište "Sveta Nedjelja
  63. Skladište "Gaj" Benkovac

OBJEKTI UREĐENJA PROSTORA

64. OUP "Falašćak" Samobor
65. Šašna Greda kod Siska (za najam)
66. OUP "Magarčevac" Petrova gora – Vojnić (u najam)

PRILOG 6: Popis studija i raščlambi korištenih tijekom izrade DPR

1. Strateški pregled obrane, MORH, 2005.
2. Defense Assessment of the Republic of Croatia, US DoD – The Assistant Secretary of Defense for International Security Affairs, 2001. (For Official Use Only)
3. Review of the Management and Administration of the Ministry of Defence of the Republic of Croatia, UK Ministry of Defence, DMCS STUDY No. 75, 2001.
4. The Republic of Croatia Defense Assessment – Review of Defense Reforms since 2000, US DoD – The Office of the Assistant Secretary of Defense for International Security Policy, 2005. (For Official Use Only)
5. Financijski pokazatelji vojno-obavještajnog sustava, MORH – Vojno-sigurnosna agencija, 2005., (vojna tajna, vrlo tajno)
6. The Air Defence Study of Croatia, NAADC, 2005., (vojna tajna, vrlo tajno)
7. Audit HRM, Mornarica R. Francuske (*radna inačica*), 2005. (vojna tajna, tajno)
8. Report on the Initial Visit of the Personnel Management Advisory Team to the Republic of Croatia, UK Ministry of Defence, 2004.
9. Studija izvodljivosti: Borbeno oklopno vozilo, Đuro Đaković, specijalna vozila d.d., Slavonski Brod, 2005. (poslovna tajna, povjerljivo)
10. Studija izvodljivosti: Borbeno oklopno vozilo, Đuro Đaković, specijalna vozila d.d., Slavonski Brod, Knjiga II, 2005. (poslovna tajna, povjerljivo)
11. Studija izvodljivosti modernizacije RTOP-11, Brodarski institut Zagreb, 2004. (poslovna tajna, povjerljivo)
12. Studija izvodljivosti sustava naoružanja za BOV na kotačima s tehničko-ekonomskom analizom, Brodarski institut Zagreb, 2005. (poslovna tajna, povjerljivo)
13. Studija izvodljivosti za samovozni raketni sustav "SRS PZO S-10 CRO", 3. MAJ-TIBO d.d., Matulji. 2001. (vojna tajna, tajno)
14. Studija konceptijskih rješenja za obalni ophodni brod i višenamjenski brod, Brodarski institut Zagreb, 2005. (poslovna tajna, povjerljivo)
15. Izvod iz analize troškova uporabe borbenih zrakoplova MIG-21 po izvršenoj rekonstrukciji i prilagodbi zrakoplova, MORH, Služba za analize i vrednovanje programa, 2003. (vojna tajna, vrlo tajno)
16. Analiza troškova profesionalizacije OS RH, Ispravljena i dopunjena inačica, MORH, Služba za analize i vrednovanje programa, 2004. (vojna tajna, vrlo tajno)
17. Procjena troškova sata rada obalne straže, MORH, Služba za analize i vrednovanje programa, 2004. (vojna tajna, vrlo tajno)
18. Analiza troškova civilne obrane za 2004. i 2005., MORH, Služba za analize i vrednovanje programa, 2005. (vojna tajna, tajno)
19. Studija upravljanja resursima obrane – Izvešće, MORH, Služba za analize i vrednovanje programa, 2005. (vojna tajna, vrlo tajno)
20. Procjena troškova MO I OS RH do 2010. godine, MORH, Služba za analize i vrednovanje programa, 2005. (vojna tajna, vrlo tajno)

21. Simulacija troškova ugovorne pričuve, MORH, Služba za analize i vrednovanje programa, 2005. (vojna tajna, tajno)
22. Analiza prikaza troškova obrane u planskim i razvojnim dokumentima, MORH, Služba za analize i vrednovanje programa, 2005. (vojna tajna, tajno)
23. Plan opremanja OS RH suvremenim komunikacijskim sredstvima, GS OS RH – Savjet načelnika GS OS RH za komunikacije, računalstvo i elektroniku, 1998.
24. Strategija i vizija razvoja jedinstvenog informacijskog sustava, UIT, 1999.
25. Glavna studija „Ustrojavanje jedinstvene baze djelatnog, ročnog i pričuvnog sastava OS RH“, UIT, 1999.
26. Projekt „Strukturno kabliranje kompleksa MORH-a“, FER, 1999.
27. Idejni projekt logističkog informacijskog sustava, „IN2“, 2000.
28. Studija „Croatia C4 Study Capabilities Summary and Arhitecture and implementation Recommendations“, U. S. Croatia C4 Study Team (USAF Electronic Systems Center, Massachussttes, USA), 2001.
29. Airspace Management Modernization for Central and Eastern Europe – Republic of Croatia, U.S. Croatia C4 Study Team (USAF Electronic Systems Center, Massachussttes, USA, 2001.
30. Studija „Tehnička osnovica informacijskog sustava MORH-a i OS RH“, FER, 2001.
31. Dodatak prethodnoj Studiji “Multiservisna komunikacijska mreža MORH i OSRH“, FER, 2001.
32. Strategija razvoja komunikacijskih mreža MO i OSRH, UK, 2002.
33. Projekt računalno komunikacijske mreže radarskog sustava – 1. faza, „Infonet Projekt“, 2003.
34. Projekt „Implementacija pilot PKI sustava“, IBM, 2003.
35. Studija „Automatizacija kolanja dokumenata u MORH-u“, MORH, Služba za informacijsko-komunikacijsku tehnologiju, 2003.
36. Projekt konsolidacije postojeće računalno komunikacijske mreže, „Infonet Projekt“, 2003.
37. Studija izvodljivosti prijenosa tehnologije za proizvodnju VF radio i radio-relejnih uređaja, „PCE“, Split i MORH, Služba za informacijsko-komunikacijsku tehnologiju , 2004.
38. Projektna dokumentacija „Management izvještajni sustav MORH-a“, „Alfatec Group“, 2004.
39. Plan izgradnje i implementacije Jedinstvenog informacijskog sustava MO i OS RH, MORH, Služba za informacijsko-komunikacijsku tehnologiju, 2005.
40. Rezultati laboratorijskih i terenskih ispitivanja radio-relejnog uređaja TRC 4000.FER, 2005.
41. Integrirani taktički komunikacijski sustav – Idejno rješenje za projektiranje taktičkih komutacijskih čvorišta, Projektni tim "KOPNO", 2005.
42. Studija „Elektromagnetska kompatibilnost radarskog sustava MORH-a i radijskih uređaja u objektu tvrtke "Odašiljači i veze d.o.o." na lokaciji Učka“, FER, 2005.

43. Studija „Elektromagnetska kompatibilnost radarskog sustava MORH-a i radijskih uređaja u objektu tvrtke "Odašiljači i veze d.o.o." na lokaciji Rota“, FER, 2005.
44. Projektna dokumentacija „Upravljanje nekretninama“, "Times Computers", 2005.
45. Projektna dokumentacija „Uredsko poslovanje“, "IBM Hrvatska", 2005.
46. Integracija radarskih senzora i oružnih sustava u zapovjedno-informacijsko komunikacijski sustav HRM, PCE, 2005.
47. Izvedbena dokumentacija „PISOSRH 9.0“, GISDATA, 2005.
48. Izvedbena dokumentacija „Implementacija sustava za pohranu podataka“, IBM, 2005.
49. Analiza potrebnih ulaganja u objekte i infrastrukturu, MORH – Služba za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Glavni stožer OS RH, 2006.
50. Projekt "MORE" – tehnička projektna dokumentacija, "Tehnika" d.d., Zagreb, 2002. (vojna tajna, vrlo tajno)
51. Projekt "NEBO" – tehnička projektna dokumentacija, 2001. – 2006. (vojna tajna, vrlo tajno)
52. HVU "P. Zrinski" u Zagrebu izvedbeni projekt termoenergetike, "BEST-PROJEKT", Zagreb, 2005.
53. Vojarna "Kamensko" Karlovac, Izvedbeni projekt kuhinje, "KONZALTING" d.o.o. Zagreb, 2005.
54. Zrakoplovna baza Zadar, Izvedbeni projekt termoenergetike, "EKONERG" Institut za energetiku i zaštitu okoliša d.o.o., Zagreb, 2005.
55. Zrakoplovna baza Zadar, Izvedbeni projekt objekta br. 9, "STUDIO MORPHOSIS" d.o.o., Zagreb, 2005.
56. Zrakoplovna baza Zadar, Izvedbeni projekt sanacije prometnih površina, "AKING" d.o.o., Zagreb, Zagreb, 2003.
57. Vojarna "P. Matanović" Petrinja, Izvedbeni projekt smještajnog objekta, "KONZALTING" d.o.o. Zagreb, 2005.
58. Vojni poligon "E. Kvaternik" Slunj, Izvedbeni projekt tipskog skladišta UbS-a, "AKING" d.o.o., Zagreb, 2004. (vojna tajna, vrlo tajno)